

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ЕВРОПА 2020: НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ

Актуализация 2013 г.

Април 2013 г.
София, България

ЕВРОПА 2020: НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ

АКТУАЛИЗАЦИЯ 2013

Съдържание

Въведение.....	7
1. Макроикономически перспективи до 2020 г.....	8
2. Изпълнение на специфичните за страната препоръки от 2012 г.....	11
2.1 Специфична за страната препоръка 1	11
2.2 Специфична за страната препоръка 2	14
2.3 Специфична за страната препоръка 3	15
2.4 Специфична за страната препоръка 4	19
2.5 Специфична за страната препоръка 5	23
2.6 Специфична за страната препоръка 6	26
2.7 Специфична за страната препоръка 7	27
3. Напредък по националните цели по стратегия "Европа 2020".....	31
3.1 Национална цел за заетост	31
3.2 Национална цел за НИРД	33
3.3 Национални цели по пакет "Климат-енергетика"	35
3.4 Национална цел за образование	39
3.5. Национална цел за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.....	42
4. Допълнителни мерки за реформи и използване на структурните фондове	45
4.1. Допълнителни мерки за реформи.....	45
4.2 Използване на Структурните фондове и Кохезионен Фонд	47
4.3 Приоритети на България по Общата стратегическа рамка за периода 2014-2020 г. за Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в контекста на стратегия "Европа 2020"	49

Списък на таблиците

Табл. 1: Прогнозни макроикономически показатели	9
Табл. 2: Просрочени задължения на болниците (хил. лв.)	12
Табл. 3: Очаквани ефекти по оперативни програми и основни макроикономически индикатори за периода 2007-2015 г.....	49

Списък на фигурите

Фиг. 1: Пътна карта на въвеждане на нов модел за заплащане на болничната помощ	13
Фиг. 2: Обем на контролна дейност на обществени поръчки.	26
Фиг. 3: Цени на електроенергия за битови потребители и предприятия (средно напрежение).....	28

Списък на каретата

Каре 1: Проекти за оборудване на болнични заведения.....	13
Каре 2: Пазара на труда и минимални осигурителни прагове	16
Каре 3: Национален план за действие по заетостта за 2013 г. (НПДЗ).....	32

Списък на приложенията

Приложение 1: Отчетна таблица относно оценката на специфичните за страната препоръки и други макроструктурни реформи за постигане на националните цели и приоритети по стратегия "Европа 2020"	53
Приложение 2: Усвоени и договорени средства за финансиране на мерки, свързани с постигането на по-висок растеж и повече работни места, данни от ИСУН към 29.03.2013 г. (млн. лева)	96

Списък на използваните съкращения

АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АЗ	Агенция по заетостта
АОП	Агенция за обществени поръчки
АПК	Административно-процесуалния кодекс
АСП	Агенция за социално подпомагане
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно развитие
БЕХ	Български енергиен холдинг
БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
БНБ	Българска народна банка
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВИ	Възобновяеми източници
ВСС	Висш съдебен съвет
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДБТ	Дирекция "Бюро по труда"
ДВ	Държавен вестник
ДКЕВР	Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
ДМСГД	Домове за медико-социални грижи за деца
ДОИ	Държавни образователни изисквания
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ДРТП	Дял на разходите за труд в преработващата промишленост
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕИБА	Европейски институт за бизнес администрация
ЕИФ	Европейски инвестиционен фонд
ЕК	Европейска комисия
ЕПО	Европейски патентен офис
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСО	Електроенергиен системен оператор
ЕСТЕ	Европейска схема за търговия с емисии
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗВО	Закон за висшето образование
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДСл	Закон за държавния служител
ЗЕ	Закон за енергетиката
ЗЕВИ	Закон за енергията от възобновяеми източници
ЗЕЕ	Закон за енергийната ефективност
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗКСД	Закон за кредитиране на студенти и докторанти
ЗМСП	Закон за малки и средни предприятия
ЗНА	Закон за нормативните актове
ЗНЗ	Закон за насърчаване на заетостта
ЗНИ	Закон за насърчаване на инвестициите
ЗОАРАКСД	Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност
ЗОИК	Закон за ограничаване измененията на климата
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
ЗСВ	Закон за съдебната власт
ЗСПД	Закон за семейни помощи за деца
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИПГВР	Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение (на средствата от структурните инструменти на ЕС)
КЕП	Крайно енергийно потребление
КЛЕЕВЕИ	Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници

КРС	Комисия за регулиране на съобщенията
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КТ	Кодекс на труда
МБВР	Международна банка за възстановяване и развитие
МЗ	Министерство на здравеопазването
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетика и туризма
МОД	Минимални осигурителни доходи
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МС	Министерския съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МТИТС	Министерство на транспорта информационните технологии и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НАП	Национална агенция по приходите
НЕК	Национална електрическа компания
НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НОИ	Национален осигурителен институт
НПДЗ	Национален план за действие по заетостта
НПК	Наказателно-процесуалния кодекс
НПР	Национална програма за реформи
НРТЕП	Номинални разходи за труд на единица продукция
НС	Народно събрание
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Националното сдружение на общините в Република България
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
НЦ 1	Национална цел 1 "Достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г. до 2020 г."
НЦ 2	Национална цел 2 "Инвестиции в НИРД в размер на 1.5% от БВП"
НЦ 3	Национална цел 3 "Климат-енергетика" "Достигане на 16% дял на възобновяемите енергийни източници в брутно крайно потребление на енергия и повишаване на енергийната ефективност с 25% към 2020 г."
НЦ 4	Национална цел 4 "Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г. и дял на 30-34 годишните със завършено висше образование – 36% до 2020 г."
НЦ 5	Национална цел 5 "Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 хил. души"
ОВ	Оценка на въздействието
ОКС	Образователно-квалификационна степен
ОП	Оперативна програма
ОПАК	Оперативна програма "Административен капацитет"
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда"
ОПРКИБЗ	Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие"
ОПРЧР	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"
ОПТ	Оперативна програма "Транспорт"
ОСР	Обща стратегическа рамка
ПМС	Постановление на Министерския съвет
п.п.	Процентни пункта
ПРБК	Първостепенни разпоредители с бюджетни кредити
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателни станции за отпадъчни води
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции
ПЧП	Публично-частно партньорство
РЕВК	Реален ефективен валутен курс
РЗП	Разгъната застроена площ
РМС	Решение на Министерския съвет
РТПЕ	Разходи за труд на единица продукция
САР	Съвет за административна реформа
СБ	Световна банка

СКУСЕС	Съвет за координация при управлението на средствата от Европейския съюз към Министерски съвет
СКФ	Структурни фондове и Кохезионен фонд
СНС	Система от национални сметки
СОП	Специални образователни потребности
СПТМ	Служба по патентни и търговски марки в САЩ
СП 1	Специфична препоръка 1 "Да продължи да провежда стабилна бюджетна политика за постигането на СБЦ до 2012 г. С оглед на това да изпълнява предвидената бюджетна стратегия, да гарантира съответствие с целевия показател за разходите, както и да бъде готова да предприеме допълнителни мерки при проява на рисковете в бюджетния сценарий. Да положи по-големи усилия за подобряване на качеството на публичните разходи, особено в областта на образованието и здравеопазването, и да изпълнява широкообхватна стратегия за спазване на данъчното законодателство с цел допълнителното увеличаване на данъчните приходи и справяне със сенчестата икономика. Да подобри допълнително съдържанието на средносрочната бюджетна рамка и качеството на системата за отчитане."
СП 2	Специфична препоръка 2 "Да предприеме допълнителни стъпки за намаляване на рисковете за устойчивостта и да подобри адекватността на пенсионната система чрез изравняване на законоустановената пенсионна възраст при мъжете и жените, които са внасяли осигурителни вноски през целия си трудов стаж. Да въведе по-строги критерии и механизми за контрол при отпускането на пенсии за инвалидност."
СП 3	Специфична препоръка 3 "Да ускори изпълнението на националната инициатива за младежка заетост. Да гарантира, че минималните осигурителни прагове не обезсърчават декларирането на труд. Да увеличи усилията за подобряване на работата на обществените служби по заетостта. С цел намаляване на бедността да подобри ефективността на социалните плащания и достъпа на децата и възрастните хора до качествени социални услуги, както и да изпълнява Националната стратегия за интегриране на ромите."
СП 4	Специфична препоръка 4 "Да ускори реформата на съответните правни актове, уреждащи дейността на училищата и висшите учебни заведения, и да ускори съпътстващите мерки, като се съсредоточи върху модернизиранието на учебните програми, подобряването на обучението на преподавателите и осигуряването на реален достъп до образование на групите в неравностойно положение. Да подобри достъпа до финансиране за новосъздадени предприятия и за МСП, по-специално за тези, които участват в иновационни дейности."
СП 5	Специфична препоръка 5 "Да положи повече усилия за ускоряване на административния капацитет и за реформи за намаляване на бюрокрацията и разходите за спазване на данъчното законодателство и за събиране на данъци, както и за допълнително подобряване на усвояването на средства от фондовете на ЕС, по-специално в пътният и железопътният транспорт и управлението на водите. Да подобри качеството и независимостта на съдебната система и да ускори въвеждането на електронното правителство. Да засили публичния административен капацитет в ключовите сектори на транспорта, както и на регулаторните органи."
СП 6	Специфична препоръка 6 "Да гарантира правилното прилагане на законодателството в областта на обществените поръчки. Да укрепи предотвратяването на нередности и да прилага на практика санкциите, предвидени в Закона за обществените поръчки и в Закона за конфликт на интереси."
СП 7	Специфична препоръка 7 "Да вземе мерки за премахване на пречките за достъп до пазара, договореностите за гарантирана печалба и контрола на цените. Да гарантира независимостта на операторите на преносни и разпределителни мрежи, да изгради окончателна пазарна структура, по-специално за енергийните борси и балансиращите пазари. Да подобри връзките на електроенергийните и газовите мрежи, да повиши енергийната ефективност и да укрепи капацитета за справяне с прекъсванията на доставките."
тне	Тона нефтен еквивалент
ТЕТК	Трансевропейски транспортен коридор
ЦКЗ	Централно координационно звено
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
***	
JEREMIE	(Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) – Обединени европейски ресурси за подкрепа на малки и средни предприятия

СТО	Световна търговска организация
ТЕЛК	Териториални експертни лекарски комисии
ТЗ	Търговски закон
УПМСНА	Устройствен правилник на Министерския съвет и неговата администрация
ФЖО	Фонд за жилищно обновяване
ХИПЦ	Хармонизиран индекс на потребителските цени

Въведение

Актуализацията за 2013 г. на Националната програма за реформи (НПР) на Република България се разработва в рамките на Европейския семестър за 2013 г. и адресира препоръките в заключенията на Европейския съвет относно Годишния преглед на растежа за 2013 г. и Доклада по механизма за ранно предупреждение за 2013 г. Документът отчита напредъка по изпълнението на националните цели, заложи през 2011 г. с оглед постигането на общоевропейските цели по стратегия "Европа 2020". Заедно с Конвергентната програма на Република България (2013–2016 г.), НПР отразява мерките и политиките на българското правителство в отговор на препоръките и мнението на Съвета от 10 юли 2012 г. С приложението на мерките, заложи в НПР, се спазват и ангажиментите на страната по пакта "Евро плюс" за повишаване на конкурентоспособността, заетостта и устойчивостта на публичните финанси.

На този етап България запазва националните си цели, като предвижда междинна оценка и евентуално преразглеждане на тези цели към средата на периода на стратегия "Европа 2020". За постигането на целите продължава да се работи приоритетно върху подобряване на конкурентоспособността на младите хора на пазара на труда, подобряване на бизнес средата и повишаване на доверието в държавните институции. През 2012 г. акцентът в провежданите реформи беше поставен върху намаляване на сивата икономика и подобряване на данъчната събираемост, реформата в училищното образование, постигане на напредък в изграждането на електронното управление и предлагането на публични електронни услуги, както и намаляване на административната тежест и подобряване на контрола върху обществените поръчки. През 2013 г. съществени промени се очаква да бъдат реализирани относно либерализацията в сектор енергетика, стимулиране на заетостта чрез създаване на нови работни места и по-бързо устройване на работа на безработни, подобряване на социалните услуги за деца и възрастни, както и в подкрепата за инвестиции в МСП и иновативни предприятия. ▼

1. Макроикономически перспективи до 2020 г.

Настоящата актуализация на НПР се базира на макроикономическата рамка за 2013–2020 г. и оценките на потенциалния растеж при сценарий без промяна на политиките и допускания за основни показатели на външната среда на ЕК и Министерство на финансите (МФ), актуални към началото на март 2013 г. Използваният в програмата базисен сценарий съвпада с този в Конвергентната програма на Република България (2013–2016 г.).

За 2012 г. растежът на БВП на България беше 0.8% при 1.8% за 2011 г. Забавянето се дължеше основно на по-слабо външно търсене, което се отрази в реален спад на българския износ (0.4%) в сравнение с 2011 г. Докато през 2010 и 2011 г. с положителен принос за икономическия растеж бе износът, то през 2012 г. двигател на БВП беше вътрешното търсене.

Сценарият за икономическото развитие на България през 2013 г. се базира на две основни допускания. Първо, забавянето на растежа на вътрешното търсене, което се наблюдаваше в края на 2012 г., ще продължи и в началото на 2013 г. Второ, на база на прогнозата на ЕК¹ за възстановяване на растежа на европейските икономики, през втората половина на настоящата година очакваме нарастване на износа на български стоки и услуги.

Продължаващият спад на заетите през 2013 г. и по-ниският растеж на заплатите ще оказват негативен ефект върху потреблението. Реалният растеж на разходите на домакинствата се прогнозира да е с почти 1 п.п. по-нисък спрямо 2012 г. Очаква се икономическият растеж на страната да достигне 1% през 2013 г.

В следващите години, вследствие преустановяване на негативните тенденции на пазара на труда и повишаване доверието на потребителите, се предвижда плавно ускоряване на растежа на потребителските разходи, а отлаганите инвестиционни проекти ще бъдат осъществени и инвестициите в икономиката също ще ускорят своя темп. За периода 2014–2016 г. се очаква ускоряване на растежа на БВП, както по линия на вътрешното търсене, така и от страна на износа.

До 2020 г. се очаква темпът на нарастване на икономиката постепенно да се забави, като средният растеж за периода 2017–2020 г. се очаква да възлезе на 2.2%. Ограничаващ фактор за повишението на БВП ще бъде проявлението на негативните демографс-

---

1 Зимна прогноза на ЕК, февруари 2013 г.

ки тенденции, свързани с намаление на населението в трудоспособна възраст и съответното влияние върху предлагането на труд. Последното ще ограничава потенциалът за нарастване на икономиката, тъй като очакваното повишение на участието в работната сила няма да успее да компенсира демографските процеси.

Табл. 1: Прогнозни макроикономически показатели

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
БВП, реален растеж, %	0.8	1.0	1.8	2.9	3.4	3.0	2.0	2.0	1.7
Дефлатор на БВП, %	2.2	2.0	2.4	2.2	2.2	2.0	2.0	2.0	2.0
БВП на глава от населението, в лв.	10 600	10 764	11 283	11 932	12 692	13 422	14 057	14 724	15 387
Инфлация, средногодишна, %	2.4	1.8	2.7	2.6	2.6	2.0	2.0	2.0	2.0
Компенсация на един нает, номинален растеж, %	5.0	4.8	5.5	5.7	6.0	4.5	4.9	4.8	4.8
Равнище на безработица, %	12.3	13.0	12.8	12.4	11.8	10.7	10.2	9.8	9.4

Източник: МФ

Рисковете, свързани с икономическия растеж в България, до голяма степен зависят от външната среда. Евентуалното задълбочаване на спада на икономическата активност в ЕС през 2013 г. и отлагането на възстановяването за 2014 г. ще има директен негативен ефект върху износа и косвен ефект върху потреблението и преките чуждестранни инвестиции.

През 2013 г. се очаква продължаващ спад на заетите и увеличение в нивото на безработицата. Средното за годината намаление на заетите ще възлезе на 2.4%.² През 2014 г. заетостта се очаква постепенно да се стабилизира и да отбележи слаб средногодишен ръст от 0.4%, а безработицата се очаква да се понижи до 12.8%. По-значително подобрене в показателите на пазара на труда се очаква през 2015 и 2016 г., когато нарастването на икономическата активност ще се отрази в ускорен ръст на заетите и по-бързо намаление на безработицата. Умереният ръст на заетостта през тези две години ще бъде съпроводен с по-висок растеж на производителността на труда, като последният се очаква да се ускори до 2.2-2.3% през двете години до края на програмния период.

Очакваните високи нива на безработица ще продължат да оказват задържаш ефект върху растежа на доходите от труд. Те ще се повишават с умерени темпове от около 4.5-6% в номинално изражение в рамките на периода 2013–2016 г., като постепенното увеличение в търсенето на труд ще доведе до плавно нарастване на дела на компенсациите на наетите в БВП. Динамиката на доходите от труд през следващите три години ще се характеризира със слабо изпреварващ темп спрямо този на производителността на труда, но все пак разглежданите показатели ще се изменят с близки темпове, което няма да окаже негативен ефект върху конкурентоспособността на икономиката.

Средногодишната инфлация се очаква да се забави до 1.8% през 2013 г., след което да се повиши до 2.6-2.7% в периода 2014–2016 г. В следващите години не се очаква повишение в международните цени на суровините в доларово изражение и при допускане за стабилно евро не се очаква ускорение на инфлацията по линия на външни фактори. С възстановяването на икономиката се очакват по-високи относителни потребителски цени на услугите в сравнение с хранителните и нехранителните стоки.

² Въз основа на дефиницията за заетост от Системата на националните сметки (СНС)

Слаб (в рамките на 0.1-0.2 п.п.) се очаква да бъде приносът на административните цени върху общата инфлация в периода 2014–2016 г. Не се очаква данъчната политика да оказва влияние върху динамиката на потребителските цени, тъй като хармонизацията на акцизните ставки към минималните за ЕК нива вече е приключена.

През 2013 г. балансът на текущата сметка ще се подобри, тъй като забавянето във вътрешното търсене ще се отрази в по-умерен растеж на вноса. С ускорението на потреблението и инвестиционната дейност от 2014 г. очакваме дефицитът по текущата сметка да нараства умерено в средносрочен план и да достигне 3.4% от БВП в края на 2016 г. Търговският баланс ще остане отрицателен, но почти напълно ще се компенсира от излишъка по трансфери, главно от ЕС, и положителния баланс на услугите, който през периода 2013–2016 г. ще надвишава 5.5% от БВП. Очакванията са за растеж на приходите от туризъм, докато активизирането на вноса на стоки, което ще ускори и вноса на транспортни услуги, ще има задържащ ефект върху нетното изменение на салдото на услугите.

ПЧИ ще останат на по-ниски нива спрямо предкризисния период и ще нараснат до 4.4% от БВП през 2016 г., като ще осигуряват пълно покритие на дефицита по текущата сметка. Същевременно, поради сравнително високата ликвидност, която банките поддържат, и в средносрочен период няма да се наблюдават големи входящи финансови потоци в сектора. Приносът към финансовата сметка на нетната позиция по статия Портфейлни инвестиции ще се определя от процеса на изплащане на главници по държавния дълг в глобални облигации с падежи 2013, 2015 и 2017 г. ▼

2. Изпълнение на специфичните за страната препоръки от 2012 г.

На 10 юли 2012 г. Съветът отправи към България седем специфични препоръки, отнасящи се до качество и устойчивост на публичните финанси (СП 1 и 2), заетост и социално включване (СП 3), конкурентоспособност чрез образование и подкрепа на иновативни МСП (СП 4), укрепване на административния капацитет (СП 5), контрол върху обществените поръчки (СП 6) и либерализация и ефективност на енергийния сектор (СП 7). България е предприела мерки, които адресират и тези препоръки, представени в Приложение 1 от настоящата програма. В процеса на наблюдение и координация на икономическите политики в ЕС, България е предоставила междинна, текуща информация относно изпълнението на препоръките на Съвета по време на две двустранни срещи с ЕК, провели се на 10 октомври 2012 г. и 6 февруари 2013 г.

Информация за предприетите мерки в изпълнение на първа и втора препоръка се съдържа и в Конвергентната програма на Република България за 2013–2016 г.

2.1 Специфична за страната препоръка 1

— Подобряване на качеството на публичните разходи за здравеопазване

По данни на Евростат публичните разходи за здравеопазване като % от БВП в България не са високи спрямо средноевропейските, но темпът на нарастване за периода 2007–2011 г. е най-голям в сравнение с останалите държави в ЕС³. В края на 2011 г. публичните разходи за здравеопазване спрямо БВП на глава от населението в България са сравнително високи спрямо тези в другите страни членки на ЕС.

Едновременно с възходящия тренд на разходите през последните години се забелязват положителни сигнали относно здравния статус на населението. Значителен е спадът на детската смъртност⁴ от над 12 ‰ през 2002–2003 г. до 8.5‰ през 2011 г. Очакваната средна продължителност на живота на населението при раждане се увеличава от 71.9 г. през 2001–2002 г. до 73.8 г. през 2011 г. като при мъжете увеличението е с 1.9 г., а при жените – с 2 г. Намалява и смъртността в най-значимата група болести, тези на органите на кръвообращението.

---

3 Евростат

4 Смъртност на децата от 0 до 1 година спрямо живородените на 1000

Въпреки това здравната система продължава да е изправена пред сериозни предизвикателства, свързани с финансовото състояние на болничните заведения, качеството на здравните услуги, техническата и персонална обезпеченост.

С оглед повишаване на ефективността на разходите за здравеопазване, приоритетно се работи в следните ключови области:

— **Оптимизация на разходите на болниците**

В съответствие с Национална здравна стратегия (2008–2013 г.) и Плана за действие към нея,⁵ както и Националната концепция за реструктуриране на болничната помощ⁶ (мярка СП1-А3) през 2012 г. продължи работата по приоритетно развитие на многопрофилните болници по области и региони (еврорегиони), стимулиране на реструктурирането и трансформацията на лечебните заведения в зависимост от регионалните нужди на населението, избягване на дублиращите се структури, планиране на потребностите от включване на нови лечебни заведения за болнична помощ, желаещи да работят с публични средства в зависимост от нуждите на съответния регион. В резултат на извършеното реструктуриране, финансирането със средства от НЗОК се извършва на базата на определени критерии за качество на дейността на болничните структури. Засиленият контрол над финансовото състояние на болниците и реструктурирането на болничния сектор допринесе за намаляване на просрочените задължения на държавните и общинските болници спрямо 2010 и 2011 г.

Табл. 2: Просрочени задължения на болниците (хил. лв.)

	ХИИ.2009	ХИИ.2010	ХИИ.2011	ХИИ.2012	I.2013
Държавни болници – търговски дружества	47 687	57 573	46 697	45 921	48 949
Общински болници – търговски дружества	25 725	32 556	32 682	31 229	31 638
Ведомствени болници (ВМА, МВР болница, Транспортна болница, Болница "Лозенец")	50 500	73 441	87 181	66 038	67 270
ОБЩО	123 912	163 570	166 560	143 188	147 857

Източник: МФ

С оглед по-доброто обезпечение с техника в болниците и предоставянето на по-качествени услуги, през 2013 г. ще се изпълняват одобрените през изминалата година проекти за оборудване и ремонтни дейности в общински и държавни болнични заведения (Карта 1).

Съществена оптимизация на разходите на болниците ще се постигне чрез въвеждане на нов модел на заплащане на болничната помощ, който се основава на внедряването на диагностично свързани групи (ДСГ) при остойносттаване на болничните услуги (мярка СП1-А2). През 2012 г. бе утвърдена пътна карта за въвеждането на ДСГ (Фиг. 1), като бе сформиран и Комитет за наблюдение по въвеждането на ДСГ с представители от МЗ, МФ, НЗОК и НЦОЗА, който до 2020 г. ще контролира въвеждането и усъвършенстването на новия модел за финансиране на болничната помощ.

5 Обн. ДВ. бр.107 от 16 декември 2008 г.

6 Концепцията е изготвена на базата на Мастер план, изготвен от Световната банка с предложения за реструктуриране на болничната помощ.

Каре 1: Проекти за оборудване на болнични заведения

През 2012 г. са одобрени проектни предложения за оборудване и ремонтни дейности в 10 държавни многопрофилни болници за ранна диагностика на онкологични заболявания (МБАЛ в Русе, Монтана, В. Търново, Сливен, Благоевград, Бургас, Смолян и Кърджали; УМБАЛ в Пловдив и Плевен), 3 лечебни заведения за лечение на онкологични заболявания (УМБАЛ Александровска, СБАЛО-София и УМБАЛ Варна), 10 Комплексни Онкологични Центъра с общинска собственост (София, Враца, Ст. Загора, Хасково, Пловдив, Русе, Шумен, В. Търново, Благоевград и Бургас), 9 общински многопрофилни болници в общини в обхвата на агломерационните ареали (Лом, Казанлък, Самоков, Гоце Делчев, Свищов, Балчик, Велинград, Карлово, Сандански) и 7 общински лечебни заведения за реструктуриране с развиване на услуги и за долекуване (Бяла, Омуртаг, Етрополе, Свиленград, Тетевен, Разлог, Тутракан). Освен тях е осигурено финансиране и за деинституционализацията на 8 ДМСГД.

Общата стойност на проектите за държавни лечебни заведения възлиза на 147.1 млн. лв., а предвидената стойност за общински лечебни заведения е 139.4 млн. лв. Очакваният ефект от обновяването на лечебните заведения ще засегне пряко над 4.4 млн. души.

Фиг. 1: Пътна карта на въвеждане на нов модел за заплащане на болничната помощ

Източник: МЗ

През 2012 г. бе актуализирана информационната система на НЗОК и бе свързана с НАП и ГРАО, което дава възможност за контрол на осигуреността и идентичността на всеки пациент. В началото на 2013 г. заработи груперът с обработени данни за 2011 г., който съдържа 1 500 000 записи на хоспитализирани и изписани пациенти. Изчислени са относителните тегла и стойността на всяка ДСГ⁷ за 2011 г. През 2013 г. предстои допълване на потока от данни към системата и разширяване възможностите на централната подсистема за изчисляване на текуща медико-статистическа отчетност на лечебни заведения за болнична помощ. В началото на март 2013 г. се регламентираха и изискванията за статистическата информация, която лечебните заведения, работещи със здравната каса, ще трябва да подават към здравните органи при поискване⁸. Очаква се въвеждането на ДСГ да бъде приключено до 2015 г.

7 Относително тегло на ДСГ представлява относителната тежест на тази група спрямо всички останали групи. Относителното тегло е число без дименсия, която отразява относителната стойност на един пациент в съотношение към средното.

8 Наредба № 1 от 27 февруари 2013 г., Обн. ДВ. бр.24 от 12 март 2013 г.

— Подобряване на профилактиката и ранната диагностика

За подобряване на профилактиката се работи по изграждане на информационна система и скринингов регистър, както и провеждането на информационни кампании (*мярка СП1-А1*). В рамките на програмата за откриване и насочване за лечение в предклиничен и ранен стадий на заболяванията от рак на маточната шийка и млечната жлеза при жените и колоректален карцином при двата пола, към края на 2012 г. са имунизирани 13.9% от целевата група. Провеждат се кампании за повишаване на информираността и профилактиката на СПИН, туберкулоза и хроничните незаразни болести.

— Развитие на електронното здравеопазване

С въвеждане на електронното здравеопазване (*мярка СП1-А5*) ще се осигури достъп до качествени здравни услуги за населението, което също ще подобри ефективността на разходите за здравеопазване. Процесът стартира с изработването през 2012 г. на електронни регистри за ражданията⁹ и процедурите по инвазивна кардиология, както и с дейности по изграждането на електронни регистри за медицинските изделия и пациенти от определени групи заболявания, като лица с психични разстройства. През 2013 г. предстои да бъде завършена интегрирана система за събиране и обработка на данни на национално ниво. Интегрираната информационна система ще даде възможност за обмен на информацията в реално време. Чрез нея ще се събират данни за предоставените здравни услуги, броя преминали пациенти, разходите за диагностика и лечение.

— Управление на човешките ресурси в здравеопазването

От 2012 г. по проекти по ОПРЧР се предоставят възможности за обучение и специализация на медицински кадри (*мярка СП1-А6*). По проект "ПУЛСС" са обучени 1500 лекари, медицински сестри и шофьори от 28 центрове за спешна медицинска помощ, като до края на 2013 г. общият им брой ще достигне 6 000. По проект "Нови възможности за лекарите в България" 1000 медицински служители ще преминат обучение за придобиване на специалност до края на 2014 г. През 2013 г. МЗ, съвместно с медицинските университети, предвижда нормативни промени, чрез които ще бъдат въведени нови управленски практики, имащи отношение към условията и реда за придобиване на специалност в здравеопазването, което ще позволи значително увеличение на броя на лекарите специалисти.

2.2 Специфична за страната препоръка 2

С цел да се оптимизира отпускането на пенсии за инвалидност се засилва контрола върху дейността на ТЕЛК и НЕЛК и финансовите ресурси на НОИ, НЗОК, ТЕЛК и МТСП чрез изграждането на единна информационна система на медицинската експертиза и на централизиран регистър на гражданите (*мярка СП2-А1*). През 2013 г. предстои подписването на договор, изготвяне на софтуер, извършване на доставка на компютри и обучение на 600 души за опериране със системата. Мяроката ще повиши съществено

---

9 Наредба № 32 от 30.12.2008 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Акушерство и гинекология"(Обн. ДВ. бр.6 от 23 януари 2009 г., изм. ДВ. бр.64 от 17 август 2010 г., изм. ДВ. бр. 95 от 3 декември 2010 г., изм. ДВ. бр.103 от 23 декември 2011 г.).

прозрачността на процеса на освидетелстване и ще съкрати времето за отпускане на обезщетения, помощи и пенсии.

2.3 Специфична за страната препоръка 3

— Изпълнение на националната инициатива за младежка заетост

Активирането на младите хора без работа, повишаване на тяхната конкурентоспособност и улесняването на прехода от образование към заетост са основните направления на приетата Национална инициатива "Работа на младите хора в България 2012–2013"¹⁰. Нейното прилагане се очаква да доведе до намаляване на равнището на младежка безработица до 23% и на равнището на неактивност сред младежите до 19%¹¹. В рамките на инициативата се предвиждат законодателни промени през 2013 г. в ЗНЗ и КТ за регламентиране на стажуването като форма на заетост (*мярка СПЗ-А2*), с цел да се намали престоя без работа на младите хора, както и да се насърчи наемането на младежи с основно и по-ниско образование и без квалификация за обучение на конкретно работно място под ръководството на наставник. Разработена е Методика за работа на трудовите посредници с безработните младежи до 29 години,¹² регистрирани в бюрата по труда, на които се изготвят индивидуални планове за действие. С безработните младежи ще работят "мениджъри на случай". По схеми¹³ по ОПРЧР се осигурява обучение за повишаване на квалификацията и компетенциите на младежите, за да се подобри тяхната пригодност за заетост в съответствие с нуждите на работодателите.

За да се подкрепи прехода от образование към заетост на младите хора, през 2012 г. е сключено споразумение ("Първа работа") между правителството и социалните партньори за осигуряване на заетост на безработни до 29-годишна възраст. За насърчаване на заетостта сред младежите се предоставят различни финансови стимули на работодателите под формата на изплащане на разходи за заплати и социални осигуровки на наетите, а по схема по ОПРЧР за насърчаване на предприемачеството се покриват инвестиционни разходи до 20 хил. лв. (*мярка СПЗ-А1*).

Предлагат се и различни форми на субсидирани стажове в реалния сектор и публичната администрация. Броят на всички младежи до 29-годишна възраст, нововключени през 2012 г. в заетост и обучение по програми и насърчителни мерки в рамките на НПДЗ 2012 г., е близо 9 400 лица, а по схеми по ОПРЧР – над 33 000 младежи. От проведените 40 младежки трудови борси, през 2012 г. 1 900 младежи са започнали работа, като от тях над 1 200 са регистрирани в бюрата по труда.

В изпълнение на националната инициатива на 9 юли 2012 г. беше подписано споразумение за обмен на информация между МОМН и МТСП за отпадналите от училище и завършилите средно и висше образование младежи, които не са наети на работа и свободните работни места, обявени от АЗ. В резултат на сътрудничеството между двете институции ще се подобри своевременната подкрепа за младежите, които не учат и не

10 Протокол №12 от заседание на МС на 28 март 2012 г.

11 Целевата група на Инициативата са безработни или неактивни млади хора до 29-годишна възраст, включително и младежи в групата 15-24 години.

12 Въведена с Приложение №1 към Заповед № РД01-765 от 21.09.2012 г.

13 Схеми „Първа работа“, „Ново работно място“, „Ограмотяване на възрастни“, Развитие“, „Повишаване заетостта на младежите чрез трайното им включване на пазара на труда“, „Вземи живота си в свои ръце“

работят и ще се подпомогне присъединяването на България към европейската инициатива "Гаранция за младежта".

През 2013 г. за обучение и заетост на безработни младежи, включително под формата на стажуване и чиракуване по целеви мерки и програми, финансирани със средства от държавния бюджет са предвидени 16.4 млн. лв. (с 6.5 млн. лв. повече от първоначално предвидените средства в НПДЗ 2013 г.), а в рамките на ОПРЧР – 36.3 млн. лв. Предвижда се броят на включените младежи по мерки, програми и схеми за заетост през 2013 г. да е над 8 600, а включените в обучение над 1 400, а устроените на първичния пазар на труда около 30 000 лица, при средномесечен брой на регистрираните в бюрата по труда младежи до 29-години от 74 779 за 2012 г.

— Минимални осигурителни доходи

Системата на минималните осигурителни доходи (МОД) цели да повиши събираемостта от социално-осигурителни вноски, да изсветли част от фактическите трудови възна格拉ждения, както и да подкрепи дългосрочната устойчивост на пенсионната система и да подкрепи получаването на адекватни пенсии в бъдеще. За 2013 г. средното увеличение на МОД по икономически дейности и групи професии на база сключените споразумения между национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите е 4.54%. Тези споразумения обхващат 58 икономически дейности, в които се осигуряват 1.380 млн. лица (или 73.37% от общия брой на осигурените лица)¹⁴. За първи път през 2012 г. откакто е въведена системата (2002 г.), МОД не е увеличен в секторите, за които не е постигнато споразумение.¹⁵ През 2012 г. МТСП проведе пилотно проучване за идентифициране на потребностите от работна сила с определени характеристики (*мярка СПЗ-В2*), като близо 73% от работодателите, участвали в анкетата смятат, че определянето на МОД не представлява пречка за наемане на работник или служител.

В отговор на препоръката на Съвета относно макроикономическите дисбаланси, през януари 2013 г. е сформирана междуинституционална работна група към МТСП с участието и на социалните партньори, с цел провеждане на изследване на ефекта от прилагането на системата от минимални осигурителни прагове върху заетостта (*мярка СПЗ-Б1*).

Каре 2: Пазара на труда и минимални осигурителни прагове

В рамките на Министерство на финансите бе извършен анализ, до каква степен развитието на пазара на труда е резултат от икономическия цикъл и дали повишението на минималните осигурителни прагове е повлияло негативно върху заетостта, чрез увеличение на разходите за труд. Акцентът е поставен върху три икономически сектора (промишленост, строителство и агрегирания отрасъл търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство), в които се съсредоточава най-голямата загуба на заетост в периода на икономическата криза. Основните изводи от анализа показват силно вли-

14 По данни на МТСП

15 Системата на МОД се прилага от 2003 г. Принципно, при липса на споразумение между работодатели и синдикати, правилото е държавата да налага административно увеличение на МОД, като през повечето години повишението е в размер на средното увеличение за секторите, за които е постигнато споразумение.

яние на икономическата активност върху изменението на заетостта, и слабо отрицателно влияние на динамиката на работната заплата върху изменението на заетостта, характерни и за трите икономически дейности. Същевременно, разходите за труд и тяхната динамика са адаптивни към икономическите условия, а относително високият растеж на компенсациите на един нает в голяма степен отразява реструктурирането на заетостта към по-високо квалифицирана работна сила. През годините на кризата се наблюдава слабо отрицателно влияние на увеличението на минималните доходи за нискоквалифицираните върху динамиката на осигурените лица по икономически дейности. По-съществена негативна зависимост се наблюдава в регионален аспект, между изменението на дела на минималните доходи към средната работна заплата и динамиката на наетите, като в областите, където нарастването на дела на минималния праг към средната заплата е по-голямо от средното за страната, намалението на наетите също има склонност да е по-голямо от средното за икономиката, с някои изключения. По-високите нива на безработица в част от регионите на страната са повлияни допълнително и от негативната динамика на работната сила.

— Подобряване на работата на Агенцията по заетостта (АЗ)

През 2012 г. се подобри достъпа до публичните услуги за заетост, предоставяни от бюрата по труда. Изградени са 108 терминала за обслужване на безработни лица и за предоставяне на услуги за неактивни лица, в т.ч. на обезкуражените. Освен това, през 2012 г. броят на трудовите медиатори към АЗ се увеличи до 432, от които 82 са ромски медиатори. Броят на трудовите посредници в бюрата по труда работещи с безработните лица през 2012 г., е 790. През годината са организирани и проведени 72 трудови борси, като 6 363 лица са започнали работа, от които 4 358 са били регистрирани в бюрата по труда. Една от целите на регионалните трудови борси е активиране на неактивните лица, в т.ч. и на обезкуражените (*мярка СПЗ-В1*). Специално внимание се отделя на обслужването на безработни лица от мобилни екипи на службите по заетостта по места като са разкрити 476 изнесени работни места в малките населени места. За повишаване качеството на услугите на АЗ е проведено обучение на 1 997 служители на АЗ (83% от всички служители) за работа с уязвими групи и беше въведен принципът на обслужване на "едно гише" в 46 ДБТ (47% от ДБТ). До края на 2015 г. всички 98 ДБТ ще заработят на принципа на "едно гише" (*мярка СПЗ-В1*).

През 2013 г. се очаква 120 хил. безработни лица да намерят работа чрез бюрата по труда на първичния пазар на труда спрямо 110.5 хил. през 2012 г. и 103 хил. през 2011 г.¹⁶ Делът на АЗ в устройването на работа нараства от 26.1% през първите девет месеца на 2011 г. на 28.7% за същия период на 2012 г.

— Подобряване на ефективността на социалните плащания

През 2012 г. са изплатени 157.2 млн. лв. социални помощи за хората с увреждания и 490.1 млн. лв. за подпомагане на семейства с деца.

Предвид нарастващия брой на лицата, живеещи в бедност вследствие на високите нива на безработица, подобряването на ефективността на социалните плащания през 2012 г. се извършва в посока на опростяване на достъпа до системата за социално подпомагане.

---

¹⁶ Отчет на АЗ за 2012 г.

не за най-нуждаещите се, хората с увреждания, дългосрочно безработните и семействата с деца (*мярка СПЗ-Г1*).

Същевременно се увеличава доходната граница за получаване на някои видове месечни целеви помощи, като помощ за заплащане на наем на общинско жилище от 150 на 250 на сто от диференцирания минимален доход. Улеснява се достъпът до социално подпомагане на семействата с деца чрез промени в ЗСПД. Измененията включват въвеждане на облекчен режим без доходен критерий за предоставянето на еднократна целева помощ за ученици – за дете с един жив родител и за деца с трайни увреждания¹⁷, както и на месечна помощ за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст и месечни помощи за отглеждане на дете до една година за деца с един жив родител.¹⁸ Измененията в закона предвиждат:

- за дете, което е завършило средното си образование преди навършване на 18-годишна възраст, ако са изпълнени и останалите условия за отпускане на помощта, да се изплаща месечна помощ до навършване на пълнолетие.
- за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, без да е необходимо предоставяне на удостоверение от учебно заведение да се отпуска месечна помощ.

— **Достъп до качествени социални услуги за деца и възрастни**

През последните две години политиката за осигуряване на подкрепа на децата и семействата е ориентирана към въвеждането на изцяло нов подход в грижите за децата, насочен към превенция, ранна интервенция, подкрепа на семействата и осигуряването на семейна или близка до семейната среда за всяко българско дете. Основен инструмент за постигане на тези цели е деинституционализацията на грижите за деца в риск (*мярка СПЗ-Д3*). През 2012 г. стартира изграждането на услуги за деца с увреждания над 3-годишна възраст.¹⁹ Очаква се до края на 2013 г. да бъдат разкрити 77 услуги, а до 2015 г. общо 194. Наети са 400 социални работници във всички дирекции "Социално подпомагане" в АСП. Ще бъдат обучени експертите и социалните работници в отделите "Закрила на детето" и "Хора с увреждания и социални услуги". Идентифицирани са 91 населени места, в които е необходимо до края на 2014 г. да се разкрият общо 120 социални услуги на местно ниво за лица над 3-годишна възраст, напускащи домовете за деца, лишени от родителска грижа, лица с физически увреждания и психични разстройства. Към средата на март 2013 г. броят на настанените деца в приемни семейства достигна 328, а 2 482 деца са преминали оценка за настаняване и до края на 2013 г. още 300 деца ще бъдат настанени в приемни семейства.

Освен социалните услуги за децата в риск, се предприемат и мерки за подобряване на достъпа до качествени услуги за всички деца. Към края на 2012 г. стартира изграждането на центрове за интегрирани услуги за ранно детско развитие за деца от 0 до 7 г. в 69 общини (*мярка СПЗ-Д2*).

---

17 Със ЗИД на ЗСПД, обн. ДВ. бр.54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г.

18 ЗИД на ЗСПД, обн. ДВ бр.54 от 2012 г., в сила от 1 януари 2013 г.

19 В рамките на проект „Детство за всички“, част от петте проекта по Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“

През 2012 г. броят на предоставените социални услуги за възрастни хора се увеличи до 543 (162 специализирани институции за възрастни хора и 381 социални услуги в общността), а обхватът на тези услуги достигна 18 707 души. Предстои разработване на Национална стратегия за дългосрочна грижа през 2013 г., с която се цели разширяване на мрежата на социални услуги в страната чрез разкриване на нови социални услуги в общността за дългосрочна грижа, деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания, както и насърчаване на взаимодействието между здравните и социалните услуги (*мярка СПЗ-Д4*).

— **Интеграция на ромите**

През периода март–май 2013 г. ще бъде изготвен анализ на Плановите за действие към Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012–2020 г.), като ще бъдат изведени теми, които да бъдат включени в новите оперативни програми през следващия програмен период 2014–2020 г. През май–декември 2013 г. ще бъдат подготвени общинските Планове за действие за интеграция на ромите за периода до 2020 г., с изпълнението на които ще се въведе интегриран подход за социално включване на ромското население (*мярка СПЗ-Е1*).

2.4 Специфична за страната препоръка 4

— **Законодателни промени в предучилищното и училищно образование**

България провежда мащабна реформа в училищното и предучилищното образование, която има за цел да модернизира модела на предоставяне на образователни услуги за населението и съответно да подобри нивото на образованост. Тази реформа е необходима както за повишаване на производителността и конкурентоспособността на българската икономика, така и в отговор на дългосрочните предизвикателства, свързани със застаряване на населението и пълноценното използване на трудовия потенциал.

През втората половина на 2013 г. се очаква да бъде приет новия Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)²⁰ и неговото прилагане да започне още през учебната 2013/2014 г. Някои от разпоредбите на закона ще влязат в сила по-късно (например въвеждането на задължителна предучилищна подготовка от 4-годишна възраст влиза в сила от учебната 2016/2017 г.). Подзаконовата нормативна уредба следва да влезе в сила до 6 месеца след одобрението на закона. Процесът на подготовка на подзаконовата нормативна уредба беше осъществен паралелно с работата по новия закон, като са разработени 12 държавни образователни стандарти (*мярка СП4-А1*), усъвършенствани са държавните образователни изисквания, изготвени са нови учебни програми (*мярка СП4-Б1*) и са разработени 50 учебно-изпитни програми за държавни зрелостни изпити.

Двадесет нормативни акта ще бъдат приведени в съответствие с новия ЗПУО²¹, между които и Законът за професионалното образование и обучение. Измененията в Закона

---

20 Законът беше разгледан на второ четене в НС през февруари 2013 г., като се очаква да бъде приет след съставянето на нов парламент.

21 Кодекс на труда, Закон за вероизповеданията, Закон за местните данъци и такси, Закон за физическото възпитание и спорта, Закон за отбраната и въоръжените сили на РБ, Закон за туризма, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за данък върху добавената стойност, Закон за насърчаване на заетостта, Закон за движение

за професионалното образование и обучение, които са на етап обществено обсъждане²² и също са планирани да влязат в сила от учебната 2013/2014 г., ще регламентират възможностите за прилагане на европейските инструменти, определени в препоръките на Европейския парламент и на Съвета за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение, за валидиране на неформалното обучение и самостоятелното учене и за трансфер и натрупване на кредити в системата на професионалното образование и обучение.

Инвестициите, необходими за приложението на новата образователна структура, се финансират от държавния бюджет и от ЕСФ на принципа на демаркация на средствата.

— Модернизиране на учебните програми в средното и висшето образование

Модернизирането на учебните програми за начална и общообразователна подготовка²³ в средното образование се осъществява чрез подзаконовата нормативна уредба към новия ЗПУО (*мярка СП4-А1*), като се основава на резултатите от ежегодното външно оценяване на всеки образователен етап и е в съответствие с Европейската референтна рамка за ключовите компетентности.

За модернизирането на учебните програми и планове в средното професионално образование през 2012 г. са приети 80 наредби за ДООИ за квалификация по професии, утвърдени са 21 учебни планове и 129 учебни програми/модули по нови професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.²⁴ Този процес е непрекъснат и се извършва в зависимост от активността и заявената необходимост от страна на бизнеса.

През 2012 г. са утвърдени редица рамкови учебни програми за деца със специални образователни потребности, включително за деца с различни видове увреждания, както и културно-образователни програми.

В сферата на висшето образование, през 2012 г. стартира проект за актуализиране на учебните програми в съответствие с изискванията на пазара на труда с финансиране по ОПРЧР. Планира се минимум 40 държавни висши училища²⁵ да въведат нови учебни програми от учебната 2014/2015 г., което представлява покритие на 80% от студентите.

— Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти

Приложението на новата образователна структура и образователни стандарти налага допълнителна квалификация на педагогическите специалисти в детски градини и училища. По програма "Осигуряване на качество в предучилищното и училищното образование", финансирана с 28.2 млн. лв. от националния бюджет,²⁶ през 2013 г. ще се изгради информационен регистър на одобрени програми за квалификация на педагоги-

---

нието по пътищата, Закон за корпоративно подоходно облагане, Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража, Закон за занаятите и др.

22 Проектът на ЗИД на Закона за професионалното образование и обучение е публикуван на страницата на МОМН и се събират предложения и становища до 11 април 2013 г.

23 ДООИ за учебно съдържание и учебни програми за профилирано обучение

24 Списъкът на професиите за професионално образование и обучение е приет през май 2003 г. и последно изменен през октомври 2009 г.

25 Висшите училища и техните звена са определени по чл. 25, ал. 2 и ал. 4 на ЗВО.

26 ЗДБРБ за 2013 г.

ческите специалисти, като до 2015 г. се предвижда въвеждане на задължителна квалификация и разработване на атестационни карти за оценка на труда на педагогическите специалисти. За учебната 2011/2012 г. 42% от общия брой педагогически специалисти са преминали квалификационни курсове по програмата.

През юни 2012 г. е подписан двугодишен колективен трудов договор²⁷ между МОМН, Съюза на работодателите в системата на народната просвета и три синдиката на българските учители, като споразумението предвижда не по-малко от 0.8% от изплатените средства за заплати в училищата да бъдат използвани за квалификация на учители (*мярка СП4-В1*).

Квалификацията на педагогическите специалисти в съответствие с новата образователна структура ще се финансира и по проекти, финансирани със средства от ЕСФ и ще обхваща широк спектър от обучителни курсове за млади специалисти, специалисти по нови длъжности в образователната системата, специалисти за работа в интеркултурна среда, изявени специалисти, специалисти за работа с деца със специални образователни потребности и др. Реално процедурата стартира през април 2012 г. с определянето на критерии и ред за включване в обучителни курсове, като обученията ще започнат през май-юни 2013 г. Предвижда се 53% от учителите в предучилищно и училищно образование да бъдат включени в обучение до края на програмата през 2014 г.

— Осигуряване на достъп до образование за групите в неравностойно положение

Осигуряването на равен достъп до образование за групи в неравностойно положение се осъществява чрез финансова подкрепа на ученици в съответствие със ЗДБРБ за 2013 г. и тригодишната бюджетна прогноза. Подкрепата се изразява в ежегодно предоставяне на безплатни учебници за ученици със специални образователни потребности (СОП), включване на деца от етнически малцинства в "приемни" училища и безплатен превоз за деца до 16 г. до национални и общински училища в изпълнение на националната програма "Оптимизация на училищната мрежа". Администрираните общи разходи по програмата за включващо образование са 39 млн. лв. за 2013 г.

За да се повиши ефикасността на политиките за подпомагане на деца в риск, стартира проект "Включващо обучение", финансиран със средства от ЕСФ. По проекта ще се проведе скрининг-тест на 3-годишните деца от всички детски градини в страната (около 50 000 деца) за откриване на деца, застрашени от обучителни трудности или с изявени такива. 470 логопеди и психолози ще бъдат обучени за провеждане на теста, като след приключване на скрининга в 25 детски градини в страната ще бъдат сформирани групи за деца със СОП. По същия проект, в 84 пилотни училища в страната (по 3 училища във всяка от 28-те области от NUTS2) ще се разработят механизми за включващо обучение за деца с увреждания в общообразователния процес на училищата, като се осигури и необходимото материално оборудване (*мярка СП3-Д3*).

---

²⁷ Колективният трудов договор е валиден за учебните 2012/2013 г. и 2013/2014 г. Предвидените средства за обучение на учители са по чл.33 от договора.

— **Подобряване на достъпа до финансиране на МСП и по-специално на иновативни новосъздадени предприятия**

Холдинговият фонд "Джереми България" ЕАД,²⁸ обединяващ средства от ЕФРР, национално съфинансиране, средства от ЕИБ и частни инвестиции, по предварителни данни предостави 174 млн. лв. на МСП през 2012 г. под формата на гаранции по заеми и 4.1 млн. лв. под формата на дялово участие в стартиращи фирми. Чрез финансовия инструмент "Гаранционен фонд", предоставящ гаранции по портфейли от заеми, са предоставени 1478 кредита и 25 стартиращи предприятия са подкрепени по Инструмента за подкрепа на предприемачеството и предоставяне на първоначално финансиране. През октомври 2012 г.²⁹ ресурсът на холдинговия фонд бе увеличен с 293.4 млн. лв. за създаването на нов финансов инструмент за заемно финансиране чрез споделяне на риска, в който кредитните институции ще участват с 50% съфинансиране. Чрез подписаните споразумения с 4 банки³⁰ над 3 300 български МСП ще имат възможност да се възползват от кредити с ниски лихвени нива и намалени изисквания за обезпечение. Първите заеми по новия инструмент за МСП започват да се отпускат през първото тримесечие на 2013 г. и ще продължат до края на 2015 г. Очаква се до края на 2015 г. да бъдат предоставени общо 1 687.9 млн. лв. на МСП по всички финансови инструменти по инициативата JEREMIE, като публичното финансиране е около 40% от средствата (*мярка СП4-Д1*).

Със ЗНИ се подкрепят проекти на български и чужди инвеститори чрез ускорени административни услуги, финансова подкрепа за изграждане на необходимата инфраструктура и обучение на персонала, придобиване на имоти държавна или общинска собственост при облекчени условия, както и пакет от насърчителни мерки за приоритетни инвестиционни проекти от страна на правителството. За високотехнологичните дейности и в районите с висока безработица праговете за издаване на сертификат са няколко пъти по-ниски. През 2012 г. са издадени общо 10 сертификата – 8 сертификата клас "А", 1 сертификат за клас "Б", както и първия сертификат за приоритетен инвестиционен проект. Размерът на инвестициите по тези проекти е на обща стойност 814 млн. лв., създаващи 1350 постоянни нови работни места. Четири от сертифицираните проекти са във високотехнологични производства и услуги (61.2 млн. лв. и 687 работни места). Три от сертифицираните проекти се реализират в общини с висока безработица (344.2 млн. лв. и 712 работни места). За финансови стимули по ЗНИ са разходвани 4 млн. лв. в рамките на бюджета на МИЕТ през 2012 г. През 2013 г. с изменение и допълнение на закона се разширява обхвата на подпомаганите дейности, особено в сектора на услугите (в частност аутсорсинга) и се въвежда нова насърчителна мярка за частично възстановяване на разходите за осигуровки на работодателя за определен период за новосъздадените в изпълнение на инвестицията работни места.

---

28 Изцяло собственост на ЕИФ, който управлява средствата по създадените през 2011-2012 г. инструменти за финансов инженеринг от името и за сметка на българското правителство.

29 Прехвърлянето на допълнителните средства е в резултат на увеличаването на ресурса по приоритетна ос 3 на ОПРКБИ и ратифицираните от НС (обн. ДВ бр. 75 от 02.10.2012 г.) споразумения за изменение и допълнение на Рамковото споразумение и на Финансовото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в България между българското правителство и Европейския инвестиционен фонд.

30 Участието на 4-те банки е в размер на 254.3 млн. лв., като през 2013 г. предстои да се подпишат още споразумения за да се използва целия предвиден ресурс по Джереми, т.е. до 293.4 млн. лв.

В последния вариант на проект на Закон за иновациите (*мярка НЦ2-1*) се предлага нова структура за осъществяване на държавната политика в областта на иновациите, което ще улесни и достъпа до финансиране за иновативни предприятия. Този документ, който се разработва в отговор на ангажиментите на България по пакта "Евро плюс" относно повишаване на конкурентоспособността на икономиката, е в процес на публично обсъждане с перспективата да бъде приет от НС до края на 2013 г. В проекта на закона се предвижда реструктуриране на МИЕТ, като се създаде Агенция за иновации, чиято основна дейност е да консултира предприятията за развитие на иновативната им дейност и да администрира публични средства в качеството на второстепенен разпоредител с бюджетен кредит. Ще се предоставя грантово финансиране на конкурсен принцип по национални и международни програми.

2.5 Специфична за страната препоръка 5

— Укрепване на административния капацитет и намаляване на бюрокрацията

По проекти по ОПАК в началото на 2013 г. стартира реализацията на интегрирана информационна система на държавната администрация и подобряване на управлението на човешките ресурси в държавната администрация (*мярка СП5-А1*). До края на 2014 г. ще бъде изграден единен източник на информация, интегриращ в себе си Административния регистър, информационна система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията, система с унифицираните наименования на административните услуги и система за самооценка на административното обслужване. Чрез тях ще се осигури публичност, наблюдение и контрол върху дейността на държавната администрация.

— Спазване на данъчното законодателство и данъчна събираемост

Мерките за борбата със сивата икономика, разписани в Конвергентната програма на Република България за 2013–2016 г., адресират директно спазването на данъчното законодателство и подобряване на данъчната събираемост.

— Качество и независимост на съдебната система

Качеството на съдебната система ще бъде подоброено чрез:

- Въвеждане на електронно правосъдие
- Преодоляване на проблема с натовареността на магистратите
- Подобряване на производството по несъстоятелност и въвеждане на правила за гарантиране на навременните разплащания.

Въвеждането на електронно правосъдие се осъществява на база на приетата Концепция за електронно правосъдие в края на 2012 г. Стартира изграждането на централизиран портал на е-правосъдие (*мярка СП5-Б2*), който ще осигури ефективност и прозрачност на съдебната система, като гарантира централизиран и оторизиран достъп в реално време до съдържанието на електронните дела, публикуването на е-съобщения и е-призоваване, заплащане на такси, предоставяне на е-услуги и достъп до унифицирани уеб страници на съдилищата.

Изготвени са и промени в законодателството (ЗСВ ³¹, ГПК, ЗЕУ, АПК и НПК). С промените се регламентират правилата за упражняване на процесуални права в електронна форма и се разширява обхвата на правно релевантните действия и актове. Предвидено е съдът да може да издава актове и да извършва всички други предвидени в закона процесуални действия в електронна форма. Създадени са правни норми, регламентиращи възможност за връчване на съобщения по електронен път на участниците в наказателното производство, ако те са дали съгласие за това, с изключение на обвиняемия, подсъдимия и защитниците. Шест месеца след приемане на законодателните промени вече ще има възможност за достъп до правосъдие по електронен път, а три години след приемането на законодателни промени органите на съдебната власт ще оперират с единна централизирана информационна система.

С промените в ЗСВ се предлагат и съществени промени относно статута и натовареността на съдиите, прокурорите и следователите, и на органите на съдебната власт (*мярка СП5-Б4*). Промените включват разширяване обхвата на правомощието на ВСС за анализиране и отчитане степента на натовареност, въвеждане на понятията "разумна норма на натовареност" и "индивидуална степен на натовареност", както и разработване на методика на ВСС за определяне на степента на натовареност на магистратите и на органите на съдебната власт. Преодоляването на проблема с натовареността на магистратите ще позволи произнасянето в значително по-кратки срокове и подобряване на качеството на съдебните решения.

С промените в Търговския закон (ТЗ) се въвеждат ограничения по отношение на несъстоятелността при търговски сделки с цел да се предотвратят злоупотребите и причиняването на умишлени вреди на добросъвестни кредитори чрез нереално връщане назад във времето на датата на неплатежоспособността. Въвежда се императивно законово ограничение по отношение на определянето на т.нар "подозрителен период"³² – период, в който определени действия и сделки могат да бъдат обявявани за недействителни спрямо кредиторите на несъстоятелността. Според чл. 646, ал. 2 от ТЗ могат да бъдат обявени за недействителни по отношение на кредиторите на несъстоятелността определен кръг действия и сделки, извършени от длъжника след началната дата на неплатежоспособността, съответно свръхзадължеността, извършени в срок до една година преди подаване на молбата по чл. 625. Според предвиденото в чл. 647 на ТЗ, сроковете за обявяване на недействителността на широк кръг действия и сделки могат да варират между 1 и 3 години (*мярка СП5-Б5*).

Във връзка с предстоящото обсъждане на изменения в Регламент (ЕО) № 1346/2000 относно производството по несъстоятелност, както и допълнителни промени във връзка с оздравителното производство, е иницирана процедура по създаване на междуведомствена работна група, която да извърши преценка на необходимите допълнителни промени в законодателството в областта на търговската несъстоятелност.

В допълнение, с промените в ТЗ се въвеждат изискванията на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки. В съответствие с Директива 2011/7/ЕС законът

---

31 РМС № 74 на МС от 04.02.2013 г., внесен в НС

32 Началната дата на неплатежоспособността е определена от съда след подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност по чл. 625 на ТЗ (обн. ДВ бр. 32 от 2009 г.).

предвижда съществуването на два режима – диспозитивен и императивен, в зависимост от качеството на длъжника. Когато длъжник по търговска сделка е публичен възложител, страните могат да уговорят срока за изпълнение на паричното задължение не повече от 30 дни. По изключение може да бъде договорен и по-дълъг срок, когато това се налага от естеството на стоката или услугата или по друга важна причина, ако това не представлява явна злоупотреба с интереса на кредитора.

— Въвеждане на електронно правителство

За въвеждане на електронното правителство се реализират два комплексни интегрирани проекта по ОПАК³³, в рамките на които до март 2013 г. са свързани 30 ключови регистъра и до май 2013 г. предстои да бъдат въведени над 100 електронни услуги за гражданите и бизнеса (*мярка СП5-Г1*). Също така са разработени регистър за електронна идентичност и система за управление на идентификацията за потребители на електронни административни услуги, които ще влязат в реална експлоатация след нормативното регламентиране на предоставянето им. Изградена е и централизирана система за електронни обществени допитвания, чрез която гражданите и бизнесът ще могат да участват в реално време в процеса на вземане на решения, както и системи за сигурно съхранение на информацията. Приключи надграждането на националния портал на електронното управление с функциите на Единното звено за контакт, като до 2015 г. поетапно ще бъде осигурявано електронното предоставяне на електронни услуги по смисъла на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

През май 2013 г. ще стартират други два проекта по ОПАК, с които ще се реализира интегрирането на нови 30 регистъра към единната информационна система и ще се създаде възможност за предоставяне на допълнителни 200 услуги по електронен път. Част от дейностите по проектите ще подпомагат и процеса по изграждане на електронни общини (е-общини), чрез които се предвижда интегрирането на местните администрации към цялостния проект за въвеждането на електронно правителство в страната (*мярка СП5-Г2*).

С промените в ЗНА,³⁴ се въведе задължително публикуване на проектите на нормативни актове на органите на изпълнителната власт на Портала за обществени консултации³⁵ (*мярка СП5-Г3*). По този начин ще се усъвършенства диалога между държавната администрация и обществото, като се гарантира участието на заинтересованите страни в процеса на вземане на решения.

---

33 Проекти: „Развитие на административното обслужване по електронен път“ и „Подобряване на административното обслужване на потребителите чрез надграждане на централните системи за електронното правителство“.

34 РМС № 146 от 5 март 2013 г.,законопроектът е внесен в НС

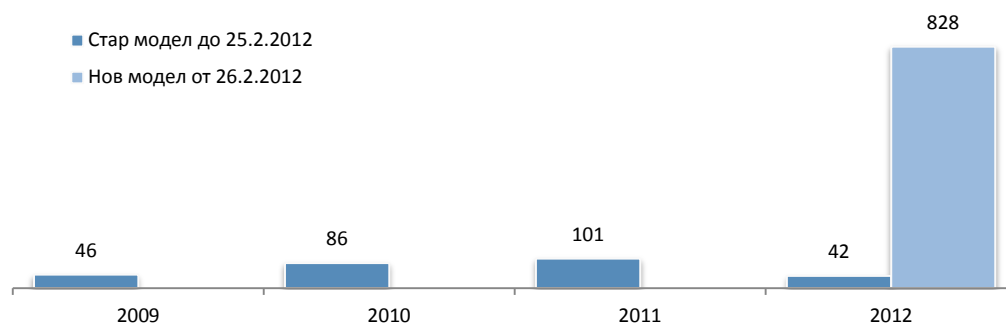
35 Портал за обществени консултации <http://www.strategy.bg>

2.6 Специфична за страната препоръка 6

— Прилагане на законодателството в областта на обществените поръчки

С измененията в ЗОП³⁶ се създават редица гаранции за правилното прилагане на законодателството, като най-съществена е промяната в предварителния контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове. Първоначалните резултати след въвеждането на новия модел за предварителен контрол показват значително нарастване на броя на проверените процедури. От 26 февруари 2012 г. до края на 2012 г. са обработени 828 преписки. За сравнение при контрола, осъществяван от 1 януари 2009 г. до 25 февруари 2012 г., са проверени 275 проекта на документации за възлагане на поръчки или средно по около 90 на година.

Фиг. 2: Обем на контролна дейност на обществени поръчки, бр.

Източник: АОП

За повишаване на ефективността на предварителния контрол са променени обхвата на контрола по отношение на поръчките и документите, които се проверяват, бързината при изпълнението му и е създаден механизъм за обратна връзка. Контролът се реализира в определените в закона кратки срокове (14 дни – за първи етап и 10 дни – за втори етап). За това допринася и въведеният електронен обмен на информация между АОП и възложителите. Механизмът на обратна връзка е проведен при реализиране на втория етап на контрола. При него се проследява изпълнението на направените препоръки, като за това се уведомяват органите за последващ контрол по ЗОП и органа, отговорен за управление и разходване на средствата по съответната оперативна програма. В резултат на контрола се наблюдава повишаване познанията и опита на възложителите по отношение на някои основни групи въпроси, свързани с дефиниране предмета на поръчката, поставяне на изисквания към участниците в процедурите и определяне на показатели за оценяване на офертите.

Предоставянето на методически указания от АОП е механизъм за осигуряване правилното прилагане на законодателството. Общите методически указания се изготвят по най-често задавани въпроси и са свободно достъпни за всички заинтересовани лица чрез публикуване на Портала за обществени поръчки. Съгласно последните промени в ЗОП, когато са съгласувани с органите за последващ контрол – Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ), те са задължителни за прилагане от

³⁶ В сила от 26.02.2012 г.

тях при извършване на последващ контрол. Конкретните указания се изготвят чрез отговори на писмени запитвания и преките консултации, като така се подпомагат предимно възложителите при подготовката и възлагането на поръчки, а в някои случаи и при разрешаване на въпроси, възникнали при изпълнение на договорите. Методическите указания имат важно значение за развитие и уеднаквяване на практиката и повишаване общата правна култура относно законодателството в областта, тъй като подпомагат не само възложителите, но и всички други лица, които имат отношение към възлагането на обществени поръчки и са общодостъпни.

По отношение на последващия контрол на обществени поръчки усилията на АДФИ през 2012 г. бяха насочени към засилване на административния капацитет (*мярка СП6-А 1*). Общо щатните бройки от 187 са увеличени с близо 7% през 2012 г., като през 2013 г. тенденцията ще се запази. През 2012 г. са проверени 2 334 обществени поръчки на обща стойност 1.8 млрд. лв. С оглед характера на контрола, осъществяван от АДФИ, който е последващ и в голямата си част извършван по сигнали за нарушения, постановления на прокуратурата и др., обект на проверка са били процедури за обществени поръчки, провеждани през предходни периоди (2004–2012 г.). При 49% от проверените поръчки са констатирани нарушения, в т.ч. при 27% от поръчките тези нарушения имат финансово влияние и водят до нарушаване на принципите на ЗОП и при 22% от проверените поръчки нарушенията са с процедурен характер. Налице е тенденция на намаляване на констатираните нарушения с финансово влияние от 34% през 2011 г. на 27% през 2012 г. от общия брой на проверените обществени поръчки. През 2012 г. от АДФИ по съставени актове за административни нарушения в областта на обществените поръчки са издадени 1288 наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции в общ размер на 1.3 млн. лв. От тях 349 наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции в общ размер на 1.1 млн. лв. са за нарушения по ЗОП, т.е. за нарушения с финансово влияние и 939 наказателни постановления, с които са наложени глоби в общ размер на 0.2 млн. лв. са за нарушения на подзаконова нормативна уредба.

2.7 Специфична за страната препоръка 7

В изпълнение на Третия енергиен либерализационен пакет през юли 2012 г. бяха приети промени в Закона за енергетиката (ЗЕ)³⁷, с които се транспонираха Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО³⁸. През октомври 2012 г. стартира процеса по привеждане на вторичното законодателство (подзаконовите нормативни актове и общите административни актове) в съответствие със закона, като бе разработен пакет от пет наредби³⁹, свързани с регулирането на енергийния пазар (*мерки СП7- А1, Б1 и В1*).

---

37 Обн. ДВ бр. 54 от 17.07.2012 г.

38 Директива 2009/72/ЕО на ЕП и Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО; Директива 2009/73/ЕО на ЕП и Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО

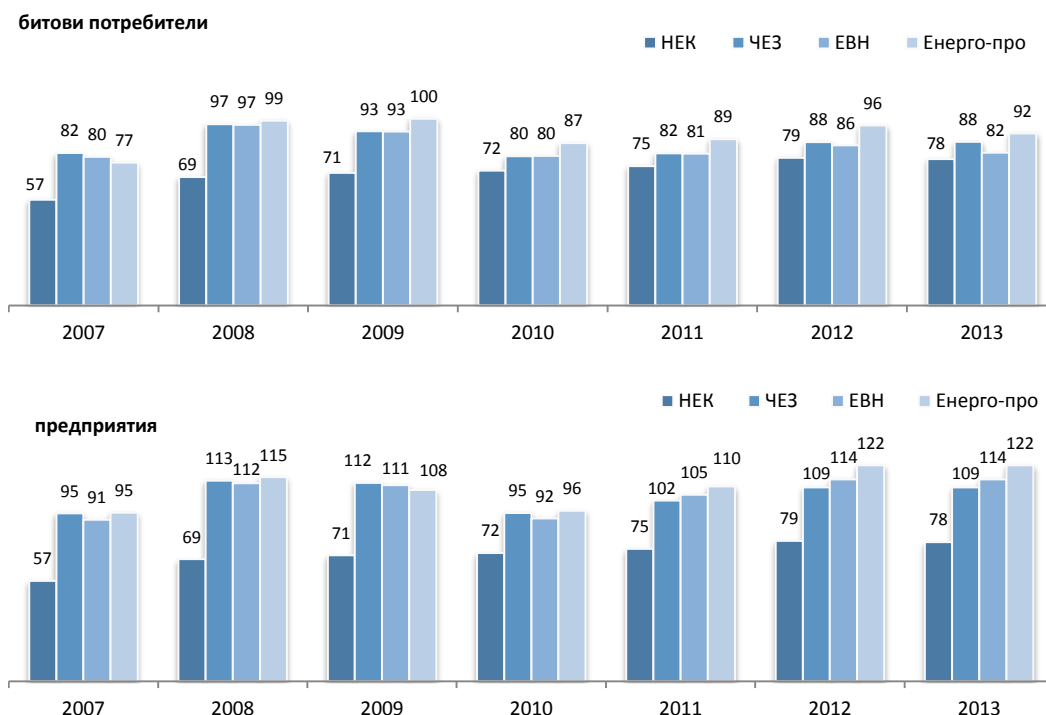
39 Наредба за регулиране цените на природния газ, Наредба за регулиране цените на електрическата енергия, Наредба за лицензиране на дейностите в енергетиката, Наредба за правилата за предоставяне на достъп до газопрееносната и/или газоразпределителните мрежи, за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ и Наредба за правилата за търговия с електроенергия на електроенергийната борса

— **Премахване на бариерите на пазара, договорките за гарантирана печалба и контрола на цените на електроенергия**

През първото тримесечие на 2013 г. ДКЕВР прие две наредби от пакета с 5 поднормативни акта към ЗЕ – Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за регулиране цените на природния газ и Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за регулиране цените на електрическата енергия (*мярка СП7-А1*). За да се отговори на стартираната от ЕК процедура по неизпълнение на задълженията на страната, произтичащи от членството ѝ в ЕС, наредбите са приети преди изтичането на предвидения в § 199 от ЗИД на ЗЕ едногодишен срок.

Продажбите на електрическа енергия на свободния пазар в страната (потребители, възползвали се от правото си да избират доставчик) през 2012 г. са 5.1 ТВтч (17.6% от продадената електрическа енергия на крайни потребители в страната). Нивото на отваряне на пазара на електроенергия, включващ както потребителите, възползвали се от правото си на избор на доставчик, така и търговския износ е 30.5%. През 2012 г. пазарните участници, сключили сделки при свободно договорени цени, са 159, от които 7 производители, 105 потребители и 47 търговци.

Фиг. 3: Цени на електроенергия за битови потребители и предприятия (средно напрежение), лв./мВтч

Източник: МИЕТ

— **Независимост на операторите на преносни и разпределителни мрежи**

Други два поднормативни акта от пакета – Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката и Решение на ДКЕВР за актуализиране на Правилата за предоставяне на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи, за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ (*мярка СП7-Б1*) бяха приети през първото тримесечие на 2013 г. Чрез тях се предоставят пра-

вomoщия на ДКЕВР да сертифицира операторите на електропреносната мрежа и на газопреносните мрежи, като извършва постоянен мониторинг за спазването на изискванията за независимост. Самият процес на сертифициране преминава през специално предвидена процедура, включваща решение на ЕК за одобрение на сертифицирането на оператора.

С цел да се осигури независимост на операторите на преносни и разпределителни мрежи, стартира отделянето на активите на Национална електрическа компания (НЕК) ЕАД и Електроенергиен системен оператор (ЕСО) АД. В края на март 2013 г. събирателното дружество на НЕК ЕАД и Български енергиен холдинг (БЕХ) одобри сключване на договор с избраната обслужваща банка, която да изготви предложения за механизъм и начина на реструктуриране (*мярка СП7-Б2*).

— **Доизграждане на пазарна структура за търговията с енергия и балансиращите пазари**

От април 2012 г. се извършва тестова работа на модул борсов пазар, с функционалност, съгласно изискванията на ЕСО. Модулът е част от архитектурата на системата за администриране на пазара - Market Management System по новия пазарен модел. Средният брой участници в провежданите тръжни сесии на месец е 9, а броят на регистрираните участници към момента е 23. До края на април 2013 г. ДКЕВР ще приеме последния поднормативен акт от пакета - Наредба за приемане на Правилата за търговия с електроенергия на електроенергийната борса (*мярка СП7-В1*), с която ще се регламентират почасовата търговия по всички сделки на пазара, търговията на електроенергийна борса и мониторинга на пазара. Следващите действия по тази мярка са свързани с регистрирането на всички координатори на стандартни и специални балансиращи групи от ЕСО и сключване на договори с доставчиците на балансираща енергия, като се очаква реално да се осъществява търговия на електроенергия чрез борсата от септември 2013 г.

— **Подобряване на връзките на електроенергийните и газовите мрежи**

Осигуряването на енергийна независимост на пазара на газ в България ще се реализира чрез изграждането на четири междусистемни газови връзки със Сърбия, Гърция, Румъния и Турция (*мярка СП7-Г1*).

С постигането на взаимно свързване със сръбската система, България ще има достъп до газопреносната мрежа на Унгария и чрез нея до мрежите на страните в Централна и Западна Европа. Дейностите по проекта стартираха през декември 2012 г., а до септември 2015 г. съоръжението ще влезне в експлоатация.

Съгласно пътната карта по проекта за изграждане на газопровод България – Гърция се предвижда той да влезе в експлоатация през декември 2014 г. Преките ефекти от изграждането на междусистемната газова връзка са осигуряване на възможност за доставка на природен газ по Южния газов коридор и от източници на втечен природен газ, разширяване на обхвата и участие на страната във втория по приоритетност европейски газов проект, част от Южния газов коридор Турция-Гърция-Италия.

В края на май 2013 г. предстои да влезе в експлоатация междусистемна газова връзка България – Румъния с обща дължина 23.8 км (от които 15.4 км на територията на Бъл-

гария) и максимален капацитет 1.5 млрд куб. м годишно. До края на първо тримесечие на 2014 г. предстои да бъде завършена и да влезе в експлоатация и междусистемната газова връзка България – Турция с дължина 77 км (от които 75 км на територията на България), която ще се използва за транспортиране на природен газ от Азербайджан през Турция към България.

— **Повишаване на енергийната ефективност и справяне с прекъсванията на доставките**

През 2012 г. стартира разработването на Програма за ускорена газификация на България до 2020 г. (*мярка СП7-Д1*) в съответствие с Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.⁴⁰ Основна цел на програмата е подобряване на енергийната ефективност от замяната на използваната електрическа енергия за отопление с пряко изгаряне на природен газ чрез създаване на условия за ефективно използване на енергия за отоплителни и други битови цели от населението. С нейната реализация се предвижда да бъде осигурен достъп до газоразпределителната мрежа на 30% от домакинствата в страната. Очаква се програмата да бъде разработена до август 2013 г.

За повишаване на енергийната ефективност България прилага мерки за постигане на националната цел за повишаване на енергийната ефективност с 25% до 2020 г. (*вж. мерки към НЦ 3*). ▼

---

40 Обн. ДВ. бр.43 от 7 юни 2011 г.

3. Напредък по националните цели по стратегия "Европа 2020"

3.1 Национална цел за заетост

- **Национална цел: Достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г. до 2020 г.**

Подцели: Намаляване на равнището на безработица сред младежите (15-29 г.) до 7% и увеличаване до 53% на заетостта сред по-възрастните (55-64 г.) през 2020 г.

Равнището на заетост сред населението на възраст 20-64 г. е 63% през 2012 г. (при 62.9% през 2011 г.), като очакванията са през 2013 г. да се задържи на същото равнище, а от 2014 г. да започне бавно да нараства.

Значителното намаление на заетостта в резултат на негативните последици от кризата се очаква да бъде компенсирано за един по-дълъг период от време в условията на умерен икономически растеж. За да бъде постигната целта до 2020 г., заетостта следва да нарасне с 13 п.п. до 76%, или средногодишно с 1.6 п.п.

Постигането на целта зависи най-вече от възвръщането на сигурността в глобалната икономическа конюнктура и възстановяването на общата инвестиционна активност и чуждестранните инвестиции в страната. Темповете на технологично обновление, протичащите процеси на реструктуриране на някои от отраслите на икономиката и бързата адаптация на работната сила към новите изисквания в предлагането на работни места също ще окажат влияние върху нивата на заетостта в следващите години.

Продължава нарастването на равнището на безработица сред младежите на възраст 15-29 г., като през 2012 г. то е 20.8% или с 1.7 п.п. по-високо спрямо предходната година. Сред основните причини за повишаващата се безработицата сред младежите е липсата на практически знания и умения на завършващите образование. Липсата на трудов стаж на търсещите първа работа младежи предполага предлагане на по-ниско възнаграждение от страна на работодателите, което не винаги отговаря на очакванията на младежите. Също така, в условията на свито търсене частният сектор не разкрива достатъчно нови работни места, на които да бъдат наети завършващи образованието си младежи. Ограничаване на високата младежка безработица и неактивност е основна задача на НПДЗ 2013 г., като ще продължи и изпълнението на Националната инициатива "Работа за младите хора в България" 2012–2013 г. (вж. мерки към СПЗ).

Каре 3: Национален план за действие по заетостта за 2013 г. (НПДЗ)

НПДЗ за 2013 г. поставя четири основни приоритета:

1. Бързо и ефективно устройване на работа на безработните, както на първичния пазар на труда, така и по програми и мерки по ЗНЗ;
2. Осигуряване на необходимите кадри за реструктуриране и технологично обновяване на икономиката към по-висока производителност на труда и по-добро съответствие с потребностите на пазара на труда;
3. Активиране на неактивните и обезкуражените лица;
4. Ограничаване на недеklarираната заетост и намаляване на нарушенията на трудовото законодателство.

Заложените приоритети ще се постигнат чрез подобряване на услугите на АЗ за активиране на продължително безработни и неактивни лица, като ще се активизира сътрудничеството с частните трудови посредници. Ще продължи предоставянето на ваучери за обучение на заети и безработни лица и по проекти на работодатели, като успоредно се работи за мотивиране и професионално ориентиране на регистрираните безработни. Ще продължи наемането на субсидирани работни места, особено за групите в неравностойно положение (лица от ромски произход и лица в риск от социално изключване и обедняване), като се залага увеличаване на наетите безработни на "зелени" и "бели" работни места.

В резултат от реализирането на всички заложи мерки и действия в НПДЗ за 2013 г. се очаква коефициентът на заетостта в групата 15-64 г. да бъде 59%, 15-24 г. – 22% и 55-64 г. – 45%. Със средства от държавния бюджет ще бъде осигурена заетост на над 38 хил. безработни (около 10,4% от регистрираните безработни лица към края на 2012 г.). Средствата за активна политика на пазара на труда през 2013 г. са увеличени от първоначално предвидените 73 млн. лв. на 103 млн. лв.⁴¹.

Разпределението на безработните младежи до 29 г. по наблюдаваните професионални групи показва, че най-многобройна и с най-голям относителен дял продължава да е групата на регистрираните младежи без специалност. Делът им през 2012 г. е 60.8% (при 63.1% през 2011 г.). В образователната структура на младежите, лицата с основно и по-ниско образование запазват най-голям относителен дял – 46.7% (при 50.3% през 2011 г.). Мерките за подобряване на управлението в професионалните училища (*мярка НЦ4-4*), валидиране на резултатите от неформалното обучение и самостоятелно учене, модернизация на програмите във висшето образование (*мярка СП4-Б1*) и улесняване на прехода от образование към пазар на труда (*мярка СП3-А1*) ще подобрят образователната структура на младежите до 29 г. и пригодността им за заетост.

През разглеждания период се наблюдава нарастване на равнището на заетост сред лицата на възраст 55-64 г. с 1.1 п. п. от 44.6% през 2011 г. до 45.7% през 2012 г. Заетостта сред лицата в този възрастов интервал се възстановява най-бързо през последните години. Повишаване на равнището на заетостта сред по-възрастните се дължи, както на натрупания професионален опит, така и на възможностите, които се предоставят за

⁴¹ С РМС № 224 от 05.04.2013 г. са одобрени допълнителни средства в размер на 30,6 млн. лв. за субсидирана заетост по мерки и програми от НПДЗ през 2013 г.

включване в различни схеми, програми и мерки за обучение и заетост (*мерки НЦ1-2 и НЦ1-Б1*).

Планираните мерки за изпълнение на националната цел предвиждат създаване на възможности за нови форми на заетост чрез насърчаване на туризма (*мярка НЦ 1-1*).

3.2 Национална цел за НИРД

— Национална цел: Инвестиции в НИРД в размер на 1.5% от БВП към 2020 г.

Разходите за НИРД в България през 2011 г. нарастват в абсолютна стойност спрямо 2010 г. с 1.9%, но като отношение към БВП техният дял намалява от 0.60% на 0.57% от БВП. В последните години се наблюдава промяна в структурата на разходите за НИРД по отношение на източника на финансиране. За 2010 и 2011 г. има ръст на инвестициите в НИРД от страна на частния сектор при едновременно намаляване дела на държавните разходи. През 2011 г. бюджетните разходи за НИРД, включително насочени към други държави, намаляват с 3.3% в сравнение с предходната година. За постигането на националната цел, България ще се стреми към подобряване ефективността на държавните разходи за НИРД, така че те да служат за лост за привличане на повече частен капитал. През 2011 г. съотношението между разходите на бизнеса и публичните разходи в общите разходи за НИРД в България е 53:47, а за ЕС27⁴² този показател е 62:38. Общите разходи за НИРД са съсредоточени основно в сферата на медицинските науки (44%), естествените науки (22%) и техническите науки (19%)⁴³.

В европейските и международни класации, България се определя като държава с недостатъчно развита, макар и динамична, иновационна система. В рамките на Иновационното табло на ЕС за 2011 г., България е представена като "скромен" иноватор, с явни слабости по отношение на откритост и атрактивност на научните системи, мрежи и предприемачество, и интелектуална собственост, вкл. заявки за патенти. В общото класиране на Глобалния иновационен индекс за 2011 г. на ЕИБА, страната ни се нарежда в първата третина на класацията с изявени силни страни относно детайлността на кредитната информация, използването на търговски марки, завършилите обучение в чужбина и чистия поток на ПЧИ в страната. За 2011 г. България има издадени 43 патента на милион жители от СПТМ на САЩ и 1.1 патента на милион жители от ЕПО, докато тези показатели са съответно 100 и 4.6 за Унгария ("умерен иноватор") и 951 и 109 за Финландия (един от 4-те иновационни лидери в ЕС).

За да се ускорят дейностите в иновационната система, България предприема действия за подобряване на кохерентността на иновационната политика. През 2013 г. е разработен проект на Закон за иновациите (*мярка НЦ2-1*), с който ще се въведе съвременна организация на иновационните процеси и ще се премахнат съществуващите диспропорции в начините на финансиране на научните изследвания и иновациите в предприятията. До края на 2013 г. предстои приемането на новата Иновационна стратегия за интелигентна специализация (*мярка НЦ2-2*), с която ще се дефинират националните и регионални приоритети в областта на иновациите. В рамките на Споразумението за

---

42 Научни изследвания и иновации в държавите-членки на ЕС и асоциираните страни, „Съюз за иновации“ напредък на национално равнище за 2013 г., ЕК

43 Източник: МИЕТ

партньорство за използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд, България ще предложи за изпълнение две взаимодопълващи се оперативни програми, насочени към НИРД през периода 2014–2020 г. – "Иновации и конкурентоспособност" и "Наука и образование за интелигентен растеж".

За постигане на националната цел за НИРД се прилагат мерки за подобряване условията за реализация на млади учени, подкрепа за МСП за стартиране на бизнес и реализация на иновативни проекти и изграждане на про-иновативна и научна инфраструктура.

През 2011 г. делът на заетите с НИРД като част от активното население е 0.51% в България и 1.08% в ЕС27⁴⁴. Основната част от българските учени е съсредоточена в публичните научни организации и висшите училища, а делът на учените в бизнес структурите е едва около 14% от общия брой⁴⁵. За да се засили интересът на младите хора, които завършват докторска степен и съответно да се подобри възрастовият профил на заетите с НИРД, от 2012 г. се финансират едномесечни стажове на докторанти във високотехнологични научни комплекси и инфраструктура (*мярка НЦ2-7*). През 2013 г., успоредно с изграждането на София Техно парк, ще бъдат идентифицирани млади таланти с предприемаческо мислене, учени и научни звена, носители на идеи с висок иновативен потенциал, които да бъдат обучени в предприемачество в рамките на проекта.

МСП са основният двигател на иновативната дейност. През 2010 г. делът на иновативните предприятия⁴⁶ сред малките предприятия е с 28.2% по-висок спрямо 2006 г., а сред средните предприятия с 60.2%⁴⁷ и сред големите предприятия с 19.9%. Освен чрез разширяване на достъпа до финансиране за МСП (*вж. мерки към СП4*), иновативният потенциал на МСП се стимулира и чрез изграждане на про-иновативна инфраструктура и бизнес инкубатори (*мерки НЦ2-6*) и директна подкрепа за внедряване в производството и пазарна реализация на иновативни продукти по ОПРКБИ (*мярка СП4-Д2*).

България участва успешно в европейските рамкови програми за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (*ДМ1-1*). За периода 2007-2012 г. привлечените средства са 158.4 млн. лв. България има и добри позиции в част от другите текущи инициативи на Европейското изследователско пространство – програмата за сътрудничество в областта на науката и техниката (COST), схемите на Съвместните изследователски центрове и схемите за координация на националните изследователски програми. Към края на 2012 г. България участва в 140 акции и 251 проекта по инициативата COST, като е подписан договор за сътрудничество с 14 държави, а предстои сключване на договори с още 3 държави. По 7 рамкова програма са сключени 580 договора на стойност 158.4 млн. лв. Процентът на успеваемост на България е 16.6%, при средно за ЕС27 – 21.8%. Финансирани са 130 проекти по двустранно сътрудничество за

---

44 Данни Евростат

45 Данни МОМН

46 Иновативните предприятия обхващат предприятията с технологични иновации, както и предприятията с организационни и маркетингови иновации (според променената от 2008 г. дефиниция за иновация), НСИ

47 Дефиниция на МСП според Закона за малките и средни предприятия – данни НСИ

периода 2007-2012 г. Работи се по подготовката на пакета документи за рамкова програма "Хоризонт 2020"⁴⁸ и стартираха първите информационни събития.

3.3 Национални цели по пакет "Климат-енергетика"

За постигането на националните цели по пакета "Климат-енергетика", България продължава с усилията за преодоляване на трите основни предизвикателства, свързани с високата енергийна интензивност на икономиката (89% по-висока от средната за ЕС), високата зависимост от внос на енергийни ресурси (70% от брутното потребление на природен газ, суров нефт и ядрено гориво) и намаляването на емисиите на парникови газове (нивата на емисии са под средните за ЕС, като за България е договорено максимално увеличение на емисиите на парникови газове от секторите извън ЕСТЕ до 20% до 2020 г. в сравнение с нивата през 2005 г.).

— **Национална цел: 16% дял на енергията от ВИ в брутното крайно енергийно потребление до 2020 г.**

Положително развитие се наблюдава по отношение на изпълнението на националната цел за постигане на 16% дял на енергията от ВИ в брутното крайно енергийно потребление. Този дял нараства от 11.9% през 2009 г. на 13.8% през 2011 г. Въпреки това, развитието на ВЕИ чрез съществуващите механизми за насърчаване е свързано с високи обществени разходи поради насърчаване на предимно скъпоструващи ресурси и технологии от една страна, и е небалансирано спрямо съществуващия технически потенциал на ВЕИ, от друга страна. В тази връзка, с приемането на ЗИД на ЗЕВИ през април 2012 г. и ЗИД на ЗЕ през юли 2012 г., бяха оптимизирани условията за инвестиране в съответствие с актуалното състояние и развитието на сектора и бяха променени правилата за определяне на преференциалната цена за изкупуване на електрическата енергия от ВИ. С промените в нормативната рамка приоритетно се работи по изменение и допълнение на подзаконовите нормативни актове за облекчаване на процедурите по присъединяване на малки инсталации за производство на енергия от ВИ, поставяни върху покриви и фасади с цел използване енергията за собствени нужди (*мярка НЦЗ-А1*).

Основните финансови механизми, които се прилагат в страната за насърчаване производството и потреблението на енергия от ВИ и внедряване на мерки по енергийна ефективност, са ОПРКБИ, Фонда за енергийна ефективност и ВЕИ (*мярка НЦЗ-1*), КЛЕЕ-ВИ (*мярка НЦЗ-2*), Инициативата European Local Energy Assistance (ELENA) на ЕК и ЕИБ.

— **Национална цел: 10% дял на енергията от ВИ в брутното крайно енергийно потребление на транспорта до 2020 г.**

Напредъкът в изпълнението на целта е значително по-малък от очакваното, като делът на енергията от ВИ в транспортния сектор е 0.4% през 2011 г. Изоставането по тази цел се дължи на ниските темпове на нарастване на потреблението на биогорива в комбинация с влиянието на технически фактори, както по организиране на инфраструктурата,

---

⁴⁸ Рамковата програма „Хоризонт 2020“ е основен стълб на „Съюз за иновации“ — водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ за укрепване на конкурентоспособността на Европа в световен мащаб, като целта е цялото финансиране от ЕС на научноизследователската дейност и иновациите да бъде обединено в една програма. Предвидени са 80 млрд. евро за инвестиции в научноизследователска дейност и иновации.

така и по отношение качеството на автомобилния парк, системата за контрол и изискването за съответствие с критериите за устойчивост на биогоривата при целия жизнен цикъл от отглеждането на суровините до тяхното потребление. Достигането на целта ще бъде осигурено основно от потреблението на биодизел, биоетанол и електрическа енергия от ВИ, като една от мерките, предприети в това направление, е задължителното смесване на биогорива с течни горива от нефтен произход.⁴⁹

— **Национална цел: Повишаване на енергийната ефективност с 25% до 2020 г.**

България цели да намали с 50% енергийната интензивност на БВП до 2020 г., спрямо равнището ѝ за 2005 г. Изпълняването на мерките и програмите към Енергийната стратегия на Република България 2020 ще доведе до подобряване на енергийната ефективност приблизително с 25%, или спестяване на повече от 5 млн. тне първична енергия в сравнение с базовия сценарий за развитие към 2020 г.

Ограничаването на енергийната интензивност традиционно зависи в най-голяма степен от нивото на енергийна ефективност на индустрията. Въпреки това, през последните години непрекъснато нараства делът на услугите в крайното енергийно потребление (КЕП), като общият дял на домакинствата и услугите в КЕП през 2011 г. достига 37.9%. Причината за това е нарастващата енергийна интензивност на сектора поради недостъпното прилагане на мерки за енергийна ефективност и относително слабото влияние на пазарните цени на енергията в сравнение с други сектори. Преобладаващата част от потребяваната енергия в домакинствата и сектора на услугите се разходва за поддържане на топлинния комфорт и поради тази причина влиянието на характеристиките на сградния фонд в България върху нивото на енергийната ефективност нараства значително. В бъдеще това влияние ще бъде съизмеримо с влиянието на енергийната интензивност на индустрията и в тази връзка важен принос за постигането на целта от 25% подобрена енергийната ефективност до 2020 г. ще има общественият сектор, в частност местните и регионални власти.

В продължение на мерките от НПР 2012–2020 г., бяха приети промени в ЗЕЕ⁵⁰, касаещи енергийните характеристики на сградите, и по-конкретно, свалянето на прага на разгънатата застроена площ за задължително обследване за енергийна ефективност. Предстои обследване и сертифициране на над 11 000 сгради по отношение на енергийната ефективност в приложение на изменения закон. Продължава изпълнението на мерките от втория Национален план за действие по енергийна ефективност, включително изпълнение на Националната програма за обновяване на жилищните сгради в Република България (2006–2020 г.) и изпълнението на програма за кредитиране на енергийната ефективност в дома (REECL). През 2013 г. продължава изпълнението на схема "Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради" по ОПРР с общ бюджет 95 млн. лв. Чрез нея се финансират мерки за внедряване на енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради на територията на 36 общини в градските агломерации. Допълнителни 13.5 млн. лв. се предоставят чрез ФЖО под формата на нисколихвени заеми и банкови гаранции на собствениците, които нямат собствен ресурс да допълнят 50-процентното съфинансиране от тяхна страна (*мярка НЦЗ–В2*). Подкрепата по ОПРР ще продължи и през следващия програмен период, като е предвидено мерки-

49 ЗЕВИ, обн. ДВ бр.35 от 03.05.2011 г., последно изменение от 15.02.2013 г.

50 Обн. ДВ бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.

те за енергийна ефективност да обхващат не само жилищния сектор, но и административните сгради на общинската и държавна администрация. Делът на инвестициите в енергийна ефективност е увеличен до 20% в рамките на разполагаемия бюджет на програмата.

Мерките за повишаване на енергийната ефективност се финансират чрез различни инструменти, сред които грантово финансиране за сектор неядрена енергетика на Международен фонд "Козлодуй", който до края на 2013 г. ще предостави финансиране на проекти за над 243.7 млн. лв. В рамките на допълнителната безвъзмездна помощ по фонда, за финансовия период 2010–2013 г. ще се предоставят над 88 млн. лв. за повишаване на енергийната ефективност в 243 обществени сгради (болници, училища, детски градини и ясли и др.), както и за подмяна на общинско улично осветление в 14 общини. През 2013 г. ще се изпълняват процедури "Енергийна ефективност и зелена икономика" и "Инвестиции в зелена индустрия" по ОПРКБИ, по които ще се предоставя финансова подкрепа за внедряване на енергоспестяващи технологии в предприятията и подобряване на енергийния мениджмънт (*мярка НЦЗ-В1*).

— **Национална цел: Увеличаване на нивата на парникови газове (GHG) извън ЕСТЕ с не повече от 20% до 2020 г. спрямо 2005 г.**

През 2011 г. са емитирани общи емисии на ПГ – 66 133,28 Gg CO₂-екв. или 45.75% от емисиите през базовата година. Емисиите на парникови газове на човек от населението намаляват от 13.57 тона CO₂-екв. през 1988 г. до 9.03 тона CO₂-екв. през 2011 г. По този показател България се доближава до средния за ЕС. Емисиите на парниковите газове, получени при създаване на 1000 лв. БВП, значително намаляват - от 2.62 тона CO₂-екв. за 1999 г., през 2011 г. те достигат до 0.88 тона CO₂-екв. В дългосрочен план се очаква това намаление да бъде резултат от промени в технологичните процеси в посока ресурсна ефективност на производството, както и пречистване на отпадъчните газове.

С приемането през 2013 г. на разработения ЗОИК (*мярка НЦЗ-Г1*) ще се консолидират многобройните норми, свързани с предмета на регулирането му, които досега се намират в множество нормативни актове, ще се осигури разпределянето на безплатни квоти за инсталациите, търговете за емисии на парникови газове и задълженията, свързани с емисиите на парникови газове от секторите извън ЕСТЕ – транспорт, селско стопанство, строителство, отпадъци. Със закона ще се регулират и механизмите за изпълнение на задълженията на България, произтичащи от Протокола от Киото. През май 2012 г. е приет Третият национален план за действие по изменение на климата за периода 2013–2020 г.⁵¹, като се предвижда да се използват възможностите за финансиране на проекти за намаляване на емисиите на парникови газове чрез Националната схема за зелени инвестиции, позволяваща генерирането на приходи от продажбата на свободни емисии.

Сектор "Енергия" има най-голям дял от общите емисии на парникови газове (78.9% през 2011 г.). До момента, в рамките на Националната схема за зелени инвестиции има сключени договори за 69 обекта в 29 общини за изпълнение на проекти за подобряване енергийната ефективност на общински сгради, основно детски градини и училища.

---

51 РМС № 459 от 1 юни 2012 г.

Също с цел финансиране на проекти за намаляване на емисиите на парникови газове е подновена дейността по механизма "Съвместно изпълнение" на Протокола от Киото. Одобрените проекти по механизма до момента са 27 на брой, а реализираните редуциции – 5 239 397 единици редуцирани емисии за периода 2008–2013 г.

На второ място, с 12.15% дял на емисиите на парникови газове е сектор "Транспорт"⁵², което се дължи на промяна в структурата на транспорта, и по-специално нарастващия дял на автомобилния транспорт за сметка на железопътния. Принос в намаляването на емисиите в сектора ще има мярката за интегриран градски транспорт чрез насърчаване преминаването към алтернативни форми на транспорт, които да заменят личните автомобили, чрез доставка на превозни средства с по-добри емисионни показатели и изграждане на интелигентни транспортни системи, които ще ограничат задръстванията (*мярка НЦЗ-Г2*). В ЗОИК е въведено задължението за производителите и вносителите на течни горива за транспорта да постигнат намаление на емисиите на ПГ на единица енергия от доставяните течни горива с 6% до 2020 г. спрямо средното за ЕС равнище за 2010 г. (*мярка НЦЗ-Г1*).

На трето място е сектор "Селско стопанство" с 9.3% от националните емисии, като основно значение за намаляване на емисиите на парникови газове в сектора ще има насърчаването на земеделските производители да предоставят екологични услуги, посредством въвеждането на "зелен" компонент на директните плащания по програмата за развитие на селските райони за следващия програмен период (2014–2020 г.).

На четвърто място е сектор "Отпадъци" с 5.49% от националните емисии като ограничението ще се постигне чрез предотвратяването на образуването на отпадъци и намаляването на количеството отпадъци за депониране. В изпълнение на междинните цели за намаляване на количеството на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране⁵³, в процес на реализация са 19 проекта за регионални системи, финансирани по ОПОС, които включват изграждането на първи етап на депа за неопасни отпадъци, както и 13 инсталации за сепариране и 19 инсталации за компостиране на отпадъци. През 2012–2013 г. се доизгражда стратегическата и нормативната рамка за управление на отпадъците с приемането на Закона за управление на отпадъците (ЗУО)⁵⁴ и предстоящото през 2013 г. разработване на Национален план за управление на отпадъците (2014–2020 г.), както и Наредба за третиране на биоотпадъците (Наредба за компоста) и Наредба за разделно събиране на биоотпадъците. С наредбите ще се въведе интегриран подход при управлението на биоотпадъците и ще се осигури необходимия ресурс за изпълнение на целите за рециклиране и отклоняване на биоразградимите отпадъци от депата и увеличаване на инвестициите за изграждане на съоръженията за рециклиране и оползотворяване на биоотпадъците. За проследяването на количествата и вида на генерираните и третирани биоотпадъци, както и наличните инсталации в страната до края на 2014 г. ще бъде създадена специална информационна система.

---

52 От 6794 Gg CO₂-екв. за 1990 г., съответно до 7686 Gg CO₂-екв. за 2005 г. и 8035.98 Gg CO₂-екв. за 2011 г.

53 До 31.12.2013 г. количеството на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 50% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.; До 2020 г. количеството на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 35% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.

54 Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г.

3.4 Национална цел за образование

— **Национална цел: Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г.**

Делът на лицата на възраст 18-24 г., преждевременно напуснали образователната система в България, е 12.5% през 2012 г.⁵⁵, под средната стойност на показателя за 27-те държави-членки на ЕС (13.5%). Тенденция на подобряване на показателя се наблюдава от 2004 г. (21.4%). През последните 5 години (с изключение на 2009 г.) стойността за България е по-ниска от средноевропейската. Нетният коефициент на записване на населението в образователната система е висок (над 95%) за децата на възраст между 7 и 14 г., сравнително по-нисък за децата в предучилищна възраст от 3 до 6 г. (83.3%) и децата между 15 и 18 г. (85.8%). Тези коефициенти се обясняват с обхвата на задължителното образование (понастоящем 7-16 г.). С влизането в сила на новия ЗПУО ще се въведе задължително включване в образователната система от 4-годишна възраст от учебната 2016/2017 г. Тъй като включването в образование на по-ниското ниво от образователната система предопределя и продължаването в следващите образователни нива може да се очаква, че въвеждането на задължително предучилищно образование от 4 г. ще допринесе за ранна социализация на децата, придобиване на базови/езикови умения и допълнително намаляване на преждевременно напусналите училище.

Същевременно, резултатите на българските ученици в международната стандартизирана оценка на ОИСР за четивни умения се подобряват: 51.1% от 15-годишните са с незадоволителни резултати през 2006 г., докато през 2009 г. техният дял е 41% и се очаква допълнително да се подобри през 2012 г. Въпреки това България изостава значително от средноевропейското ниво (19.6% през 2009 г. за ЕС27) по този показател, което е индикация за необходимост от подобряване на качеството и модернизация на началното, основно и средно образование. Прилагат се мерки за подобряване качеството на образование чрез развитие на базовите умения и индивидуалните потребности на децата и учениците (*Национална програма "С грижа за всеки ученик" и мерки към СП4*), чрез които ще се повиши мотивацията на децата за оставане в образователната система, както и чрез усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието (*мярка НЦ4-3*). През учебната 2010/2011 г. 2.4% са напусналите ученици, което не е висок процент спрямо средноевропейското ниво. Основните причини за напускане на образованието са семейството и отсъствията, а в значително по-малка степен слабият успех⁵⁶. Най-висок е процентът на напусналите в групата 11-14 г., т.е. преди завършване на основното образование⁵⁷.

През 2012 г. е разработен проект на Национална стратегия за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система (2012-2020 г.), в който се залагат мерки за успешно постигане на националната цел от 11% (*мярка НЦ4-A4*), която ще бъде одобрена от МС до края на 2013 г. Мерките са насочени към подобряване на прехода между различните етапи и степени на образование и осигуряване на гъвкави възможности за реинтеграция на преждевременно напуснали-

⁵⁵ Наблюдение на работната сила за 2012 г., Евростат

⁵⁶ Принос в напускането на училище има и заминаването в чужбина, тъй като националната статистика обхваща всички легитимни учебни образователни институции на територията на страната.

⁵⁷ Данни НСИ – Образование в РБ 2012 г.

те училище обратно в образователната система. Реинтеграцията ще се осъществява включително и чрез валидиране на резултатите от неформално обучение и самостоятелно учене.

Децата от етническите малцинства, и по-специално от ромски произход, са най-застрашени от отпадане и съответно преждевременно напускане на училище. За 2011 г. 40.8% от ромското население е с основно образование, 27.9% – с начално и 21.8% – с незавършено начално⁵⁸. Това се дължи до голяма степен на социално-икономическия статус на повечето ромски семейства и етно-културните характеристики. Мерките за въвеждане на целодневна организация на учебния ден от I до VII клас (*мярка НЦ4-А1*), осигуряване на безплатни учебници до VII клас, допълнителните занимания за ученици с проблеми в усвояването на учебния материал (*мярка НЦ4-А3*), извънкласни занимания, квалификацията на учителите за работа в мултиетническа образователна среда (*мярка НЦ4-А3*) и активната работа с родителите на децата ще имат съществен превантивен ефект именно върху тази целева група.

Предприемат се и действия, насочени конкретно към децата от етническите групи⁵⁹, като например, ограмотяване на възрастни роми чрез форми на продължаващо образование и организиране на съвместни форми и дейности между родителите на ромските деца и останалите родители. По проект за социално включване с подкрепата на МБВР се работи за повишаване на готовността на ромските деца и други деца от семейства с ниски доходи и маргинализирани групи за започване на училище на 7 г. чрез предоставяне на обучение по български език (*мярка СПЗ-Д2*).

Предвижда се прилагането на мерки за подобряване достъпа и качеството на образователните услуги чрез инвестиции в образователна инфраструктура (НЦ4-А6).

— Национална цел: Дял на 30-34-годишните със завършено висше образование – 36% до 2020 г.

Делът на 30-34-годишните със завършено висше образование е 26.9% през 2012 г., като отбелязва лек спад през периода 2009–2012 г. Същевременно, нетният коефициент на записване във висше образование се увеличава всяка година от 2001 г. насам (25.8% за учебната 2001/2002 г. и 42.6% за учебната 2011/2012 г.), като едновременно с това расте и броят на завършилите висше образование в България за всички възрастови групи и образователно-квалификационни степени ("професионален бакалавър", "бакалавър" и "магистър"), както и в образователната и научна степен "доктор". С 37% се увеличава делът на завършилите висше образование за периода 2000-2011 г., като средногодишното увеличение е 3.4%.

За постигането на целта от 36% дял на 30-34 г. със завършено висше образование към 2020 г. е необходимо към настоящия момент да бъдат заложили мерки за подобряване на достъпа до висше образование с цел постигане висок коефициент на записване, успеваемост и мотивация във висшето образование. През 2011 г. 85.5% от гражданите на възраст 20-24 г. в България имат завършено средно образование⁶⁰, което е над средно-

---

58 Данни НСИ – НСРБИР

59 Национална стратегия на РБ за интегриране на ромите (2012–2020 г.)

60 Евростат

европейското ниво (79.5%). Това означава, че голям процент от младежите в тази възрастова група потенциално могат да продължат обучението си в системата на висшето образование. Въпреки това, нетният коефициент на записване на младежите на възраст 19-23 г. в системата на висшето образование за учебната 2011/2012 г. е 42.6%⁶¹. Този дял зависи най-вече от редица фактори, в т. ч. социално-икономически предпоставки, които подтикват младите хора да търсят реализация на пазара на труда веднага след завършване на средното си образование, както и от емиграционни нагласи с цел продължаване на образованието си в чужбина⁶².

Предприеманите мерки за осигуряване на по-добър достъп до образование (*мярка НЦ4-Б2*) и за улесняване на прехода от висше образование към заетост (*мярка СПЗ-А1*) се очаква да имат положителен ефект върху намеренията на младежите да завършат висше образование в България и да допринесат за постигане на националната цел. Мерките за по-добър достъп до образование са в две насоки – повишаване качеството на висшето образование, включително чрез подобряване на държавната образователна инфраструктура и чрез включването на висшите училища като конкретни бенефициенти по бъдещата ОП "Региони в растеж" (2014–2020 г.), както и финансово подпомагане на студентите по време на тяхното обучение за задържането им в образование до успешно завършване.

През юни 2011 г. стартира процес на усъвършенстване на модела на финансиране на държавните висши училища за издръжка на университетите, който включва диференциране на субсидията в зависимост от качествена оценка въз основа на показатели от рейтинговата система, така че висшите училища, показали най-добри резултати по приоритетни професионални направления и университети получават между 5% и 10% допълнително върху годишната субсидия. В ЗДБРБ за 2012 г. бяха заложили 15 млн. лв. за диференцирана субсидия на държавните висши училища, а за 2013 г. – 20 млн. лв. Предстои през 2013 г. усъвършенстване на критериите за оценка на рейтинговата система (*мярка НЦ4-Б1*) с цел по-доброто отразяване на критериите за реализация на пазара на труда след завършване на висше образование, което допълнително ще подобри информираността на младежите и ще засили конкуренцията между отделните институции.

За финансово подпомагане на студентите се прилага системата за студентско кредитиране, като през 2010 г. при въвеждане на системата усвоените кредити по ЗКСД са в размер на 2.8 млн. лв. за 2842 студенти и докторанти, а през 2012 г. са 12.2 млн. лв. за 3595 студенти и докторанти. Прилагат се политики за студентско подпомагане от държавния бюджет, както и допълващо подпомагане със средства от ЕСФ по проект "Студентски стипендии" (2012–2014 г.), в който участват всички 51 висши училища в България. За зимния семестър на учебната 2012/2013 г. се очаква да бъдат изплатени стипендии за успех на 23792 студенти (около 12% от студентите в редовна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационните степени "професионален бакалавър", "бакалавър" и "магистър") и специални стипендии за научна, изследователска или практическа разработка на 7500 студенти (около 4% от студентите в редовна

---

61 НСИ – Образование и учене през целия живот

62 НСИ – Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011г., том 4 „Извадкови изследвания“, книга 2 „Миграция и миграционно поведение на населението“

форма на обучение във всички образователни степени) от ЕСФ, като месечният размер на стипендията за успех е 120 лв. и семестриалният размер на специалната стипендия е 200 лв.

Привлекателността на висшето образование ще се обуславя и от възможностите за по-добра реализация на пазара на труда след завършване на висше образование. По данни на БСК, повече от половината от завършилите висшисти в България са заети на работни места, изискващи по-ниска степен на образование. Съществува реално несъответствие между образователната квалификация на завършилите и търсените специалности на пазара на труда, от една страна, а от друга – полученото образование не съответства на търсените познания от работодателите. През 2011 г. 30.6% от ОКС "бакалавър" и "магистър" са в област стопански науки и администрация, следвани от 15.2% – науки за обществото и човешкото поведение⁶³. Същевременно, търсенето на работна ръка е най-голямо в областите здравеопазване, енергетика и образование⁶⁴, а секторите с перспективи за развитие и търсене на висококвалифицирана работна ръка са хранително-вкусова промишленост, транспорт, електроника и електротехника, химическа промишленост и ИКТ⁶⁵.

За да се отговори на необходимостта от обвързване на висшето образование с пазара на труда, през 2012 г. стартира проект за актуализация на учебните програми във висшите училища (*мярка СП4-Б1*). Актуализацията се извършва съвместно с представители на работодателите и ще покрие 80% от студентите в 40 висшите училища, като по този начин се търси по-висока атрактивност на висшето образование в България. Реформата във висшето образование изисква и засилена координация в политиките, насочени към младите хора, за което ще допринесе и споразумението от юли 2012 г. за междуинституционален обмен на информация относно дипломиращите се студенти и възможностите на пазара на труда (*мярка СП3-А2*).

3.5 Национална цел за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

— **Национална цел: Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 000 души до 2020 г.**

Подцели: Намаляване на броя на децата (0-18 г.), живеещи в бедност, със 78 хил. души (30% от общата национална цел и 25% от броя на бедните деца през 2008 г.); намаляване на броя на лицата на 65+ г., живеещи в бедност, с 52 хил. души (20% от общата национална цел и 10% от броя на бедните възрастни хора през 2008 г.); намаляване на броя на безработните (18-64 г.), живеещи в бедност, със 78 хил. души (30% от общата национална цел и 25% от броя на бедните безработни на 18-64 г. през 2008 г.); намаляване на броя на заетите лица (18-64 г.), живеещи в бедност, с 52 хил. души (20% от общата национална цел и 22% от броя на работещите бедни на 18-64 г. през 2008 г.).

---

63 Данни НСИ

64 Според коефициент на свободните места, тримесечни данни за 2012 г., Евростат

65 Анализ на потенциала за растеж на секторите от реалната икономика в България (МФ, 2011 г.) и Българска икономика – състояние и стратегия за развитие (МИЕТ, 2011 г.)

България е сред държавите, в които рискът от бедност или социално изключване за населението е над средното равнище за ЕС⁶⁶. Според данните от Изследването на доходите и условията на живот за 2010 г.⁶⁷ делът на хората, живеещи в бедност или социално изключване е 49.1%. Хората, живеещи в риск от бедност, са 22.3% или 1.673 млн. души, което е нарастване с 1.6 п.п. спрямо 2009 г. Живеещите в материални лишения българи са 43.6%⁶⁸, което е с 2.1 п.п. по-малко спрямо 2009 г. 444.4 хиляди души на възраст между 18 и 59 г. живеят в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, като те съставляват 10.1% от съвкупността на цялото население на възраст 18-59 г. Спрямо 2009 г. техният дял нараства с 2.8 п.п. По възрастови групи рискът от бедност е най-висок за децата до 18-годишна възраст (28.9% или повишение с 2.2 п.п.) и за населението в над трудоспособна възраст (30.9% или понижение с 1.3 п.п.). Влиянието на социалните трансфери (без да се включват пенсиите) за намаляване на риска от бедност е 4.8 п.п., което е почти два пъти по-ниско от средното за ЕС – 9.2 п.п.

Негативните тенденции по отношение изпълнението на националната цел е пряка последица от икономическата криза и спада в заетостта. Съгласно Годишния доклад на Комитета по социална закрила (КСЗ) за 2012 г.⁶⁹, подобна тенденция се наблюдава в повечето страни-членки на ЕС, което застрашава постигането на общата цел на Съюза за намаляване на броя на живеещите в бедност, заложен в Стратегия "Европа 2020". Процентът на живеещите в бедност в ЕС27 през 2007 г.⁷⁰ е бил 16.5, а през 2010 г. достига 16.9, което е покачване с 2.9 млн. души. Намаляването на бедността и насърчаването на социалното включване е резултат на интегрирана политика и е пряко свързано със състоянието на икономиката, икономическия растеж, пазара на труда, политиките в областта на здравеопазването, образованието, регионалната политика и др.

В съответствие с провежданата в страната политика на фискална консолидация и поддържане на макроикономическата стабилност, през 2010-2012 г. нямаше промяна в размера на отпускните помощи, а размерът на общата сума по различните програми не следваше да надвишава размера на средствата за предходната година. Сходна е ситуацията със средствата за единните разходни стандарти за финансиране чрез общинските бюджети на социалните услуги, които са делегирани от държавата дейности, и които останаха непроменени три последователни години. Увеличението на пенсиите и размера на фонд работна заплата в държавната администрация беше замразено през периода 2010–2012 г.

През следващите години повишаването на ефективността на политиката за социално включване ще се базира на приетата Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020⁷¹. Стратегическият документ бе разработен през 2012 г. с участието на всички заинтересовани страни – представители на министерствата, социалните партньори, неправителствени организации, академичните

---

66 24.2% съгласно EU-SILC 2011 с референтна година 2010 г.

67 EU-SILC 2011 с референтна година 2010 г.

68 Данните за 2009 и 2010 г. бяха ревизирани от НСИ поради промяна в променливата „Възможност за поддържане на адекватно отопление на жилището“, която е част от показателите за измерване на материалните лишения.

69 Докладът е приет на заседанието на КСЗ на 30.01.2013 г.

70 EU-SILC 2008 с референтна година 2007 г.

71 Протокол № 5 от заседание на МС на 6 февруари 2013 г.

среди, Националното сдружение на общините в Република България. Заложените мерки са с дългосрочен хоризонт на планиране, изпълнение и съответно въздействие, като по този начин се цели да бъде осигурена устойчивост на приоритетите в областта на борбата с бедността и по-висока ефикасност на постигнатите резултати. Ключов акцент се поставя върху активното включване на пазара на труда, развитието на междусекторни услуги за социално включване и осигуряването на устойчивост и адекватност на социалните плащания.

Програмите и политиките за ранно детско развитие (*мярка СПЗ-Д2*) са друг изключително важен инструмент за превенция на бедността и социалното изключване. Те са подкрепени от стартирания Проект за социално включване, който се финансира със заем от Международната банка за възстановяване и развитие (Световна банка) в размер на 20.78 млн. лв. През 2011 г. стартираха проектите на 58 общини, а към настоящия момент общо по проекта са сключени всички 69 споразумения за финансиране.

Ще продължи изпълнението на процеса на деинституционализация на грижата за деца (*мярка СПЗ-Д3*), като сходен подход ще бъде използван и при предоставяне на социални услуги за възрастни хора с приемането през 2013 г. на Националната стратегия за дългосрочна грижа. Финансирането на дейностите за деинституционализация на грижата за деца и дейностите за дългосрочна грижа ще комбинира средства от държавния бюджет и от Европейските структурни фондове за следващия програмен период (2014–2020 г.). Предвижда се изпълнението на мерки за подобряване достъпа до социални и здравни услуги и укрепване на процеса на деинституционализация чрез инвестиции в социална и здравна инфраструктура, включително изграждане на социални жилища (*мярка НЦ5-1*). ▼

4. Допълнителни мерки за реформи и използване на структурните фондове

4.1. Допълнителни мерки за реформи

— Цифрови технологии

В изпълнение водещата инициатива "Цифрова програма на Европа" през 2012 г. бе приета Национална програма "Цифрова България 2015"⁷². Актуализирана е Националната стратегия за развитие на ширококоловия достъп в Република България до 2020 г. и Националният оперативен план за изпълнение на стратегическите цели за изграждане на ширококолов достъп в България. На базата на тези документи, които задават средносрочните и дългосрочните стратегически цели за изграждане на инфраструктура за достъп до Единния пазар и за ускорено изграждане на свръхбързи електронни съобщителни мрежи от следващо поколение, ще се осигури развитието на информационното общество в България. Предвидени са мерки за изграждане на ширококолов достъп до отдалечените и слабо населени райони (мярка ДМ2-3) и удовлетворяване на нуждите на обществото от модерни ширококолови електронни услуги в рамките на електронното управление. В тази връзка, през май 2012 г. стартира проект "Развитие на високоскоростен ширококолов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура" по ОПРР, като през февруари 2013 г. бе изпратена официална нотификация на държавна помощ до ЕК. Предстои одобряването на помощта от страна на ЕК, като междуременно се изпълняват подготвителните дейности по проекта, включително провеждане на процедури по ЗОП за изграждане на инфраструктурата. Договори с изпълнители ще бъдат сключени след одобрението на държавната помощ от ЕК.

До края на 2013 г. ще се разработи Национален план за ширококолова електронна съобщителна инфраструктура за достъп от следващо поколение (NGA)⁷³ (мярка ДМ2-2) и Национална стратегия по киберсигурност (мярка ДМ2-1), която да въведе институционален модел за разработване и осъществяване на политиката по киберсигурност в България.

---

⁷² Приета с РМС № 953 от 16.11.2012 г.

⁷³ Мяроката е част от Предварителните условия по Анекс IV към проекта на Регламент за определяне на общо приложими разпоредби за фондовете, обхванати от ОСР

— Бизнес среда

МСП са основен двигател за икономически растеж, за създаване на заетост и за стимулиране на иновациите в страната. С цел осигуряване на подходяща бизнес среда за развитие на МСП, правителството подготвя Национална стратегия за насърчаване на МСП за периода 2014–2020 г. Очаква се тя да бъде готова към края на юни 2013 г. Целта на стратегията е да подсили МСП в страната и да допринесе за промяна в структурата на секторите в българската икономика (*мярка ДМ4-1*). С цел подобряване на бизнес средата и в съответствие с принципа "Мисли първо за малкия", държавата предвижда въвеждането на Методика за извършване на МСП тест (*мярка ДМ4-4*), която ще бъде съобразена с промените в законодателството, в съответствие с избраната концепция за въвеждане на ОВ (ЗНА, ЗМСП или УПМСНА).

Политиката за подобряване на бизнес средата се провежда в изпълнение на мерките от следните национални стратегически документи: Програма за по-добро регулиране 2010–2013 и План за намаляване на регулаторната тежест.

Намаляването на административната тежест се извършва на два етапа в рамките на два Плана за действие – първия от 2010 г. до края на 2012 г. и втория от 2012 г. до края на 2014 г. (*мярка ДМ4-3*). Мерките са насочени към подаване на сведения по електронен и мрежов път, събиране на данни от други държавни органи вместо от бизнеса, премахване на задължения, разработване на инструкции, опростяване на терминологията и намаляване на сложността на нормативните разпоредби. На всеки от етапите административната тежест от съответното законодателство ще се намали с 20%.

Към края на декември 2012 г. по данни от съответните водещи институции, обобщени от МИЕТ, като резултат от изпълнението на двата етапа за намаляване на административната тежест са генерирани спестявания за бизнеса в размер на 91.8 млн. лв. годишно (16.8 млн. лв. по първия План и 75 млн. лв. по втория План). При изпълнение на заложените мерки в двата Плана за действие до края на 2014 г. ще се генерират спестявания за бизнеса от общо около 332 млн. лв. годишно.

Новият закон за таксите, който въвежда принципа за разходо-ориентираност на административните услуги, ще позволи на предприятията да спестят разходи в размер от 50 до 200 млн. лв. (*мярка ДМ4-2*).

Модернизацията на държавната администрация в посока засилване на експертния потенциал и регламентиране на числеността и заплащането също ще подпомогнат за изграждането на благоприятна бизнес среда. Промените са представени в Плана за оптимизация на държавната администрация⁷⁴, като към декември 2012 г., планът е изпълнен на 84%. В допълнение, за да бъдат адекватно планирани и осигурени необходимите човешки ресурси в държавната администрация, бе разработена Система за планиране на човешките ресурси в държавната администрация (*мярка СП5-А1*), която е приложима в 119 администрации. До момента са разработени 2 плана за ЧР инструменти за планиране на човешките ресурси в държавната администрация, като са обучени 301 служители за прилагане на инструментите, изработени са 8 рамкови програми за про-

---

74 ПМС № 129 от 26 юни 2012 г. промени в Закона за държавния служител (5 наредби)

веждане на стажове и интернет портал и са проведени 583 стажове по рамковата програма.

— **Инфраструктура**

Насърчаване на растежа и заетостта в градските райони се осъществява чрез устойчиви инвестиции за интегрирано градско развитие, включително използвайки инструменти за финансов инженеринг (*мярка ДМ4-5*). През периода 2014–2020 г. ще продължи подкрепата за инвестиции в подобряване на градската среда чрез изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР), като финансирането на включените в плановете проекти ще се осъществява както чрез безвъзмездна помощ, така и чрез инструменти за финансов инженеринг по линия на бъдещата ОП "Региони на растеж" 2014–2020 г. Плановете ще се изпълняват на територията на 67 града, определени съгласно Националната концепция за пространствено развитие.

През 2012 г. са подписани оперативни споразумения за финансиране на "Регионален фонд за градско развитие" АД за предоставяне на нисколихвени заеми и дялово участие в проекти със значим социално-икономически ефект в 6-те големи града в България и "Фонд за устойчиво градско развитие на София" ЕАД. С решение от 19.12.2012 г. ЕК одобри нотификация за държавни помощи по схемата от инициативата JESSICA⁷⁵ за България. Продължава и работата по рехабилитация и реконструкция на регионалната пътна инфраструктура (*мярка ДМ4-6*), където се включват второкласните и третокласните пътища, чрез ОПРР. Рехабилитират се около 850 км от пътната мрежа, което се очаква да доведе до 10-15% ръст на трафика. В периода 2012–2013 г. се изпълняват 35 договора на стойност около 395 млн. лв. Подкрепата за развитие на пътната инфраструктура ще продължи и през 2014–2020 г., като фокусът ще бъде върху подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на транс-европейската транспортна мрежа.

4.2 Използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд

През периода 2007–2013 г. 53.5% (6.99 млрд. лв.) от бюджета по оперативните програми в България е насочен към изпълнението на мерки за по-висок растеж и повече работни места. Този ресурс е разпределен по пет от оперативните програми – ОПТ, ОПР-КБИ, ОПРЧР, ОПРР и ОПАК⁷⁶. Най-голям ресурс от средствата за страната от СКФ е съсредоточен в развитието на инфраструктурата за по-добър достъп до Единния пазар чрез три оперативни програми, а именно ОПТ, ОПОС и ОПРР.

Основната цел на ОПТ е развитие на устойчива транспортна система и по програмата се финансират проекти, които водят до по-малко замърсяване на околната среда, в т.ч. железопътни проекти и проекти за подобряване на интермодалността. Изпълняват се и схеми, които насърчават устойчивия транспорт и отстраняването на "гесните места" в ключовите мрежови инфраструктури. Изпълнението на ОПТ през новия програмен период ще направи възможно изграждането на основната мрежа и трансграничните връзки по Транс-европейската транспортна мрежа. По програмата вече са изплатени

---

⁷⁵ Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas

⁷⁶ Данни от ИСУН за средствата от СКФ на ЕС към 29.03.2013 г.

1781.9 млн. лв., а са верифицирани 1579.7 млн. лв.⁷⁷. По ОПТ са сключени 23 договора по 5 процедури, допринасящи за постигане на по-висок растеж и повече работни места. Общата стойност на финансирането по тях е в размер на 2 605.4 млн. лв.

Приносът на ОПОС е водещ в процеса на изграждане на конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по по-ефикасен и устойчив начин, както и по отношение на опазване на околната среда, намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие. Усвояването на средствата по ОПОС ще осигури изграждането на инфраструктура за по-ефективно пречистване на отпадъчни води, подобряване на качеството на питейната вода, запазване чистота на водоизточниците, почвите и въздуха и регионални системи за управление на отпадъците и подобряване на екосистемата чрез инвестиции в сектор биоразнообразие. По програмата вече са изплатени 703.9 млн. лв., а са верифицирани 407.5 млн. лв.

ОПРР има водещ принос по отношение на интегрираното и устойчиво градско развитие, което ще осигури по-добра свързаност с Европа и сближаване на регионите в България. В рамките на програмата се подкрепят различни дейности, свързани с подобряване на енергийната ефективност, подобряване на средата на живот в българските градове⁷⁸, както и прилагане на публично-частно партньорство. Изпълняват се и схеми, свързани с опазване на културното наследство на страната и се осигурява подкрепа за държавни и общински лечебни заведения. По програмата са изплатени 1236.1 млн. лв., а са верифицирани 945.5 млн. лв. По ОПРР са обявени 9 процедури, допринасящи за постигането на по-висок растеж и повече работни места. По тях са сключени 129 договора с обща стойност в размер на 354.2 млн. лв.

За подобряване на ефективността на публичните разходи приносът на оперативните програми се изразява в няколко направления. ОПРЧР и ОПРР имат съществено влияние от гледна точка на реформирането на сектор здравеопазване. В рамките на предприетата пенсионна реформа изпълнението на схеми по ОПРЧР, свързани с повишаване на икономическата активност и намаляване на дългосрочната безработица ще подпомогне стабилността на публичните финанси в условията на застаряващо население в страната. По програмата са изплатени 882.5 млн. лв., а са верифицирани 664.1 млн. лв. По ОПРЧР са обявени 92 процедури по приоритетни теми, имащи принос за постигане на по-висок растеж и повече работни места. По тях до момента са подписани 2835 договора с обща стойност на финансирането в размер на 1 645.6 млн. лв.

ОПРКБИ и ОПАК са водещи за преодоляване на слабостите в бизнес средата и подобряване на административната ефективност. Мерките по ОПРКБИ са съсредоточени в дейности, свързани с осигуряване на среда, стимулираща научната дейност и иновациите, включително чрез разширяване на достъпа до финансиране и стимулиране на инвестициите в МСП. По програмата са изплатени 1 029.8 млн. лв., а са верифицирани

---

77 Данните за изплатените и верифицираните средства по програмите са към 29.03.2013 г., като верифицираните разходи отразяват само размера на БФП и не включват изплатените аванси по проектите.

78 За подобряване на устойчивото развитие в градовете се изпълнява инициативата „Съвместна европейска подкрепа за устойчиви инвестиции в градските райони“ – JESSICA (64.5 млн. лв.), която се прилага за седемте големи български града. В рамките на инициатива през 2011 г. е избран Регионален фонд за градско развитие, финансиращ проекти в Пловдив, Стара Загора, Бургас, Варна, Плевен и Русе, а през месец май 2012 г. е избран Фонд за градско развитие и за София. Инвестираните ресурси в Регионален фонд за градско развитие възлизат на 110.7 млн. лв. до 2015 г., като в тях се включва и частен ресурс, който е два пъти по-голям от предвидения по ОПРР.

992.8 млн. лв. По ОПРКБИ до момента са обявени 25 процедури по приоритетни теми, имащи принос за постигане на по-висок растеж и повече работни места. По тях са сключени 2281 договора с обща стойност в размер на 1 420.7 млн. лв. Въпреки че общият размер на средствата по ОПАК, както и целите ѝ, не предполагат значим ефект върху цялата икономика, такова въздействие е налице. Отделните процедури на програмата са насочени предимно към създаването на човешки капитал, подобряване на институционалната среда и информационната структура в икономиката. По ОПАК до момента са обявени 2 процедури по теми, имаща принос за постигане на по-висок растеж и повече работни места. По тях са сключени 12 договора с обща стойност, възлизаща на 16.5 млн. лв.

Договорените средства по темите, допринасящи за постигане на по-висок растеж и повече работни места, са на обща стойност 6042.4 млн. лв. Те представляват 86.5% от средствата, заложи за постигането на цели за растеж и заетост по оперативните програми. Дефинираните цели и стратегии по седемте оперативни програми остават непроменени, но през следващия програмен период ще се засили връзката между усвояване на средствата от ЕС и изпълнение на целите по стратегия "Европа 2020".

Табл. 3: Очаквани ефекти по оперативни програми и основни макроикономически индикатори за периода 2007-2015 г.

	Всички ОП	ОПТ	ОПОС	ОПРР	ОПРЧР	ОПРКБИ	ОПАК	ОПТП
Реален БВП (%)	9.3	1.8	1.6	1.5	2.3	1.3	0.2	0.1
Частно потребление (%)	8.5	0.6	0.9	0.8	3.6	1.4	0.4	0.1
Правителствено потребление (%)	13.4	1.5	2.3	1.8	4.7	2.7	0.5	0.2
Частни инвестиции (%)	37.8	7.1	5.3	5.6	4.8	11.4	0.7	0.2
Правителствени инвестиции (%)	48.2	16.8	18.3	13.2	0.1	0.0	0.0	0.0
Износ на стоки и услуги (%)	6.1	0.9	0.6	0.9	1.9	1.3	0.2	0.1
Внос на стоки и услуги (%)	16.7	3.3	3.0	2.8	3.2	3.4	0.4	0.1
Заетост (%)	6.6	0.1	0.4	0.4	3.7	0.9	0.3	0.1
Коефициент на безработица (п.п.)	-3.2	0.1	-0.1	-0.1	-2.1	-0.4	-0.2	-0.1
Средна годишна заплата(%)	33.6	6.2	4.4	5.2	7.4	5.1	0.9	0.2
Инфлация (п.п.)	1.7	0.7	0.6	0.5	-0.3	0.4	0.0	0.0
Бюджетен баланс/БВП (п.п.)	1.3	-0.1	0.0	0.0	0.7	0.5	0.1	0.0
Публичен дълг/БВП (п.п.)	-6.2	-0.3	-0.4	-0.6	-2.1	-2.4	-0.3	-0.1
Баланс по текущата сметка/БВП (п.п.)	-5.1	-1.4	-1.1	-1.0	-0.3	-1.2	-0.1	0.0

Източник: Оценени ефекти посредством модела СИБИЛА

4.3 Приоритети на България за Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в контекста на стратегия "Европа 2020"

Областите на интервенция на ЕСИФ в България за програмния период 2014–2020 г. се формират като пресечна точка между европейските приоритети, заложи в Националната програма за реформи, прилагаща стратегията "Европа 2020" за приобщаващ, интелигентен и устойчив растеж и приоритетите и в Националната програма за развитие: България 2020.⁷⁹

79 РМС № 1057 от 20.12.2012 г.

Въз основа на извършени задълбочени анализи на различията, потребностите за развитие и потенциала за растеж се формулираха 4 стратегически взаимно допълващи се приоритети за финансиране. Чрез така определените приоритети за финансиране се обхващат и единадесетте тематични цели, заложените от ЕК в проекта на Общ регламент за програмния период 2014–2020 г.

— **Приоритет 1: Образование, квалификация и заетост за приобщаващ растеж**

Повишаване равнището на заетост (на хора в трудоспособна възраст) и икономическата активност (с фокус върху жените, младите хора, възрастните, хората в неравностойно положение), включително чрез алтернативни, дистанционни и гъвкави форми на заетост; допълнително модернизиране на пазара на труда и социалните системи; подобряване на знанията, уменията и квалификацията на човешкия ресурс, включително в подкрепа на адаптивността на работната сила.

Инвестициите от Европейските структурни и инвестиционни фондове по този приоритет ще се извършват в рамките на тематични цели 8 "Насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила"; 9 "Насърчаване на социално приобщаване и борба с бедността" и 10 "Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот".

— **Приоритет 2: Иновации и инвестиции за интелигентен растеж**

ЕСИФ в България ще се концентрират върху адресиране на най-сериозните предизвикателства за постигането на интелигентния растеж на българската икономика, а именно: ниска конкурентоспособност и производителност на МСП във всички сектори, изоставящи научно-развойни и иновационни пазарно-ориентирани дейности и незадоволителен достъп до използване на ИКТ.

Инвестициите от Европейските структурни и инвестиционни фондове по този приоритет ще се извършват в рамките на тематични цели 1 "Засилване на научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации"; 2 "Подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии (извън електронното правителство)"; и 3 "Повишаване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия; селскостопанския сектор (ЕЗФРСР) и на сектор рибарство и аквакултури (ЕФМДР)".

— **Приоритет 3: Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж**

Този приоритет адресира предизвикателствата по отношение на свързаността и достъпността (на страната и регионите) и като цяло недостатъчната изграденост на базова инфраструктура и поетите от страната национални ангажименти към ЕС (в секторите води и отпадъци), които са капиталоемки и чието изпълнение е невъзможно без значителната подкрепа от страна на фондовете на ОСП. Анализът на потребностите за развитие идентифицира като ключов и проблема с високата енергоемкост и ресурсоемкост на икономиката, както и нивата на риск и чувствителност към климатични промени на селските райони и специфичните територии.

— **Приоритет 4: Добро управление и достъп до качествени обществени услуги**

Доброто управление се явява ключово предусловие за създаването на благоприятна бизнес и социална среда за по-висока конкурентоспособност и икономически растеж.

Приоритетните сфери на финансиране ще бъдат: на първо място, довършването на административните реформи и прилагането на електронно управление (за по-широк достъп до по-качествени услуги с минимизиран корупционен риск и административна тежест) и на второ място, системите за прилагане на законодателството и ефективната съдебна система (за подобрена бизнес среда, гарантирани граждански и потребителски права и повишена правна сигурност). ▲

Приложение 1: Отчетна таблица относно оценката на специфичните за страната препоръки и други макроструктурни реформи за постигане на националните цели и приоритети по стратегия "Европа 2020"

— Мерки по специфичните за страната препоръки от 10 юли 2012 г.

№ на СП	Подраздел на СП	№ на мярката и кратко заглавие	Информация относно предприети и планирани мерки								Очакван ефект		Отговорна институция	Статус на мярката
			Описание на основните мерки, директно адресиращи специфичните за страната препоръки					Цели по стратегия „Европа 2020“	Предизвикателства/рискове	Бюджетен ефект	Качествен ефект			
			Основна цел и отношение към конкретната специфичната за страната препоръка	Описание на мярката	Законодателен/административен документ	График на постигнатия напредък през последните 12 месеца	График на предстоящи етапи в изпълнение на мярката	Оценен принос за постигане на целите по стратегия „Европа 2020“	Специфични предизвикателства/рискове при изпълнение на мерките	Промяна в държавните приходи и разходи – общо и по години (в млн. лева) Принос на фондовете на ЕС (източник и суми)	Качествено описание на очаквания ефект и времеви характер на ефекта от мярката			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
СП 1: Публични финанси	А) Подобряване на качеството на публичните разходи за здравеопазване	СП1-А (1) Подобряване на услугите за превантивната медицина	Подобряване на системата за извънболнична медицинска помощ	Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в България 2012–2016 г. Утвърждаване на модела на здравните медиатори и подобряване информираността на населението относно хроничните незаразни болести Проекти „Информирани и здрави“ и „СПРИ и се прегледай“	ПМС № 29 от 25.07.2012 г. Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България ЗИД на Закона за здравето (Обн., ДВ, бр. 40 от 29.05.2012 г.) в сила от 1.06.2012 г.) за забрана за тютюнопушене то на обществени места	Към края на 2012 г. имунизирани с първи прием 4 578 момичета от основната целева група постигнат имунизационен обхват за 2012 г. - 13,9% при целевата група 56 обучени през 2012 г. здравни медиатори, които работят с уязвимите групи Проведени 6 национални здравни информационни кампании, насочени към намаляване на консумацията на готварска сол, употребата на психотропни вещества сред младите хора, тютюнопушенето, производствения травматизъм, битовия травматизъм, транспортния травматизъм. Извършено изграждане на информационната система за обслужване на онкологичния скрининг.	Информационни кампании за повишаване информираността на населението относно рака на маточната шийка и възможностите за първична профилактика - до 2016 г. ежегодно увеличение на имунизационния обхват в целевата група с 25 % Разработване на методически указания за лекари за профилактика и контрол на основните фактори на риска за здравето Разкриване на териториални методични центрове за информация и обучение на населението До края на 2013 г се предвижда внедряване на информационната система за онкологичен скрининг, провеждане на национална информационна кампания за онкологичен скрининг и провеждане на онкологичен скрининг на 400 000		Недостатъчно финансиране, поява на силни антиваксинални движения	По програмен бюджет на МЗ като средствата целево ежегодно се трансферират към НЗОК. - 2,2 млн. лв за 2012 г. за профилактика на рака на маточната шийка Средства от ЕСФ по проект „Информирани и здрави“ за провеждане на национални информационни кампании - 4,7 млн. лева Средства от ЕСФ по проект за скрининг на онкологични заболявания „СПРИ и се прегледай“ – 19,6 млн. лв.	Опазването на здравето на гражданите Подобряването на здравния статус на уязвимите групи от населението Равен и ефективен достъп до качествено здравеопазване Разширяване на имунизационния обхват до 95% от подлежащите на имунизации	МЗ (МФ, НЗОК)	ВПИ	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		СП1-А (2) Внедряване на диагностично свързани групи (ДСГ)	Оптимизация на болничния сектор и подобряване на качеството на разходите в болниците	Промяна на модела на финансиране на болниците чрез внедряване на ДСГ на база класификационната система AR-DRG. Разработване на нова методика на заплащане на болничните дейности, базирана на ДСГ.	Протокол № 44 от Заседание на МС от 08.12.2010 г	Утвърждаване на пътна карта по веждането на ДСГ Актуализация на информационната система «Специализиран софтуер за болници» Споразумение и свързване с НАП и ГРАО за контрол на статуса за осигуреност и идентичност на пациента Към 01.01.2013 г. заработил групера с групирани данни за 2011 г. – 1 500 000 записи Остойностяване на всяка ДСГ на база изчислени тегла	Разработване на правила за събиране на медико-статистическа и финансово-икономическа информация по електронен път и разширяване възможностите на централна подсистема – I.2013 г. Изменения в НЗК за планирането на високотехнологичните медицински дейности – I 2013 Обучения за кодиране на диагнози и причини за смърт – II.2013 Приемане на методика за заплащане на болнични дейности, основаваща се на ДСГ - IV.2013 Изменения на законова нормативна уредба – 2014 Операционализация на системата на ДСГ - в началото на 2015 г.		Липса на финансиране за обучение на кодировчици и за обновяване на софтуера, закупен от Световна банка	В рамките на Програма „Администрация“ по тригодишната бюджетна прогноза	Промяна на модела на финансиране на здравната система за справедливо финансиране на болничната помощ и повишаване на качеството и достъпа до медицинска помощ	МЗ (НЦО-ЗА)	ВПИ
		СП1-А (3) Преструктуриране на болниците	Оптимизация на болничния сектор	Национална здравна стратегия и План за действие към нея за преструктуриране на болниците Схема "Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали"	Концепция за преструктуриране на болничния сектор (ПМС № 49 от 16.12.2009 г.) Национална здравна карта (ПМС № 103 от 24.02.2011 г.) ОПРР	Преструктурирани 5 болници с по-малко от 1200 пациенти (Генерал Тошево, Тервел, Хотел, Малко Търново и Годеч) в медицински центрове за активно лечение – септември-декември 2012 г. Закрити 12 общински болници за 2011-2012 г.	Осигуряване на апаратура за диагностика на онкологични заболявания и строително-монтажни работи на 10 регионални лечебни заведения Нови комплекси и доставка на апаратура за лечение на 3 национални лечебни заведения		Риск от забавяне на проектите и недостиг на финансиране	Проекти по ОПРР - Средносрочна рамкова инвестиционна програма на обща стойност 147,1 млн. лв. за финансиране на лечебни заведения с над 50% държавна собственост и 139,4 млн. лв. за финансиране на лечебни заведения общинска собственост		МЗ (УО ОПРР)	ВПИ
		СП1-А (4) Рационализация на лекарствената политика	Намаляване и оптимизиране разходите за лекарства. Стимулиране на рационална лекарствена употреба	Създаване на регистър Утвърждаване на единни стандарти за рационална лекарствена употреба	ЗИД на Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина (Обн. ДВ бр. 60 от 05.08.2011)	Промяна в механизма на осигуряване на определени групи лекарствени продукти за лечение на онкологични заболявания и диализно	Попълнен регистър от търговците и производителите на медицински изделия - юни 2013 г. През 2013 г. поли-		Слаба конкуренция между производители на лекарствени продукти	Стойността на договора за изграждане на регистъра е 0,1 млн. лв., като периода на поддръжка	Улеснен достъп до качествени лекарствени продукти за лечение на онкологични заболявания и	МЗ (НЗОК)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			вена употреба		Наредба за регулиране и регистриране на цените на лекарствени продукти (Обн. ДВ бр. 100/2011 г.) ПМС № 74 от 1.03.2013 г. за създаване на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти.	болни Функциониращ регистър на медицинските изделия към Изпълнителната агенция по лекарствата	тиката на цените се извършва от Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти.			на така внедрения софтуер е 3 години, считано от 30.11.2012 г.	за лечение на диализно болни		
		СП1-А (5) Развитие на електронно здравеопазване	Развитие на информационната система в здравеопазването Предоставяне на електронни услуги в здравеопазването	Изграждане на информационни здравни регистри - регистър за психични заболявания и регистър на редките болести Проект „БаЗИС“ за изграждане на единна информационна система в здравеопазването Проект „СПРИ и се прегледай“ за изграждане на Национален скринингов регистър и система за известяване	ОПРЧР Наредба № 39 за профилактичните прегледи и диспансеризацията.	Стартирана реорганизация на онкологичния регистър и регистъра за психични заболявания Изграждане на скрининговия регистър като извършени 50 хил. изследвания за рак на мл.жлеза, 250 хил. за рак на мат.шийка и 100 хил. за колоректален карцином	Финализиране изграждането Национален скринингов регистър и система за известяване през 2013 г. Операционализация на регистъра - края на 2013 г. Провеждане на дистанционни и „на място“ обучения за работа със системата Регистриране на лечебните заведения, зареждане на данни от НЗОК, ГД ГРАО и НРР, известяване на целевите групи Изградена база за здравно-информационна система (проект БаЗИС) - окт. 2013 г.		Промени в ЗОП, комуникация с други институции по отношение изграждането и внедряването на информационните системи.	Бюджетни средства на МЗ за изграждане на регистри ОПРЧР (проекти „БаЗИС“, „СПРИ и се прегледай“, „Информирани и здрави“) - 34 млн. лв., от които 28,9 млн. лв. от ЕСФ и 5,1 млн. лв. национално съфинансиране	Проследяване и контрол на движението на пациентите Подобряване здравния статус на населението Намаляване на заболеваемост и на разходите за болнично лечение	МЗ	ВПИ
		СП1-А (6) Системи за мотивация, специализация, квалификация и продължително обучение в здравеопазването	Повишаване квалификацията на кадрите Подобряване качеството на предлаганите услуги	Проект „ПУЛСС-Практически увод в лечението на спешните състояния“ (2009-2013 г.) Проект „Нови възможности за лекарите в България“ (2012-2014 г.).	ОПРЧР Наредба № 34 за придобиване на специалност в системата на здравеопазването	По проект ПУЛСС стартирано обучение на лекари, мед.сестри и шофьори от ЦСПМ в страната - обучени са 1500 души за Обявяване на класирани на по проект „Нови възможности за лекарите в България“ - февруари 2013 г.	Граждански договори с национални консултанти за интердисциплинарен медицински стандарт по спешна медицинска помощ - I. 2013 г. По проект „ПУЛСС“ обучени над 6 000 служителя от 28 ЦСПМ в цялата страна - до края на 2013 г.		ЗОП, взаимоотношенията с автономните ВУЗ	ОПРЧР (проекти ПУЛСС и „Нови възможности за лекарите в България“) - 22,3 млн. лв., от които 19 млн. лв. от ЕСФ и 3,3 млн. лв. национално съфинансиране	Гарантиране потребностите от кадри и тяхната специализация, развитие на системите за квалификация и продължително обучение Осигуряване на адекватно планиране на необходимите човешки ресурси в здравеопазването	МЗ, ВУЗ	ВПИ
	Б) справяне със сенчестата икономика	СП1-Б (1) Управление на рисковете от неспазване на данъчното и осигурително законодателство	Борба с ДДС измами и други данъчни задължения	Борба с укриване на обороти, неизпълнение на осигурителните задължения Идентифициране и включване на други нови риско-		С 84% намаление на щетите по третираните и оценените към момента рискове чрез системата за управление на риска от годината на първо приоритизиране до	Въвеждане на още електронни услуги (вкл. свързани с единната сметка), както и разширяване на каналите за комуникация с Информационния				Намаляване на сивата икономика и подобряване на данъчната събираемост	НАП	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				ве Борба с данъчните измами с ДДС		настоящия момент С 24% намаление на броя на рисковите лица по третираните и оценени рискове чрез системата за управление на риска от годината на първо приоритизиране до настоящия момент	център на НАП, вкл. добавяне на напълно безплат- ни такива -през 2013 г. Свързване на автобусните пре- возвачи със сис- темата на НАП – до края на 2013 г.						
		СП1-Б (2) Реализация на БАЦИС	Подобряване на контрола, събираемост- та на акцизи и ДДС и гарантиране равнопоста- веността между иконо- мическите оператори	Обмен на данни между информа- ционните системи на НАП и Агенция „Митници“	ЗИД на НПК (обн. ДВ. бр. 93 от 25.11.2011 г.) Промени в На- редба № 3 за специфичните изисквания и контрола, осъ- ществяван от митническите органи върху средствата за измерване на акцизни стоки ЗИД на ЗАДС (обн. ДВ. бр. 15 от 15.02.2013 г.)	Промени в Закона за акцизите и данъчни- те складове (ЗАДС) и подзаконова уред- ба Изготвен проект на Правилник за изме- нение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗАДС за детайлизиране на административния контрол и облекчени процедури за иконо- мическите оператори Въведен в експлоа- тация БАЦИС – 1 април 2013 г.	Автоматизиране на процеса по обмен на инфор- мация и контрол на цялостната верига при реали- зацията на акциз- ни стоки, както и на обмена на информация по електронен път между двете при- ходни агенции		Период на адаптация на бизнеса за използване на новите услуги	Минимизиране на риска от злоупотреби	АМ, НАП	ВПИ	
	В) формиране на заплатите в публичния сектор	СП1-В (1) Нов модел на заплащане в държавната администра- ция	Обвързване на заплаща- нето с пос- тигнатите резултати Прозрачност във формира- нето на зап- латите в администра- цията	Въвеждане на нов класификатор на длъжностите в администрацията с цел справедливо заплащане в съот- ветствие със сложността и отговорността за всяка длъжност Промени в норма- тивната уредба по новия модел на заплащане	ПМС № 129 от 26.06.2012 г. - приет основния пакет от зако- нодателни про- мени в областта на държавната администрация: Класификатор на длъжностите в администра- цията. Наредба за прилагането на Класифика- тора на длъж- ностите в адми- нистрацията. Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация Наредба за условията и реда за оценя- ване изпълне- нието на служи- телите в дър- жавната адми- нистрация. Наредба за длъжностните характеристики на държавните служители	Променени 59 зако- на и 18 подзаконови нормативни акта Влизане в сила на промените в норма- тивната уредба по новият модел на заплащане - 1.07.2012 г.	Увеличение с 13 % на средното възнаграждение в централната ад- министрация през 2012 г. без допъл- нителни бюджетни средства. Възможност за гъвкав подход в политиката по заплащането на всяка една адми- нистрация, в рамките на разпо- лагаемия бюджет от 2013 г.		Недостатъчни финансови средства в някои от адми- нистративните структури за прилагане на системата за допълнителни възнаграждения за постигнати резултати. Неточно или формално при- лагане на прие- тите изменения	Неутрален ефект за бюджета. Средствата за заплащане са в рамките утвърдените бюджети	Подобряване качеството на административ- ната дейност	МС	И

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
СП 2: Пенсионна система	А) контрол върху отпускането на пенсия за инвалидност	СП2-А (1) Единна информационна система на медицинската експертиза	Засилване на контрола върху дейността на ТЕЛК и НЕЛК и финансовите ресурси на НОИ, НЗОК, ТЕЛК и МТСП. Постигане на прозрачност и контрол в реално време върху експертната от всички заинтересовани институции	Проект „Единна информационна система на медицинската експертиза в България“ за доразвиване на внедрените в Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК), Регионалните картотеки за медицински експертиза (РКМЕ) и Териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) информационни системи	ОПРЧР	Анализ на актуалното състояние на ТЕЛК, НЕЛК и РКМЕ по отношение на хардуерна безопасност, вътрешна и външна свързаност. Стартрана процедура за техническо осигуряване с необходимата хардуерна и комуникационна безопасност на органите на медицинската експертиза (НЕЛК, ТЕЛК и РКМЕ)	Изготвяне на софтуер и доставка на компютри – края на 2013 г. Обучение на 600 лица за работа със системата – през 2013 г.		Забавяне на разработването на софтуера и недостатъчен брой обучени кадри. Проблеми с финансирането	0,8 млн. лв., от които 0,68 млн. лв. от ЕСФ и 0,12 млн. лв. национално съфинансиране	Изграждане на интеграционна информационна система на медицинската експертиза в България и централизиран регистър на гражданите, преминали през системата на медицинската експертиза, който чрез контролиран достъп да предоставя информация на всички заинтересовани страни – институции и граждани	МЗ (НЕЛК)	ВПИ
		СП2-А (2) Единни стандарти и алгоритъм за освидетелстване	Постигане на прозрачност и контрол в реално време върху експертната от всички заинтересовани институции	Приемане на единни стандарти и алгоритъм на подготовка и насочване на лицата за освидетелстване	Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 40 от 2004 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (ДВ, бр. 62 от 2010 г.)	Приети единни стандарти и алгоритъм на подготовка и насочване на лицата за освидетелстване	Изготвяне на модел за оптимизация на медицинската експертиза, с предложения за законодателни промени и промени в правилника за медицинската експертиза				Съкращаване на времето за отпускане на обезщетения, помощи и пенсии	МЗ (НЕЛК)	ВПИ
СП 3: Заетост и социално включване	А) изпълнение на националната инициатива за младежка заетост	СП3-А (1) Осигуряване на обучение, стаж и заетост на безработни младежи	Подкрепа при преход от образование към заетост	Схеми по ОПРЧР „Първа работа“, „Ново работно място“, „Създаване на заетост за младежите чрез осигуряване на възможност за стаж“, „Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването“ Субсидия за обучение и заетост по чл.36, ал. 1 и 2 от ЗНЗ. Субсидия за възнаграждение за стаж до 9 месеца по чл.41 от ЗНЗ, - Програма "Старт на кариерата"	Национален план за действие по заетостта за 2013 г. (ПМС № от 19.12.2012 г. и ПМС № 957 от 29 декември 2011 г.) Закон за насърчване на заетостта (Обн. ДВ. бр. 7 от 24.01.2012 г.) ОПРЧР	Начало на схемите по ОПРЧР (2009-2010 г.) През 2012 г. 1568 лица включени в обучение, 6588 лица - в стаж, а в заетост 638 лица. Субсидирана заетост на лица до 29г. по чл. 36, ал.1 и 2 на ЗНЗ. 1029 лица през 2012г. Стаж по чл. 41 от ЗНЗ - 180 лица през 2012г. За период до 6 месеца. По програма „Старт на кариерата“ работили 770 лица през 2012г.	Край на схемите по ОПРЧР (05.10.2014 г.) Целева стойност за общия брой лица включени в обучение 4530, в стаж – 8550 лица, а в заетост - 4100. Ежегодно приложение на ЗНЗ според НПДЗ. За 2013 г. заложена целева стойност за (нова) заетост - 2350 лица (чл.36, ал.1 и ал.2) и 750 нововключени лица в стаж (чл.41). През 2013 г. по „Програма старт на кариерата“ нововключени 2000 лица	4530 младежи в заетост до края на 2014 г. и още 950 за 2013 г. (по ЗНЗ) По схеми по ОПРЧР – 8550 лица в стаж за 2012-2014 г. По чл.41 на ЗНЗ – 480 лица в стаж за 2012-2013 г. По „Старт на кариерата“ през 2012 г 1570 лица в заетост за 2012 са включени 770 лица, а през 2013 г. се предвижда да бъдат включени 2000 лица	Недостатъчен брой кандидати, които да осигурят/разкрият работни места, чрез които да се осигури субсидирана заетост на лицата от целевата група. Липса на интерес за включване в програмата, схемите и мерките от страна на безработните младежи	Бюджет за 2012-2014 г. за мерки по ОПРЧР – средства от ЕСФ 53,4 млн. лв. и национално съфинансиране 9,4 млн. лв. Изразходваните средства за 2012 г. за мерки по ЗНЗ – 36, ал.1 и ал.2 – 2 млн. лв.; чл.41 – 0,8 млн. лв. Предвидените средства за 2013 г. – чл.31, ал.1 и ал.2 – 7 млн. лв, чл.41 – 1.8 млн.лв. Програма „Старт на кариерата“ Изразходваните средства за 2012 г. са	Подобрява пригодността и адаптивността за заетост на младежите. Повишаване на дела на квалифицирана работна ръка в заетост и активност	МТСП (АЗ, АСП, МОМН)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
										3.8 млн. лв. Предвидените средства за 2013 г. – 6.2 млн. лв.			
		СПЗ-А (2) Подобряване на нормативната уредба с цел насърчване на младежката заетост	Подкрепа при преход от образование към заетост	Регламентиране на договора за стажуване като самостоятелен вид договор Насърчителни мерки в ЗНЗ за субсидиране на заетостта на непълно работно време и за насърчване наемаването на безработни младежи с основно и по-ниско образование и без квалификация за чиракуване на безработни младежи до 29 г. Регламентиране на обмена на информация между образователната и социалната системи	Кодекс на труда ЗИД на Закон за насърчване на заетостта (обн. ДВ. бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)	Подпомагане на работодатели да наемат на работа продължително безработни младежи, както и наемаването на младежи с основно и по-ниско образование и без квалификация за обучение на конкретно работно място под ръководството на наставник	Промени в ЗНЗ за насърчване на младежката заетост и стаж - до 31.12.2013 г. ЗИД на Кодекса на труда за регламентиране на стаж - до 31.12.2013 г. Периодичен обмен на данни между МОМН и МТСП за присъединяването на България към инициативата на ЕК „Гаранция за младежта“	0.8% ⁸⁰ от безработните младежи ще бъдат включени в заетост 2012-2014 г.	За мерките по ЗНЗ ефектът зависи от възможностите за финансиране от бюджета	Бюджет за 2013 г. за мерки по ЗНЗ по Чл.36а от ЗНЗ – 0,8 млн. лв. Чл. 41а от ЗНЗ – 0,95 млн. лв.	По-лесно адаптиране на безработните младежи към работната среда и интегрирането им на пазара на труда Предоставяне на стимули на работодатели за наемане на младежи.	МТСП	П
	Б) Минимални осигурителни прагове и недекларирана заетост (препоръка за макроикономически дисбаланси)	СПЗ-Б (1): Изследване относно влиянието на минималните осигурителни прагове върху заетостта	Оценка на политиките за пазара на труда	Изследване относно ефекта на минималните осигурителни прагове върху заетостта, с участието на социалните партньори	НПДЗ за 2013 г. (РМС от 19.12.2012 г.)	Сформирана работна група през януари 2013 г.	Резултати от изследването - 31.12.2013 г.		Качество на данните за провеждане на изследването	Бюджетни разходи: 60 000 лева от бюджет на МТСП за 2013 г.	Подобряване на оценка на политиките за заетост и социално осигуряване	МТСП	ВПИ
	В) подобряване работата на Агенцията по заетостта	СПЗ-В (1): Достъпност до качествени публични услуги за заетост	По-бързо и ефективно устройване на пазара на труда за безработни и активирани на обезкуражени лица Подобряване на административния капацитет и процес на работа с уязвими групи	Изграждане на обществени терминали на Агенцията по заетостта по схема "Модернизирани на системата за предоставяне на услуги" Схема "Повишаване качеството на предоставяните от Агенция по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда" Провеждане на общи и специализирани трудови борси.	ОПРЧР	Изградени 108 терминали за обслужване на безработни лица и за предоставяне на услуги за обезкуражени и неактивни лица Старт на проект „Да успеем заедно“ за въвеждане на обслужване на едно гише (2011 г.) Към края на 2012 г. 46 ДБТ работят на принципа на „едно гише“ (от общо 98 ДБТ). През 2012 г. проведени 72 трудови борси, на които 7047 обявени СРМ, а заети 6363 лица През 2012 г. на	Инсталиране на софтуер на обществените терминали и пускане в експлоатация - до края на 2013 г. 1450 служители включени в обученията за работа с уязвими групи на пазара на труда, наети 261 нови служители, от които 250 медиатори, проведени 84 регионални и 12 специализирани трудови борси през 2013 г. До 2015 г. цел – въвеждане на принципа „едно гише“ в още 40	Постъпили на работа чрез ДБТ на първичния пазар на труд през 2013 г. – 120 хил. лица	Не използване на терминалите поради липса на интерес от страна на търсещите работа лица Забавяне при провеждането на обществената поръчка	Бюджетни разходи по програма 1 „Осигуряване на заетост“ По всички схеми за 2012 г.-2014 г. 9,8 млн.лв. за средства от ЕСФ и 1,7 млн. лв. национално сфинансиране	Подобряване на коефициент на свободните работни места Подобряване на услугите по заетостта, чрез тяхното модернизирани и изграждане на административен капацитет	МТСП (АЗ)	ВПИ

⁸⁰ Отношение на броят на младежите, които се предвижда да бъдат включени в насърчителните мерки по ЗНЗ за 2014 г. към броят на безработните младежи средно за 2012 г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
						първичния пазар на труда в бюрата по труда обявени 127 143 СРМ Обучени 1997 служители на АЗ	ДБТ; проведени борси – 411, брой обявени СРМ и лица търсеци работа – съответно 150 000 и 360 000, обучен персонал на АЗ – 3615 служители						
		СПЗ-В (2): Система за прогнозиране на потребностите на работна сила с определена квалификация	Подобряване на съответствието между търсените и предлаганите знания и умения	Проект „Нови умения за нови работни места“ Проект „Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики“.	ОПРЧР	Проведено пилотно проучване на потребностите на работодателите от работна сила с определени характеристики през 2011 г. по проект „Нови умения за нови работни места“ Стартиран проект „Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики“ през януари 2012 г. за доусъвършенстване на пилотния модел	Доклад с резултати от пилотно проучване Електронен национален квалификационен барометър Разработване на системата за прогнозиране до 31.12.2014 г.		Ограничения на методологията за прогнозиране на потребностите от работна сила с определена квалификация	Разходи за 2012-2014 г. – 1 млн. лв. средства от ЕСФ и 0,2 млн. лв. национално съфинансиране	Подобряване на политиката за съответствие между търсене и предлагане на труд	МТСП (АЗ, МИЕТ)	ВПИ
	Г) подобряване ефективността на социалните плащания	СПЗ-Г (1): Адекватност и целенасоченост на социални помощи	Подобряване на адекватността на социалните плащания в зависимост от нуждите за по-добро качество на живот на най-уязвимите групи в обществото	Въвеждане на законодателни промени за подобряване адекватността на социалните плащания Предстоящите промени са свързани с осъществяване на оценка на политиката, насочена към гарантиране на адекватни и устойчиви социални плащания.	Закон за социално подпомагане (обн. ДВ бр. 32 от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) и правилник за неговото прилагане Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020	Отпадане на ограничението в срока за непрекъснато получаване на месечни социални помощи от безработни лица в трудоспособна възраст Съкращаване на срока от 9 на 6 месеца за задължителната регистрация в бюрата по труда на безработните лица в трудоспособна възраст, които кандидатстват за отпускане на социална помощ; Облекчен достъп до месечни и целеви помощи за отопление при прехвърляне на имот в зависимост от размера на сделката; Увеличаване на доходната граница за получаване на месечна целева помощ за заплащане на наем на общинско жилище от 150 на 250 на сто от диференцирания минимален доход	До края на месец декември 2013 г. разработен проект на първия двугодишен план за действие към стратегията По приоритет 5 „Осигуряване на устойчивост и адекватност на социалните плащания“ на стратегията – осигуряване на материална подкрепа за лица и семейства в неравностойно положение; осъществяване на оценка на въздействието на политиката, насочена към гарантиране на адекватни и устойчиви социални плащания		Промяна в структурата на бедността и ефективно съчетание между актуалност и устойчивост на системата за социални помощи	Стимули за търсене на работа и подобряване на насочеността и контрола при отпускане на социални помощи	МТСП	ВПИ	
		СПЗ-Г (2): Материална	Подобряване качеството на	Изплащане на средства за ре-	Закон за интеграция на хората	Изплатени средства от държавния бю-	Подкрепа и защита на 494 400		Недостиг на средства и	163.6 млн. лв от държавния	Пълноценното им участие във	МТСП	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		подкрепа и достъпна среда за хората с увреждания	живот на хората с увреждания и създаване на подходяща среда за тяхната интеграция	монт и покупка на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия. Изплащане на интеграционни надбавки Изплащане на целеви помощи за социална интеграция	с увреждания (ЗИХУ) Обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г., в сила от 01.01.2005 г. Правилник за прилагане на ЗИХУ Приет с ПМС № 343 от 17.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 115 от 30.12.2004 г., в сила от 01.01.2005 г.	джет за 2012 г.: 30,5 млн. лв. за покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия; 128.5 млн.лв (495 981 подпомогнати лица, в това число 19 149 деца) за изплатените интеграционни добавки; 1,6 млн.лв целеви помощи за социална интеграция (38 726 подпомогнати лица). Изплатени 3.1 млн.лв за финансиране на проекти за активно включване на хора с увреждания в обществения живот (активно включени 5 869 хора с увреждания)	лица с увреждания, изплащане на 32 млн. лв. за ремонт и покупка на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия Финансиране на проекти за активно включване на хора с увреждания в обществения живот на обща стойност – 3,7 млн. лв.		недостиг на кандидати за финансиране на проекти от Агенцията за хората с увреждания	бюджет по Програма „Интеграция“ за 2012 г. 161 млн. лв годишно от държавния бюджет по Програма „Интеграция на хората с увреждания“ за 2013 – 2016 г. (според ТБП 2014-2016“)	всички области на обществения живот		
	Д) достъп до качествени социални услуги за деца и възрастни	СПЗ-Д (1): Закон за детето	Гарантиране на правата на всички деца, а не само на децата в риск	Разработване и приемане на Закона за детето Наредба за критерии и стандарти за социални услуги за деца- ПМС № 256 (обн. ДВ, бр. 7 от 21.01.2011 г.)	Проект на Закон за детето	Проект на Закон за детето разработен през 2011 г. с участието на всички заинтересовани страни за гарантиране на правата на всички деца Проект на закона в процес на обществено обсъждане – април 2013 г.	Приемане на детето разработен и подзаконовите нормативни актове 2014 – 2015 г.		Забавяне в приемането на закона	Закон за детето	Единна законодателна рамка, която гарантира правата на всички децата	МТСП	ВПИ
		СПЗ-Д (2): Достъп до интегрирани услуги за ранно детско развитие	Устойчиви, качествени и достъпни социални услуги и превенция на социалното изключване на децата и семействата в риск	Споразумения с общини за изграждане на центрове за интегрирани детски услуги. Предоставяне на пакет от интегрирани социални, здравни и образователни услуги за ранно детско развитие за деца от 0 до 7 г.	Заемно споразумение между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР) подписано на 18.11.2008 г. – (Заем 7612 BG)	Изпълнение на Проект за социално включване (ПСВ) (от 2010г), за повишаване готовността за започване на училище преди навършване на 7 г. на децата от семейства с ниски доходи и уязвими групи, Към моментаса финансирани 69 общини по проекта, а сключени 69 договора за строителство на стойност 28,7 млн. лв. (50 договора за строителство завършени)	Срок на заемно споразумение с МБВР 31.10.2013 г. Приключване на строително монтажни работи и доставка на технологично оборудване и обзавеждане на центровете за интегрирани детски услуги до 2014 г.	30 хил. деца в 69 общини с достъп до интегрирани услуги	Проектът е в процес по прес-структуриране, което включва и удължаване на срока на Заемното споразумение. При непостигане на споразумение за удължаване на срока на заема проектът няма да постигне заложените цели.	2012 общата стойност на проектите 78,7 млн. лева, от които 70,9 млн. лева заемни средства и 7,8 млн. лв средства от общинските бюджети. Разходният таван за външно финансиране по ПСВ за 2013 г. -13,8 млн. лв. като се очаква да бъде усвоен на 100%.	Равен старт през първите седем години на деца от уязвими социални групи	МТСП (Общини)	ВПИ
		СПЗ-Д (3): Деинституционализация на грижата за деца	Предоставяне на качествени и насочени към нуждите на всяко дете услуги Превенция на	5 проекта, залегнали във „Визия за денституционализация на децата в РБ“: 1.Проект за деинституционализация на деца от 0-3 г. от	Национална стратегия “Визия за деинституционализация на децата в Република България”	1. 8 ДМСГД закрити и трансформирани и 207 деца изведени от домовете 2.Повторна задълбочена оценка на децата и младежите	2. Повторна оценка на всички деца навършващи 3 г. през годината, групирането им в новите Обучение на со-		1.Недостатъчен брой на ДМСГ до този момент 4.Липса на устойчивост на постигнатите резултати, в	По ОПРЧР за 5те проекта за деинституционализация общо 69 млн. лв., от които 58,7 млн. лв. средства от	Премахване на специализираните институции за деца Ефективност на системата за грижи за уязви-	МТСП, МЗ, МРРБ (МОМН, ДАЗД, АСП, АЗ, Общи-	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			насилието и отпадане от училище, реинтеграция на деца Консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновители	ДМСГД; 2.Проект „Детство за всички“ за деинституционализация на деца с увреждания над 3 г., настанени в специализирани институции за деца с увреждания и ДМСГД; 3.Проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище“; 4.Проект за приемна грижа „И аз имам семейство“; 5.Проект за кариерно развитие на социалните работници „Укрепване на капацитета на АСП за повишаване на качеството и ефикасността на социалната работа“ 6.Изграждане на регионална инфраструктура за социални услуги за деца в риск (МРРБ)	ОПРЧР ОПРР 2007-2013 г.	до март 2013 г. в 55 институции за деца с увреждания. Стартиран процес на изграждане на услугите в 81 общини и строителство в 17 общини 3.Изготвен анализ за въвеждане на интегриран модел за социално включване на лица от ДДЛРГ, в 91 населени места (препоръка за разкриването на 120 социални услуги) 4.Сформирани екипи за приемна грижа в 83 общини-партньори. 394 приемни семейства утвърдени и 328 деца настанени в приемни семейства към I.2013 г. 5.Наети 400 социални работници в „Социално подпомагане“ в АСП и изготвен анализ на потребностите от обучение и надзор за експертите и социалните работници Изпълнение на 62 договора за регионална инфраструктура (8 от тях сключени през 08.2012 г.)	циални работници за работа с база данни за децата 4.Разработване на единен финансов стандарт за услугата приемна грижа; настаняване на още 300 деца в приемни семейства; утвърждаване на нови 200 семейства до 10.2013 г. 6.Приключване на 31 договора за регионална инфраструктура през 2013 г. и 31 - през 2014 г.		случай че не се одобри приемането на единен държавен финансов стандарт за услугата „Приемна грижа“ 6.Закъснение в изпълнението на проектите за изграждане на регионалната инфраструктура	ЕСФ и 10,3 млн. лв национално съфинансирани за 2011-2014 г. По ОПРР за изграждане на регионална инфраструктура за социални услуги за деца в риск общо 103,6 млн. лв., от които 88,1 млн. лв средства от ЕФРР и 15,5 млн. лв национално съфинансирани за 2011-2014 г.	ми деца и техните семейства в общността	ни)	
		СПЗ-Д (4): Подобряване на мрежата от услуги за дългосрочна грижа	Премахване на институционалния модел на грижа и развитие на между-секторните услуги за социално включване	Разширяване на мрежата на социални услуги в страната, деинституционализация, както и насърчаване на взаимодействието между здравните и социалните услуги. Реконструкция/обновяване/оборудване на социална инфраструктура, която обслужва възрастни хора и хора с увреждания	Проект на Национална стратегия за дългосрочна грижа РМС № 850 от 12.10.2012 г. за изменение на РМС № 327 от 25.04.2012 г. за разделение на дейностите финансирани чрез общинските бюджети, на местни и на делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2013 г.	Към 31.01.2013 г. предоставяни 186 социални услуги в общността (капацитет 5 802 места, заети 5 787 места); 197 услуги от резидентен тип (капацитет 2 420, като заетите са 2 233). Съществуващи 81 домове за стари хора (капацитет 5 648 места, заети 5 339 места) и 80 специализирани институции за хора с увреждания (капацитет 5 561 места, от които са заети 5 424 места)	Разработване на Национална стратегия за дългосрочна грижа до 31.03. 2013 г. и приемане през първата половина на 2013 г.- До 2015 г. разкриване на нови социални услуги в общността за дългосрочна грижа, закриване на специализирани институции за възрастни хора и хора с увреждания		177 млн. лв. за социални услуги, от които 102,6 млн. лв. за специализирани институции за предоставяне на социални услуги и 73,4 млн. лв. за социални услуги предоставяни в общността съгласно на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2013 г.	Качествени социални услуги за възрастните хора след излизането им от пазара на труда	МТСП	ВПИ	
	Е) интеграция на ромите	СПЗ-Е (1): Изпълнение на	Интегриран подход за	Предприемане на мерки и обединя-	Решение на Народното	Изготвен план за действие по страте-	Анализ на изготвените планове за		Пълноценно ангажиране на	Заложени бюджетни	Намаляване на бедността и	АМС	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020)	социална интеграция на ромското население	ване на ресурси на териториален принцип по различни приоритети, съобразени с местните особености и нужди, включително на най-нуждаещите се с цел постигане на видима промяна на конкретно населено място (квартал, махала)	събрание от 1.03.2012 г. за приемане на НСРБИР	гията Изпълнение на Националния план за действие по „Десетилетие на ромското включване 2005-2015г“ (НПД)- 2012-2014 г.	действие за периода 2012-2014 г. и предлагане на теми за адресиране от Оперативни програми 2014-2020 г. до май 2013 г. Изготвяне на общински планове за действие за интегриране на ромите до декември 2013 г. Анализ на изпълнението на Националния план за действие по „Десетилетие на ромското включване 2005-2015г“ – I.2015 г. Междинен преглед и актуализация на стратегията през 2017 г.		областните и общинските администрации в процеса на изготвяне и изпълнение на областните стратегии и общинските планове за действие	средства от бюджетите на общините	социалното изключване сред ромското население		
СП 4: Образование и НИРД	А) законодателни промени в сферата на образованието	СП4-А (1): Нов Закон за предучилищното и училищното образование	Подобряване качеството на училищното образование. Разширяване достъпа до системата за предучилищно и училищно образование	Разработване и приемане на новия закон. Разработване на съответните подзаконни нормативни актове към него	РМС № 271 от 05.04.2012 г. относно проект на закон	Разработен проект на закона и проекти на 4 подзаконни нормативни акта - ДОС за информацията и документите; ДОС за учебниците, познавателните книжки и учебните помагала; ДОС за гражданско, здравно и интеркултурно образование; ДОС за приобщаващо образование	Приемане на закона и подзаконни нормативни актове за приложението от учебната 2013/2014 г.	Принос на мярката за намаляване на дела на рано напуснали училище	Сформиране на ново НС след парламентарни избори	Бюджетни (общински) разходи по Програмата "Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование"	Увеличаване на дела на завършили средно образование Подобряване на образователния статус на населението	МОМН	ВПИ
	Б) модернизация на учебните програми	СП4-Б (1): Осъвременяване на учебните програми на всички нива на образование	Подобряване качеството на училищното образование, професионалното образование и обучението и висшето образование чрез обвързване с пазара на труда	Осъвременяване на учебното съдържание за общото образование по процедура „Подобряване качеството на общото образование“ Осъвременяване на учебните програми и планове за професионалното образование и обучение Операция „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда“	ОПРЧР	Разработени стандарти по всички предмети от общообразователната подготовка (вкл. за профилирани предмети), нови учебни програми, индикатори за съответствие със стандартите и за квалификация Стартиране на проект за професионалните училища (октомври 2012 г.) като училищата кандидатстват задължително заедно с организации на работодатели за грантове до 352 хиляди лев. Стартиране на проект за висши училища или факултети във висши училища в партньорство с работодатели	Предстои обучение на 38 000 учители (82% от учители в общообразователно обучение за 2011/2012 г.) и на 2000 оценители за учебници, съобразно новите стандарти Изграждане на 20 образователни паркове за нови знания и умения (най-малко 3200 ученика започнали обучение в образователните паркове и поне 2500 успешно завършили) и 100 учители преминали обучение за работа с новото технологично оборудване; раз-		Приложението на новите програми за общото образование зависи от приемането на Закона за училищното и предучилищното образование Недостатъчно покритие на професионалните училища (20 образователни паркове, а за 2011/2012 г. общо 477 професионални училища) Недостатъчно покритие на мярката за всички факултети във висшето образование	10 млн. лв., от които 8,5 млн. лв. средства от ЕСФ и 1,5 млн. лв. национално съфинансиране 7 млн. лв, от които 5,95 млн. лв. средства от ЕСФ и 1,05 млн. лв. национално съфинансиране 11,8 млн. лв., от които 10 млн. лв. средства от ЕСФ и 1,8 млн. лв. национално съфинансиране	Повишаване на знанията и уменията на учениците Атрактивност на образованието и задържане в системата Подобряване на реализацията на младите хора на пазара на труда	МОМН	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
						(2012 г.) като до април 2013 г. сключени договори с 40 висши училища - покритие на около 80% от студентите в сключилите договор висши училища.	работени 20 учебни плана и 40 учебни програми Разработени новите програми за висше образование - октомври 2014 г.						
	В) обучение на преподаватели	СП4-В (1): Квалификация на учители, педагогически специалисти и преподаватели	Повишаване на качеството на образованието и обучението	Операция „Квалификация на педагогическите специалисти“ по ОПРЧР за надграждане на уменията на педагогически специалисти в училища и детски градини Изпълнение на Национална програма „Квалификация“ Изграждане на административен и педагогически капацитет в училища и детски градини в съответствие с новия закон за предучилищно и училищно образование Операция „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища“	Колективен трудов договор за системата на народната просвета от 28.06.2012 г. ОПРЧР Национална програма „Квалификация“ (РМС № 310 от 20.04.2012 г.) Закон за развитието на академичния състав (Обн., ДВ, бр. 101 от 28.12.2010 г.)	Приложение на колективния трудов договор за учебната 2012/2013 г. - обучени 1808 директори и 220 учители 100% изпълнение на Националната програма „Квалификация“ през 2012 г. - обучени 1638 директори и други педагогически специалисти Стартиране на операцията във висшето образование на 18.04.2012 г. с цел придобиване на специфични професионални знания и компетенции, свързани със съвременните програми за обучение	Приложение на колективния трудов договор за учебната 2013/2014 г. Приложение на национална програма „Квалификация“ за 2013 г. - обучени 1 548 учители, директори и други педагогически специалисти Одобрение на проект на програмата за 2013 г. - края на април 2013 г. Избор на изпълнители по проект „Квалификация на педагогическите специалисти“ - края на април 2013 г. 45 930 учители (от които 80% успешно завършили), включени в обучение по ОПРЧР - 10.2014 г. 1300 преподаватели във висши училища включени в програми за повишаване на квалификацията и кариерно израстване (92% успешно завършили) и 20 висши училища въвели система за кариерно израстване на преподавателите - 10.2014 г.		Непродължаване на колективен трудов договор за учебната 2014/2015 г. Малък обхват на операцията във висшето образование (под 1% от преподавателите във висшите училища за учебната 2011/2012 г.)	0,8% от фонд работна заплата в училищата за 2013-2014 г. За периода 2013 г. - 2016 г. - в рамките на средствата по ЕРС 238 млн. лв. Национална програма „Квалификация“ - 0,6 млн. лв. за 2012-2013 г. Операция „Квалификация на педагогическите специалисти“ - 72 млн. лв., от които 61,2 млн. лв. средства от ЕСФ и 10,8 млн. лв. национално съфинансиране По операция за висшето образование - 4 млн. лв., от които 3,4 млн. лв. средства от ЕСФ и 0,6 млн. лв. национално съфинансиране	Повишаване на професионална компетентност на педагогическите специалисти и създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване Модернизация на висшето образование	МОМН НИОК-СО	ВПИ
	Г) достъп до образование за групите в неравностойно положение	СП4-Г (1): Интеграция на деца и ученици от етнически малцинства	Подобряване на условията за равен достъп до качествено образование и обучение Засилване на мотивацията за участие в образователния процес	Изпълнение на операцията „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства“	ОПРЧР Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (утвърдена март 2010 г.) Програма за дейността на ЦОИДУЕМ за 2010-2012 г.	Предоставени допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин Приети деца от ромски произход в детски градини извън ромските квартали Финансирани проекти за толерантност и	Включени 6700 деца и ученици от детските градини и училищата и 1600 родители в дейности за интеграция на деца и ученици от етнически малцинствени групи - 10.2014 г. Обучени 800 педагогически	2600 деца и ученици от етнически малцинствени групи, интегрирани в образователната система	Незаинтересованост на целевата група	16,8 млн. лв, от които 14,3 млн. лв средства от ЕСФ и 2,5 млн. лв национално съфинансиране Заложени средства за дейността на ЦОИДУЕМ за 2012-2013 г. -	Успешната социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства	МОМН (ЦОИ-ДЕУМ, общини, училища и детски градини, висши училища)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
					(РМС № 601/02.09.2010 г.) Национална стратегия на РБ за интегриране на ромите (2012-2020 г.), вкл. План за действие за 2012-2014 г.	недискриминация на всички етапи от образованието	специалисти за работа в мултикултурна среда Разработени програми и планове за обучение в мултикултурна среда			2,6 млн. лв.			
		СП4-Г (2): Интегрирано и включващо обучение за деца със СОП	Развитие на интегрираното и включващото обучение и на обучението в специални училища Подобряване на достъпа до качествени образователни услуги за деца	Схема "Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности" Процедура "Включващо обучение"	ОПРЧР	Финансирани 44 проекта (одобрени 13.06.2011 г.) за разработването на програми за обучение и развитие и за професионална подготовка на учители за работа с деца със СОП По процедура „Включващо обучение“ от началото на учебната 2012/2013 г. назначени специалисти и оборудвани кабинети с техника и материали за работа с деца и ученици със СОП в 84 пилотни общообразователни училища и включени в обучение 1274 ученици със СОП Разработени програми за работа с деца и ученици със сензорни увреждания, за обучаващи се в общообразователни училища, техни родители и учители Избрано 1 пилотно училище от интернатен тип за апробиране на нов модел на функциониране на училищата за деца с умствена изостаналост	Подобрана средата за 2400 деца и ученици със СОП в най-малко 120 образователни институции по 44-те проекта - 10.2013 г. Назначаване на 78 допълнителни специалисти в 84-те пилотни училища за работа с 1500 деца и ученици със СОП - 10.2014 г. Провеждане на скрининг тест за превенция на обучителни затруднения за деца от 3-годишна възраст до края на юни 2013 г. Стартиране на обучението през лятната ваканция за 150 деца със сензорни проблеми - юни 2013 г. Въвеждане на нов модел на работа в помощно училище: назначаване на 50 специалисти в 25 пилотни детски градини за работа с 250 деца с обучителни затруднения; ремонтни дейности, оборудване на специализирани кабинети и назначаване на 30 специалисти за работа с деца с умствени и с множество увреждания - септември 2013 г.	1500 по-малко деца в риск от бедност и социално изключване	Ограничен капацитет на финансиране по схемата „Подпомагане на обучението на деца и ученици със СОП“ Слаб интерес за кандидатстване на проектен принцип Продължителност на проект, Включващо обучение“	Схема „Подпомагане на обучението на деца и ученици със СОП“ - 8,3 млн. лв., от които 7,1 млн. лв. средства от ЕСФ и 1,2 млн. лв. национално съфинансиране Проект „Включващо обучение“ - 14 млн. лв., от които 11,9 млн. лв. средства от ЕСФ и 2,1 млн. лв. средства национално съфинансиране	Отваряне на образователната система за включващо обучение Ранно откриване на деца, застрашени от обучителни трудности Повишаване на дела на успешно завършили образование деца и ученици със СОП Повишаване на броя на детските градини и училищата с изградена подкрепяща среда за включващо обучение	МОМН	ВПИ
	Д) достъп до финансиране за новосъздадени и иновационни МСП	СП4-Д (1): Инструменти за финансов инженеринг	Развитие на алтернативни източници за финансиране на МСП	Структуриране на инструменти за финансов инженеринг и отпускане на средства по инструментите с цел пазарна реа-	ОПРКБИ Рамково финансово споразумение за изпълнение на Инициативата JEREMIE	Финансирани проекти за 174 млн. лв. по гаранционни продукти и 4,1 млн. лв. по 4-те фонда за дялово участие Изменение на Спо-	Капитализиране на фондовете за рисков капитал до края на 2013 г. Обявяване на 4 прозореца за кандидатстване по	1394,9 млн. лв. финансирани за МСП	Риск от невъзможност за набиране на частен капитал Риск от недостатъчно кандидати	За 2012 г. 249,4 млн. лв. средства от ЕФРР и 44 млн. лв. национално съфинансира-	Краткосрочен ефект върху подобряване на балансите на частния сектор Дългосрочен ефект върху	МИЕТ (УО на ОПК/ХФ „Джереми Бълга-	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				лизация - гаранционни продукти; 4 фонда за дялово участие (фонд за рисков капитал, фонд за развиващи се компании, мецанин фонд, за начално финансиране); дългови продукти (инструмент, предоставящ финансиране с елемент на споделяне на риска)		разумението по JEREMIE подписано на 06.6.2012 г. за предоставяне на допълнителни 293,4 млн. лв. за изпълнение на нов дългов инструмент със споделяне на риска като са сключени договори с първите 4 одобрени банки	фонда за начално финансиране (SEED) на всяко тримесечие и 3 прозореца до края на 2013 г. по Acceleration, като очаквания за средно 150-200 кандидати Стартиране на финансирането по дългов инструмент със споделяне на риска до края на II 2013 г. като очаквания за отпуснати кредити за 50 млн. лв. до края на 2013 г. 766,69 млн. лв. заемно финансиране, 586,75 млн. лв. ниско-лихвено финансиране на български МСП и 41,48 млн. лв. първоначално финансиране за стартиращи и иновационни МСП – до 2015 г.		Некачествени проектни предложения	не За 2010-2015 г. – 581,8 млн. лв. средства от ЕФРР и 102,7 млн. лв. – национално съфинансиране.	възможностите за алтернативно финансиране на частния сектор	рия” ЕАД)	
		СП4-Д (2): Разработване и внедряване на иновации в предприятия	Увеличаване на частните инвестиции в НИРД	Процедури „Разработване на иновации от стартиращи предприятия“, „Подкрепа за НИРД на българските предприятия“, „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги“, „Внедряване на иновации в предприятията“	ОПРКБИ	Изпълнение на 21 проекта (одобрени в края на 2011 г.) за подкрепа на НИРД в българските предприятия на стойност 9,2 млн. лв. Сключени 126 договора през 2012 г. за разработване и внедряване на иновации в предприятията Общ размер на предоставената БФП до края на 2012 г. в размер на 63 млн. лв.	Изпълнение на 178 договора по процедури за стартиращи предприятия Обявяване на нова процедура за внедряване на иновации в предприятията – I.2013 г. Сключване на договори – II. 2013 Изпълнение на проектите до края на 2015 г.	Създадени 33 работни места за изследователи	Риск от недостатъчно проекти и/или недостатъчно финансиране Риск от забава при оценката на проектите и загуба на актуалност на иновациите	178,6 млн. лв. средства от ЕФРР и 31,5 млн. лв. национално съфинансиране	Подобряване на конкурентоспособността на българските предприятия	МИЕТ	ВПИ
СП 5: Административен капацитет	А) укрепване на административния капацитет в транспорта и регулаторните органи	СП5-А (1): Развитие на човешките ресурси в държавната администрация	По-добра отчетност и ефективност на ДА и улесняване на управленските решения Осигуряване на необходимите човешки ресурси (ЧР) в количествен (численост) и в качествен (знания, умения, компетенции)	Създаване на интегрирана информационна система за нуждите на държавната администрация (Административен регистър) Разработване на планове за ЧР инструменти за планиране на човешките ресурси в държавната администрация. Изработване на рамкова програма за провеждане на	Закона за администрацията ОПАК	Февруари 2013 г. – одобрени два проекта с краен срок 18 месеца: Проект „Интегрирана информационна система на държавната администрация“ Проект „Подобряване на управлението на ЧР в държавната администрация“ Разработени 2 плана за ЧР инструменти за планиране на човешките ресурси в ДА и приложени в 119 администрации	През март ще стартира изпълнението по двата проекта До септември 2013 г. обявяване на обществени поръчки и избор на изпълнители До м. септември 2014 г. изпълнение на проекта(разработване на информационни системи, закупуване на софтуер, обучение на служители)		Рискове по управлението на проектите (парламентарни избори, обжалване на обществените поръчки, доставки на оборудване, липса на средства за техническа поддръжка и усъвършенстване на системите, промени в законодателството) Рискове свързани с точното	1,49 млн. лева по ОПАК (1,3 млн. лв. ЕСФ и 0,2 млн. лв. национално съфинансиране) 3,49 млн. лева по ОПАК (3 млн. лв. от ЕСФ и 0,49 млн. национално съфинансиране) ОПАК – около 1,1 млн. лв.	Оптимизиране на администрацията Подобряване на качеството на работа на държавната администрация и осигуряване на възможности за работа на млади хора.	АМС	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			аспект. Приемственост в държавната администрация	стажове. Изграждане на интернет портал.		301 обучени служители за прилагане на инструментите; Изработени са 8 рамкови програми за провеждане на стажове и интернет портал; 583 проведени стажове по рамковата програма.	Очаква се провеждането на около 400 стажа и през 2013 г. Предстои приемане от МС на наредби за подобряване на системата за планиране на ЧР и провеждането на студентски стажове в държавната администрация		прилагане на създадените методики				
	Б) качество и независимост на съдебната система	СП5-Б (1): Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП)	Опростяване на административните процедури в съдебната система, по-голяма прозрачност и по-ефективно противодействие на престъпността	Подобряване и развитие на системата за трансфер на данни между ГД „Изпълнение на наказанията“ и ГД „Охрана“ с ядрото на ЕИСПП	ОПАК	Министерството на правосъдието е предприело действия за интегриране на информационните си системи с централната компонента (ядрото) на ЕИСПП. В ход е проект: "Разработка, конфигуриране и внедряване на Специализирана информационна система за управление в ГД "Охрана" и включването ѝ към ЕИСПП". През януари 2013 г. сключени договори с изпълнител за изготвяне на тържни документи	През м. април 2013 г. сключване на договорите за тяхното изпълнение. В процес на изпълнение е и проект: "Доизграждане, усъвършенстване и подготовка за интегриране с ЕИСПП на информационната система на ГД "Изпълнение на наказанията".		Липса на централизирано управление, контрол и отговорности за изпълнение на отделните проекти чрез които ще се реализира мярката	ОПАК – до 4 млн. лв. ГДО – 1,3 млн. лева ГДИН – 1,3 млн. лева		Прокуратура на РБ, МП	ВПИ
		СП5-Б (2): Централизиран портал на е-правосъдие	Ефективност и прозрачност на съдебната система. Осигуряване на достъп в реално време до съдържанието на електронните дела, публикуването на е-съобщения и е-призоваване, заплащане на такси, предоставяне на е-услуги и достъп до унифицирани уеб страници на съдилищата.	Промени в Закона за съдебната власт(ЗСВ) /вкл. и промени в Гражданския процесуален, Административно-процесуалния и Наказателно-процесуалния кодекси, ЗЕУ, ЗЕ-ДЕПУ. Технологично обезпечаване на е-правосъдие. Изграждане на единна информационна система на съдилищата. - Автоматизирано разпределение на делата и контрол на срокове за изпълнение и натовареността на магистратите, статистическа информация, справки и отчети в реално време.	Концепция за електронно правосъдие, приета с РМС на 21.11.2012 г. /протокол № 44, т. 37/. ЗИД на Закона за съдебната власт, одобрен с РМС № 74 от 04.02.2013 г. Законопроектът е внесен в НС.	Изпълнението на Концепцията за електронно правосъдие е в ход. Законодателните промени в ЗСВ, свързани с въвеждането на електронно правосъдие са одобрени с РМС № 74 от 04.02.2013 г. Законопроектът е внесен в НС.	Съгласно Концепцията, след влизане в действие на законодателните промени (до шест месеца) предстои разработването на портал на органите на съдебната власт, чрез който гражданите ще имат достъп до електронно съдържание на дела, възможност за извършване на удостоверителни изявления и за извършване на процесуални действия, както и централизиран достъп до интернет страниците на органите на съдебната власт		Липса на централизирано управление, контрол и отговорности за изпълнение на отделните проекти чрез които ще се реализира мярката	Проект ОПАК за създаване на портала - 0,4 млн. лв. Проект за анализ на процесите и взаимовръзките между органите на съдебната власт 0,4 млн. лв.	Качествените промени ще настъпят на два етапа. До шест месеца от приемане на законодателните промени – възможност за достъп до правосъдие по електронен път. До 3 години от приемането на законодателните промени – органите на съдебната власт ще оперират с единна централизирана ИС	Прокуратура на РБ, МП	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		СП5-Б (3): Активен подход за установяване и предотвратяване на противоречива или неправилна съдебна практика	Подобряване на съдебната консистентност	Възприемане на подходящи практики на Върховния касационен съд за разглеждане на прецеденти и инициирането на интерпретации.	Разработване на вътрешни указания и организационни мерки за Върховния касационен съд.	През октомври 2012 г. Бяха взети 6 интерпретативни решения от гражданска колегия, 2 от наказателна колегия и 3 от търговска колегия.	До февруари 2013 година се очакват 7 интерпретативни решения.				Повишено качество на правораздаването	ВСС, МП	ВПИ
		СП5-Б (4): Повишаване на капацитета на магистратите	Повишаване на квалификацията на магистратите и качеството на взетите решения	Подготовка на обучения в областта на несъстоятелност, търговски диспути и конфискуване на собственост.	Обученията ще се проведат в Националния институт на правосъдието	Проведени 12 обучения, с 294 участници, от които 245 съдии, 10 юристи, 37 съдебни служители и 2 други.	Предвидени 8 обучения през 2013 г., с планиран брой участници -216 души		Липса на гаранции за устойчивост на разработените обучения през 2013 г. поради недостатъчно бюджетно финансиране	Финансиране на обучения през 2013 г. - 0,04 млн. лв., (0,02 млн. лв. по ОПАК и 0,02 млн. лв. по бюджета на НИП)	Повишено качество на правораздаването в областта на търговското право	НИП, МП	ВПИ
		СП5-Б (5): Подобряване на производството по несъстоятелност и правила за гарантиране на навремените разплащания	Промени по отношение на режима на несъстоятелност	Със ЗИД на Търговския закон се въвеждат изискванията на Директива 2011/7/ЕС относно борбата със забавяне на плащането по търговски	ЗИД на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 20 от 2013 г.) Директива 2011/7/ЕС на ЕП и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (ОВ, L 48/1 от 23 февруари 2011 г.).	Приета е нормативната рамка, уреждаща процедурите по откриване на несъстоятелност (обявени за недействителни по отношение на кредиторите на несъстоятелността действия и сделки, извършени от длъжника след началната дата на неплатежоспособността) Транспонирана е Директива 2011/7/ЕС					Противодействие на практиката, плащанията по търговски сделки между отделни предприятия или между предприятия и държавни органи да се извършват с голямо закъснение	МП	И
		СП5-Б (6): Мълчаливо съгласие за регистрационните режими	Намаляване на съдебните дела за актовете на „мълчалив отказ“ за регистрационните режими.	Инициране на законови промени от всички ведомства за регламентиране на регистрационните режими, които те администрират.	Промяна в законодателството - ЗИД на ЗОА-РАКСД.	Внесен в НС ЗИД на ЗОАРАКСД /изготвен от МИЕТ- етап второ четене/	Привеждане на подзаконовите нормативни актове в съответствие със Закона		Предсрочни избори и сформирани на Народно събрание		Съкращаване на времето за стартиране на бизнес инициативи и еднократни сделки, намаляване на административната тежест за бизнеса със 7 до 10% над националната цел и подобряване на бизнес средата	МИЕТ (МС, МЗ, МП, МЗ, МОМН, МРРБ, МОСВ, Облестни управители, Общини)	ВПИ
	В) намаляване на бюрократията и разходите за данъчна събираемост	Мерките за подобряване на данъчната събираемост за описани в Конвергентната програма 2013-2016 г.											
	Г) въвеждане на електронно правителство	СП5-Г (1): Разширяване на инфраструктурата и операционализация на е-управление	Развитие на административното обслужване по електронен път за гражданите и бизнеса. Разширяване капацитета на админист-	Автоматизиране обмена на данни от 30 ключови регистъра и предоставяне на електронни административни услуги (ЕАУ) за гражданите и бизнеса. Операционализиране на Единното	Концепция за електронно управление в България 2010 - 2015 г. Обща стратегия за електронно управление на Р.България 2011-2015 г. (Приета с РМС	През 2010 стартиран проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“ Вписани в регистрите на ЕП първични и комплексни е-услуги. Създадена референтна архитектура и	До май 2013 г. приемане на изменения в ЗЕУ. Реализирани до 100 административни електронни услуги. 300 обучени служители Осигуряване на информационното съдържание за		Липса на средства за техническа, хардуерна и софтуерна поддръжка на системите на електронното правителство. Рискове свързани с приемането на закона	Проекти по ОПАК 125 млн. лева	Спестяване на време и разходи за гражданите и бизнеса(от свързването на 20 от основните регистри надвърля 40.9 млн. евро, а достъпът до 20 електронни администра-	МТИТС (МИЕТ)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			рацията за междуведомствен информационен обмен и подобряване на ефективността в управлението на ИТ сектора в ДА	звено за контакт (ЕЗК) Създаване на регистър за единна електронна идентичност Публикуване на нови регистри свързване на секторните ИС към тях, както и въвеждане на единни стандарти, процедури и ИС за управление на ИТ проектите в ДА	№ 958 от 29.12.2010 г.) Закон за дейностите за предоставяне на услуги (обн.ДВ, брой 15 от 23,) Закон за електронното управление(ЗЕУ) Директива 2006/123/ЕС за услугите на вътрешния пазар ОПАК	стандарти за електронни административни услуги. През 2011 стартиран проект „Подобряване на административното обслужване на потребителите чрез надграждане на централните системи за електронното правителство“ През февруари 2013 г. е изготвено ЕЗК по проекта	пълно операционализиране на ЕЗК 2013 -2014 г. Изграждане на централизирано хранилище за обработка на данни, провеждане на обучение, осигуряване на оперативна съвместимост и информационна сигурност на администрациите, реинженеринг на процесите за предоставяне на ЕАУ. Разработване на 30 модула за служебен достъп на ДА и 190 модула за секторни ИС. Въвеждане на методиката RUP за управление на ИТ проекти и пилотното й въвеждане в 2 министерства.				тивни услуги би спестил 80 млн. лева годишно.) Принос към укрепването на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса		
		СП5-Г (2): Разработване на инструментална среда за създаване на електронни административни услуги (ЕАУ)	Подобряване работата по реализация на електронни услуги посредством създаване на инструментална среда за електронни услуги (ИСЕУ)	Разработване на единна Информационна система за електронна община (SMC- Single Municipality Claud); Доставка на инфраструктура, комуникационни съоръжения и софтуерни съоръжения за изграждане на SMC	Стратегия за електронно управление 2011-2015 г. (Приета с РМС № 958 от 29.12.2010 г.)	Подготвени два проекта - „Подобряване на ефекта на управление и финансиране на ИТ сектора в държавната администрация“ и „Разработване на инструментална среда за разработване и прилагане на електронни административни услуги“. Проектите стартират 2013 г. и приключват 2015 г.	Разработване на софтуерна архитектура на SMC, и адаптирането на 100 разработени ЕАУ към нея Разработване на нови 200 ЕАУ. Доставка сървъри, комуникационни съоръжения и софтуерни лицензи за изграждане на архитектура ориентирана към услуги (АОУ)		Рискове по управлението на проектите – (обществени поръчки, доставки на оборудване, липса на средства за техническа поддръжка и усъвършенстване на системите, промени в законодателството)	4,6 млн. лева по ОПАК	Укрепването на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса.	МТИТС	Н.М
		СП5-Г (3): Портал за обществени консултации	Осигуряване на публичност и прозрачност в провеждането на държавната политика.	Законодателни промени с цел въвеждане на задължително публикуване на проектите на нормативни актове, проекти на стратегически документи, както и на справките, отразяващи обществени обсъждания на Портала	Изпълнение на глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“ Закон за нормативните актове (ЗНА)	Подготвен от Министерството на правосъдието на проект на ЗИД на ЗНА и приет от МС (РМС №146 от 5 март 2013)	Предстои ЗНА да бъде приет от Народното събрание.		Предсрочни избори и сформирани на Народно събрание		Откритост и съгласуваност на нормотворческия процес на изпълнителната власт.	АМС	ВПИ
СП 6: Обществени поръчки	А) Прилагане на законодателството за обществени поръчки	СП6-А (1): Последващ контрол върху обществените поръчки	Повишаване на ефективността и засилване на последващия контрол при обществените	Промяна на Закона за държавната финансова инспекция /ЗДФИ/ Актуализация на подзаконовата нормативна уред-	Закон за държавната финансова инспекция, /ЗДФИ/, Правилник за прилагане на ЗДФИ и Устройствен	Актуализирана нормативна уредба за контрола в областта на ОП. Увеличен административен капацитет на АДФИ с 12 щатни	Увеличаване на административния капацитет на АДФИ с 3 щатни бройки през 2013 година. Брой планирани		Евентуални промени в нормативната уредба, както и недостатъчен административен капацитет.	0,05 млн. лв. по бюджета на АДФИ през 2013 г. за увеличаване на административния	Ефективен последващ контрол в областта на обществените поръчки. Намаляване на конс-	АДФИ (МФ)	И

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			поръчки (ОП). взаимодействието и сътрудничеството между АДФИ и АОП, Сметната палата и КЗК.	ба - Правилник за прилагане на ЗДФИ и Устройствен правилник на АДФИ. Увеличаване на административния капацитет на АДФИ.	правилник на АДФИ.	бройки през 2012 година. През 2012г. проверени 2 334 ОП на обща стойност 1 814 млн. лв. При 49% от проверените обществени поръчки са установени нарушения (при 27 % от тях нарушенията имат финансово влияние и водят до нарушаване на принципите на ЗОП и при 22 % от проверените поръчки нарушенията са с процедурен характер). Съставени 1 551 акта за установените административни нарушения. Констатирани нарушения с финансово влияние 27 % през 2012г. от общия брой на проверените обществени поръчки.	проверки - 167 финансови инспекции съгласно утвърдения годишен план за 2013 г. за контрол в областта на ОП.			капацитет с 3 щатни бройки.	татиранията с финансово влияние с 7% за 2012 г. (от 34 % през 2011 г. на 27% през 2012 г.) Подобряване на ефективността при разходването на публичните финанси		
		СПБ-А (2): Предварителен контрол върху обществените поръчки	Повишаване на законосъобразното възлагане на поръчки с европейско финансиране чрез методическо подпомагане на възложителите при подготовката и откриването на процедурите	Осъществяване на контрол за съответствие с изискванията на законодателството по обществени поръчки върху решението и обявяването за откриване на процедура и методиката за оценка. Методически указания по прилагане на законодателството в областта	Закон за обществените поръчки (ЗОП) и Правилник за прилагане на ЗОП (ППЗОП)	За периода от 26.02.2012 г. до 31.12.2012 г. в АОП са постъпили и обработени общо 952 бр. преписки, от които предварителен контрол на I-ви и II-ри етап са преминали общо 828 бр. (582 бр. - на I етап и 370 бр. - на II етап). През 2012 г. са предоставени 283 бр. писмени отговори на запитвания на заинтересовани лица относно прилагане на законодателството, проведени са 63 консултативни срещи и са публикувани 9 методически указания на Портала за обществени поръчки.	Броят на контролите не се планира, тъй като зависи от подготвените и изпратени процедури от възложителите Броят на методическите указания не се планира, тъй като зависи от постъпилите запитвания.		Недостатъчен административен капацитет за осъществяване на контрола, в случай на увеличение на броя на процедурите и при увеличаване обема на запитванията	Разходите за РЗ, осигуровки и издръжка на служителите, които извършват предварителен контрол за 2012 г. са в размер на 291 000 лв. Очаквани разходи за 2013 г. в размер на 204 000 лв., необходими за РЗ, осигуровки и издръжка на 10 щатни бройки. Средствата са осигурени от ОПТП.	Повишаване на законосъобразното възлагане на поръчки и подобряване ефективното разходване на публични средства	АОП	ВПИ
		СПБ-А (3): Методически указания по прилагане на законодателството в областта	Повишаване знанията на възложители и участници в процедури относно правилното прилагане на законодателството на обществени	Текущо предоставяне на отговори на писмени запитвания; публикуване на Портала за обществени поръчки на общи методически указания; провеждане на преки консултации	Закон за обществените поръчки и Правилник за прилагане на ЗОП (ППЗОП)	През 2012 г. са предоставени 283 бр. писмени отговори на запитвания на заинтересовани лица относно прилагане на законодателството, проведени са 63 консултативни срещи и са публикувани 9 методически указания	Броят на методическите указания не се планира, тъй като зависи от постъпилите запитвания	Подпомагане на всички заинтересовани лица и предимно на възложителите за повишаване знанията при прилагане на законодателството в областта	Недостатъчен административен капацитет при увеличаване обема на запитванията	Разходи от бюджета на агенцията за РЗ, осигуровки и издръжка на служителите, които осъществяват дейността.	Повишаване законосъобразното възлагане на поръчки и установяване на единна и непротворечива практика	АОП	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			поръчки и установяване на законосъобразна, единна и непротиворечива практика.										
СП 7: Енергийна ефективност	А) премахване на бариерите на пазара, договорките за гарантирана печалба и контрола на цените на електроенергия	СП7-А (1): Правила за ценово регулиране на операторите на преносни и разпределителни мрежи	Подобряване на пазарната среда и прозрачно ценообразуване на пазара на електрическа енергия и природен газ	Разработване на две нови наредби с правила за регулиране на цените на електрическа енергия и природен газ.	Закон за енергетиката (обн.ДВ, брой 23 от 8.03.2013 г.) Трети енергиен либерализационен пакет - Директива 2009/72/ЕС и Директива 2009/73/ЕС	Стартирана процедура по изменение и допълнение на две наредби за регулиране цените на ел.енергия и природен газ през октомври 2012 г. Проведено обществено обсъждане-месец февруари 2013 г. приета от ДКЕВР на 18 и 19 Март 2013 г.			Ненавременно приемане на наредбите и стартиране на процедура по изпълнение на задълженията на страната, произтичащи от членството ѝ в ЕС		Подобряване на пазарната среда	ДКЕВР	ВПИ
	Б) независимост на операторите на преносни и разпределителни мрежи	СП7-Б (1): Сертифициране на оператори на преносни мрежи за електрическа енергия и природен газ	Гарантиране на законодателна и регулаторна независимост на операторите на преносни мрежи	Разработване на наредба за лицензиране на дейностите в енергетиката. Откриване на процедура по сертифициране. Проект на решение за актуализиране на Правилата за предоставяне на достъп до газопредавателните мрежи.	Закон за енергетиката (обн.ДВ, брой 23 от 8.03.2013 г.) Трети енергиен либерализационен пакет - Директива 2009/72/ЕС и Директива 2009/73/ЕС	През октомври 2012г - стартира процедура по изменение и допълнение на наредбата Февруари 2013 г. - обществено обсъждане Наредбата за лицензиране - приета от ДКЕВР на 21 Март 2013 г. Правила за достъп-приети с решение на ДКЕВР от 14 Март 2013 г.	През юни 2013 г. - приемане и влизане в сила Откриване на процедура по сертифициране през май 2013 г.		Ненавременно приемане на наредбите и стартиране на процедура по изпълнение на задълженията на страната, произтичащи от членството ѝ в ЕС		Създаване на интегриран и напълно работещ вътрешен пазар на енергия. Засилване на конкуренцията, прозрачно ценообразуване и гъвкавост в договарянето.	ДКЕВР, МИЕТ	ВПИ
		СП7-Б (2): Преструктуриране на НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД	Отделяне на преносните оператори от производителите на енергия	Отделяне на активите на НЕК ЕАД към ЕСО ЕАД, в съответствие с изискванията на Третия енергиен либерализационен пакет на Европейския съюз.	Закон за енергетиката (обн.ДВ, брой 23 от 8.03.2013 г.) Трети енергиен либерализационен пакет - Директива 2009/72/ЕС и Директива 2009/73/ЕС	През м. ноември 2012 г. е представен доклад от избрания Консултант за реструктурирането на НЕК ЕАД и на ЕСО ЕАД Проведени са преговори с банките кредитори на НЕК-ЕАД, които са дали съгласието си за продажба на акциите му. Очаква се съгласуване от ДКЕВР на финансовия модел за отделяне на активите	До края на м. април 2013 г. - стартиране на реалното отделяне на активите от НЕК-ЕАД към ЕСО До края на второто тримесечие 2013 - изготвяне на подзаконови нормативни актове		Последващи санкции от ЕК-съд за не прилагане на регламенти		Създаване на интегриран и напълно работещ вътрешен пазар на енергия. Гарантиране на безпрепятствен и равнопоставен достъп на всички участници до енергийните мрежи	БЕХ, ДКЕВР МИЕТ	ВПИ
	В) доизграждане на пазарна структура за търговията с енергия и балансиращите пазари	СП7-В (1): Функционираща електроенергийна борса	Създаване на интегриран и напълно работещ вътрешен пазар на енергия и свързването му с национал-	Създаване на действащ почасов пазар чрез двустранно договаряне, обхващащо цялата търгувана енергия и България Наредба за прави-	Меморандум за разбирателство за пазарно обединяване и изпълнение между Румъния и България Закон за енер-	Съгласувана пътна карта за обединяване на пазарите на България и Румъния. Изготвен проект на наредба за правила за търговия с електрическа енергия	Одобряване от страна на двата преносни оператора на правилата за 2013 г. за разпределяне на междусистемен капацитет.		Ненавременно приемане на наредбите и стартиране на процедура по изпълнение на задълженията на страната, произтичащи от	0,6 млн. лв. от Норвежка програма за сътрудничество и 0,1 млн. лв. национално съфинансиране	Прозрачно ценообразуване, гъвкавост в договарянето, максимално използване на между-системните преносни капа-	/ ЕСО/ ДКЕВР МИЕТ /ресорн и ведомства от страните,	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			налните и регионалните пазари	лата за търговия с електроенергия на електроенергийната борса	гетиката (Обн. - ДВ, бр. 20 от 28.02.2013 г.) Трети енергиен либерализационен пакет - Директива 2009/72/ЕС и Директива 2009/73/ЕС Наредба за регламентиране условията и реда за сертифициране на оператори на преносни мрежи за електрическа енергия (мярка СП7-Б1)	Избрана банка за осъществяване на услуги по управление на финансовите взаимоотношения на борсов пазар на електрическа енергия	През юни 2013 г. - приемане на наредбата		членството ѝ в ЕС	1,3 млн. лева от Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство за обединение на пазарите	цитети и възможност за едновременно разпределение на енергия и капацитет.	участващи в процеса на интеграция	
	Г) подобряване на връзките на електроенергийните и газовите мрежи	СП7-Г (1): Изграждане на междусистемна газова връзка	Диверсификация на енергийните източници/доставки. Развитие на мрежовата инфраструктура.	Изграждане на междусистемна газова връзка на България с Сърбия, Гърция, Румъния и Турция	Меморандум за разбирателство между България и Сърбия по проекта. Енергийна стратегия на РБ до 2020 г. Закон за енергетиката (Обн. ДВ, бр. 20 от 28.02.2013 г.). Регламент №994/2010 на ЕП и на Съвета от 20 октомври 2010 г. Директива 2004/67/ЕО на Съвета Директива 2009/73/ЕС ОПРКБИ ОПРР	Мярката стартира на 06.12.2012 г. с обявяване на процедурата за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. На 14.12.2012 г. е подписан Меморандум за разбирателство за изпълнението на проекта за изграждане на газопровода. На 21.12.2012 г. е издадена заповедта за предоставяне на БФП, което дава началото на изпълнението на проекта на конкретния бенефициент - МИЕТ.	Октомври 2013 г. - избор на доставчиците на оборудване До края на 2013 г. - започване на строителството Септември 2015 г. - разрешение за ползване на съоръжението Влизане в експлоатация на газова връзка с Румъния май 2013 г. Влизане в експлоатация на газова връзка с Турция- I 2014 г. Влизане в експлоатация на газова връзка с Гърция - декември 2014 г.		Риск от ненавременно изпълнение на дейностите по проекта; забавяне в провеждането на обществените поръчки за избор на изпълнители.	По проекта на междусистемна газова връзка на България с Сърбия: 4,9 млн. лв. по ОПРР (ЕФРР - 4,2 млн. лв., национално съфинансиране - 0,7 млн. лв.) и 91,9 млн. лв. по ОПРКБИ, от които национално съфинансиране - 0,7 млн. лв.	Диверсификация на енергийните източници/доставки; повишаване енергийната независимост.	МИЕТ (УО на ОПРКБИ)	ВПИ
		СП7-Г (2): Регулаторни стимули за инвестиции в мрежовата инфраструктура	Интегриране на производителите на електрическа енергия от ВЕИ към електроенергийните мрежи. Развитие на мрежовата инфраструктура	Прилагане на нови технологии за управление на енергийната система. Изпреварващо развитие на преносната и разпределителните електроенергийни мрежи за присъединяване на нови инсталации.	Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници Закон за енергията от възобновяеми източници (Обн., ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г.) Закона за енергетиката (Обн. - ДВ, бр. 20 от 28.02.2013 г.) Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници;	Приет е Закона за енергията от ВИ в съответствие с Директива 2009/28/ЕО, формулирани са правилата за присъединяване на центри на ВИ към ел. мрежа Към края на 2012 г. към електрическите мрежи са присъединени около 1000 бр. енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници	Разработване на нова Наредба от ДКЕВР за облекчаване на процедурите по присъединяване на инсталации за производство на енергия от ВИ, поставяни върху покриви и фасади с цел използване енергията за собствени нужди.	5195 GWh/год. произведена електрическа енергия от енергийни обекти за производство на ел. енергия от ВИ	Ненавременно приемане на наредбата Липса на средства от страна на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за инвестиции в подобряване на мрежовата инфраструктура	Повишаване на инвестициите в мрежовата инфраструктура и развитие на мрежите Диверсификация на енергийните източници	МИЕТ (ДКЕВР)	И	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
					Наредба за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към електропреносната и електроразпределителните мрежи (Протокол № 1 на МС от 09.01.2013 г. Наредба № РД-16-317 (обн. ДВ. Бр. 24 от 12.03.2013 г.)								
		СП7-Г (3): Национална публична информационна система за ВЕИ	Прозрачност на пазара при интегриране на производителите на електрическа енергия от ВЕИ към електроенергийните мрежи.	Създаване на функционираща система с информация относно възможността за присъединяване на нови производители към националната електроенергийна мрежа и относно ограничения за изграждане на нови ВЕИ мощности в приложението на екологичното законодателство.	Закон за енергията от възобновяеми източници (Обн. - ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г.) ОПАК	През февруари 2013 г. - подадена от АУЕР проектна документация за финансиране по ОПАК на проект „Създаване на информационна платформа за постигане на оперативна съвместимост на пространствени данни и услуги за ползване от държавната администрация и гражданите по отношение на възобновяемите източници на енергия“	Очаква се системата да заработи в средата на 2014 г.		Неодобряване на проекта и търсене на алтернативни начини за изграждане на Националната публична информационна система за ВЕИ	Обща стойност 0,6 млн. лв. по ОПАК	Прозрачност на дейностите, информираност на заинтересованите страни и подобряване на бизнес климата в областта на ВЕИ; По-качествена и ефективна комуникация с гражданите и бизнеса, оптимизиране на разходите.	МИЕТ (АУЕР)	П
	Д) повишаване на енергийната ефективност и справяне с прекъсванията на доставките	СП7-Д (1): Национална програма за ускорена газификация	Подобряване на енергийната ефективност от замаяната на използваната електрическа енергия за отопление с пряко изгаряне на природния газ.	Създаване на условия за ефективно използване на енергия за отоплителни и други битови цели чрез условия за достъп до газоразпределителната мрежа на 30% от домакинствата в страната	Закон за енергетиката (Обн. - ДВ, бр. 20 от 28.02.2013 г.) Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.	Разработена документация и проведена процедура по ЗОП за разработване Програма за ускорена газификация на България до 2020 г.	През декември 2013 г. подписване на договор с изпълнителя на проекта на Програмата До края на август 2013 г. разработване на проекта на Програма		Забавяне на изпълнението, поради ненавременно приемане на законопроекта от МС	0,05 млн. лв. от бюджета на МИЕТ	По-чиста, ниско-въглеродна, енергийно ефективна и ресурсно ефективна икономика	МИЕТ	ВПИ

—МЕРКИ ПО НАЦИОНАЛНИТЕ ЦЕЛИ ПО СТРАТЕГИЯ „ЕВРОПА 2020“

№ на национална цел	Под-цел	№ на мярката и кратко заглавие	Информация относно предприетите и планирани мерки								Очакван ефект		Отговорна институция	Статус на мярката
			Описание на основните мерки, директно адресиращи националните цели					Цели по стратегия „Европа 2020“	Предизвикателства/рискове	Бюджетен ефект	Качествен ефект			
			Основна цел и отношение към националната цел	Описание на мярката	Законодателен/ административен документ	График на постигнатия напредък през последните 12 месеца	График на предстоящи етапи в изпълнение на мярката	Оценен принос за постигане на целите по стратегия „Европа 2020“	Специфични предизвикателства/рискове при изпълнение на мерките	Промяна в държавните приходи и разходи – общо и по години (в млн. лева)	Качествено описание на очаквания ефект и времеви характер на ефекта от мярката			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
НЦ 1: Заетост		НЦ1 (1): Развитие на регионалния туризъм	Създаване на възможности за нови работни места	Нов Закон за туризма Развитие на природни, културни и исторически атракции Възстановяване, опазване, експониране, оборудване на обекти с религиозно значение Подпомагане развитието на регионални продукти	Закон за туризма (Обн., ДВ, бр. 30 от 26.03.2013 г.) ОП „Региони в растеж“ 2014-2020	Създаване на законодателната основа за формирането на туристическите райони и регламентиране на тяхното управление с нов Закон за туризма Провеждане на проучвателни и съгласувателни действия за установяване на нагласите на туристическия бранш	Изготвяне на Концепция за туристическо райониране – септември 2013 г. Изготвяне на Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма 2014-2020 г. – края на 2013 г. Финансиране на проекти по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. - индикативен бюджет за мярката преди одобрение на ОП -368,3 млн.лв.		Навременното приемане на регламентите по ОСП и одобряването от ЕК на разработения проект на ОП Навременното приемане на наредбите към Закона за туризма, в указаните в него срокове	Зависи от бъдещия бюджет на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и разпределението по приоритетни оси и инвестиционни приоритети.	Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в регионите Финансов ангажимент на МИЕТ по организиране дейността на организациите за управление на дестинациите в туристическите райони	МРРБ, МИЕТ	ВПИ	
		НЦ1 (2): Насърчаване на заетостта (за всички възрастови групи)	Активни политики на пазара на труда Интегриране на групите в неравностойно положение на пазара на труда	Осигуряване на заетост и обучение за безработни лица от всички възрастови групи Национални програми "От социални помощи към осигуряване на заетост" и "Асистенти на хора с увреждания" Регионални програми за заетост Схеми „Развитие“, „Подкрепа за заетост“, „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта - 2“, „Отново на работа“	Проект на актуализирана Стратегия по заетостта за 2012-2020 г. НПДЗ за 2013 г. (РМС от 19.12.2012 г.) ОПРЧР	По двете национални програми 11614 лица включени в заетост през 2012 г. По регионални програми за заетост включени 2097 лица през 2012 г. По схеми по ОПРЧР (стартирали 2010 г.) включени в заетост общо 42 333 лица през 2012 г.	По двете национални програми за заетост 14 574 лица в заетост в края на 2013 г. По регионални програми включени 2278 лица в заетост в края на 2013 г. Приемане на актуализирана Стратегия по заетостта (2012-2020 г.) – 2013 г. По схеми по ОПРЧР включени в заетост 73940 лица, а в обучение – 88750 лица - до края на 2014 г.	86659 лица включени в заетост за 2012-2014 г. През 2013 г се предвижда да бъдат включени – 16 852.	Липса на интерес от страна на бенефициентите – работодатели и/или лица	Бюджетни разходи за 2012 г. по двете национални програми – 28 млн. лв. (ОСПОЗ – 18,2 млн. лв.; АХУ – 9,9 млн. лв.) Предвидените средства за 2013 г. – 41.1 млн.лв. (ОСПОЗ – 30.3 млн. лв., АХУ – 10.8 млн. лв.) Регионални програми: 2012 г. – 4 млн. лв. 2013 г. – 5,5	Намаляване на дългосрочно безработни и обектуващи лица	МТСП (АЗ, АСП)	ВПИ	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
										млн. лв. По схеми по ОПРЧР за 2013-2014 г. – 131,2 млн. лв. средства от ЕСФ и 23,1млн. лв. национално съфинансиране			
		НЦ1 (3): Повишаване на икономическата активност	Активни политики на пазара на труда Интегриране на групите извън работната сила на пазара на труда	Национална програма „Активиране на неактивни лица“ Схема „Вземи живота си в свои ръце“	Проект на актуализирана Стратегия по заетостта за 2012-2020 г. НПДЗ за 2013 г. (РМС от 19.12.2012 г.) ОПРЧР	По националната програма 68 лица в заетост за 2012 г. По схемата (стартира 2011 г.) по ОПРЧР 2431 лица включени в обучение и 418 лица в стажуване през 2012 г.	По националната програма 45 нововключени лица в заетост през 2013 г. 5000 лица в обучение и 4000 лица включени в стажуване – октомври 2013 г.	127 лица в заетост за 2012-2013 г.	Липса на интерес от страна на бенефициентите – работодатели и/или неактивни лица	Бюджетни разходи за 2012 г. по национална програма - 315,1 хил. лв. 2013 г. – 663,5 хил. лв. ОПРЧР за 2013-2014 г. – 3,9 млн. лв. финансиране от ЕСФ и 0,7 млн. лв. национално финансиране	Подобряване на коефициента на икономическа активност от 53,1% през 2012 г. до 55% през 2016 г. Повишаване на квалификацията на работната сила	МТСП (АЗ, АСП)	ВПИ
		НЦ1 (4): Повишаване адаптивността на заетите лица	Активни политики на пазара на труда Подкрепа за устойчива заетост	Предоставяне на обучение за заети лица чрез схеми "Адаптивност", "Аз мога", "Аз мога повече", "Квалификационни услуги и обучения за заети лица - фаза 3"	ОПРЧР	По четирите схеми обучени 34 167 лица през 2012 г.	По четирите схеми преминали обучение до края на 2014 г.	209 654 включени в обучение 2010-2014г	Липса на интерес от страна на бенефициентите – работодатели и/или заети лица	За 2013-2014 г. – 76,4 млн. лв. средства от ЕСФ и 13,5 млн. лв. национално съфинансиране	Повишаване на знания и умения на заетите лица	МТСП (АЗ, АСП)	ВПИ
		НЦ1 (5): Подкрепа за развитие на самостоятелна стопанска дейност	Активни политики на пазара на труда Повишаване търсенето на труд и създаване на нови работни места	Обучение на безработни лица и подпомагане развитието на самостоятелна стопанска дейност по схема „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност“ - Компонент 1 и 2	ОПРЧР	Включени в обучение и/или са получили консултация за развитие на собствен бизнес 11 638 лица през 2012 г. Оценка на подадените проектни предложения по Компонент 2 – I.2013 г.	Подпомогнати 25 000 лица до октомври 2014 г.	7500 лица, заети в създадени предприятия 1 г. след приключване на финансирането	Липса на интерес от страна на бенефициентите (безработни лица)	За 2013-2014 г. – 46,1 млн. лв. средства от ЕСФ и 8,1 млн. лв. национално съфинансиране	Стимулиране на предприемачеството	МТСП (АЗ)	ВПИ
		НЦ1 (6): Насърчаване на географската мобилност и гъвкавостта на пазара на труда	Насърчаване на заетостта за намаляване на регионалните различия Гъвкавост на пазара на труда	Подкрепа за използване на транспорт до и обучение на работното място и разработване на планове за кариерно развитие (схеми „Поблизко до работа“ и „На път“) Схеми „Социални иновации в предприятията“ и „Услуги за развитие на гъвкав пазар на труда“)	ОПРЧР Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.) (ПМС № 45.2 от 28.11.2012 г.)	Ползвали преференция за транспорт до работното място 997 лица през 2012 г. 540 лица включени във въвеждащо обучение и 622 лица в надграждащо обучение Разработени планове за кариерно развитие на 899 лица за 2012 г.	17050 лица, използвали преференция за транспорт до работното място октомври 2014 г. 27 200 лица с разработени планове за кариерно развитие до края на 2014 г.	21 200 лица ползвали преференции за включване в гъвкави форми на заетост	Липса на интерес от страна на бенефициентите и/или лица.	За 2013-2014 г. – 29,1 млн. лв. средства от ЕСФ и 5,1 млн. лв. национално съфинансиране	Повишаване на мобилността на работната сила, адаптивност и производителност на заетите Повишаване на знанията и уменията в съответствие с потребностите на пазара на труда	МТСП (АЗ)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				Подкрепа за майки с деца за използване на гъвкавите форми на заетост (по-часова работа, непълно работно време, дистанционен труд)									
		НЦІ (7): Стимулиране на учене през целия живот	Дългосрочна рамка на политиката за учене през целия живот Улесняване на достъпа до пазара на труда	Разработване на Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 Създаване на цялостна система за мониторинг на сектора образование и обучение на възрастни Система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности Схема „Нов шанс за успех“ за ограничаване на възрастни, които нямат завършен начален етап или клас на основното образование. съдържание за V,VI, VII клас	Национална стратегия за учене през целия живот 2008-2013 г. (Протокол № 42.1 на Министерския съвет от 30.10.2008 г.) ОПРЧР	Оценка на въздействието на настоящата стратегия (2008-2013 г.) и доклад за напредъка Организирано 20 регионални срещи и кампании на Центъра за развитие на човешките ресурси Разработени учебни планове и обучени 160 учители за обучение на възрастни, като на първи етап включени в обучение 7100 лица над 16-годишна възраст (в 185 учители), от които 78% са сертифицирани през 2012 г.	Разработване на новата стратегия до края на 2013 г. Анализ на сектора за учене на възрастни -2013 г. Създаване на Национален съвет за учене през целия живот и разработване на механизъм и инструментариум за мониторинг на сектора -2013 г. Създаване на Национална информационна система за проследяване на напредъка в сектора за учене на възрастни и обучение на лица за работа със системата – 2014 г. Включване на успешно завършилите в следващ клас на образование, като общо 10500 лица, преминали обучение за възрастни до III.2013 г.		Недостатъчен капацитет на програмата по ОПРЧР за ограничаване на възрастни, за да се отговори на всички кандидатури	По проект „Изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни“ - 0,4 млн. лв. Приблизителната стойност за системата за мониторинг - 0,2 млн. лв. 15 млн. лв. безвъзмездно финансирани по проект „Нов шанс за успех“- 3 млн.лв. нац.финансирани и 12 млн.лв от ЕСФ	Намаляване на продължително безработни, продълго оставане на пазара на труда и повишаване на производителност Стимулиране продължаване на обучение във формалната образователна система Цели на стратегията до 2013 г. -5% участие на населението 25-64 г. в учене през целия живот, 12% дял на ранно напуснали и 85% дял на 20-24 г. със завършено средно образование	МОМН	ВПИ
		НЦІ (8): Интегрирана информационна система в сферата на заетостта и социалната политика	Подобряване на ефективността на политиката за заетост и социалната политика	Проект „Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП“ Схема „Разработване и внедряване на информационни системи и базиданни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване“	ОПРЧР	Моделиране и анализ на процесите по обмен на данни в рамките на ИИС на МТСП – юли 2012 г. Изграждане и внедряване на единна и централизирана комуникационна инфраструктура за МТСП и ВРБК-януари 2013 г. Цялостен анализ на текущото състояние на информационните системи и наличния софтуер на АСП, изготвена стратегия за изграждане на интегрирана информационна система и бази данни в АСП, извършена оценка за оперативна съв-	Проектиране и разработване на национална информационна система на ДАЗД, на външен и вътрешен електронен портал на МТСП, както и внедряване на система за бизнес анализ (Data Warehouse / Business) до април 2013 г. Изградена интегрирана система на АСП до декември 2014 г.		Недостатъчно участници в процедура по проекта или обжалване решението на възложителя за избор на изпълнител Промяна на бизнес анализ на изпълнението по ЗОП за изграждане на интегрирана система на АСП	Проект МТСП - 12,1 млн.лв., от които 10,8 млн.лв. средства от ЕСФ и 1,3 млн.лв. от ЕФРР	Обвързаност на бази данни за политиките за заетостта и социална политика Оптимизиране дейността на АСП за подобряване на качеството на социални помощи, социални услуги и услугите за закрила на детето	МТСП	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		НЦ1 (9): Финансови стимули за създаване на работни места в предприятия в сектори с висока добавена стойност	Насърчаване на чуждестранни и вътрешни инвестиции, вкл. в сектори услуги, създаващи работни места за висококвалифицирани служители, както и в райони с висока безработица	Промени в Закона за насърчаване на инвестициите за разширяване на възможността за прилагане на административни и финансови стимули за инвестиции в индустрията, във високотехнологичните сектори и услугите Издаване на сертификати съгласно изискванията на ЗНИ Отпускане на финансови средства за прилагане на насърчителните мерки	Закон за насърчаване на инвестициите (Обн. ДВ. бр. 16 от 19.02.2013 г.) Схема съобщена на ЕК за национална инвестиционна помощ (№ 426/2009 и №Х351/2010) Схема съобщена на ЕК за финансово подпомагане за специфично обучение (№ 427/2009 и Х350/2010)	местимост и доставен хардуер през 2012 г.	За периода 2013-2016 г. 45 проекта сертифицирани по ЗНИ да на стойност 900 млн. лв. и 1800 нови работни места и предоставени финансови насърчителни мерки на 18 проекта за 435 млн. лв. и 870 нови работни места	814 млн. лв. инвестиции по сертифицираните проекти през 2012 г. (33% МСП) и създадени 1350 нови работни места, които ще бъдат създадени при изпълнението на проектите	Недостатъчно финансиране за прилагане на насърчителните мерки по ЗНИ	Програма № 8 „Привличане и насърчаване на инвестициите“ Бюджетни разходи за регионална инвестиционна помощ за 2012-2016 г. до 250 млн. лв. годишно Бюджетни разходи за финансово подпомагане за специфично обучение за 2012-2016 г. до 150 млн. лв. годишно	Нарастване на ПЧИ и вътрешните инвестиции в дългосрочни материални активи Нарастване на заетостта и дела на високотехнологичните производства и услуги	МИЕТ	ВПИ
	А) намаляване на равнището на безработица сред младежите (15-29 г.) до 7% през 2020 г.	НЦ1-А (1): Центрове по предприемачество във висшите училища	Стимулиране на предприемаческата активност на студентите. Повишаване на броя на самостоятелно заети лица сред младежите. Преход от образование към пазар на труда	Провеждане на курсове по предприемачество. Създаване на учебно-тренировъчни кампании. Подпомагане на стартиращи фирми от настоящи и завършили студенти.	Иновационната стратегия на Република България (мярка №5 и мярка №10)	За 2012 г. са обучени 300 студенти в различни курсове по предприемачество, създадени са 4 учебно-тренировъчни кампании и са подпомогнати 5 стартиращи фирми Функционират 4 центъра по предприемачество в 4 ВУ	02.2013г – предстои обявяване на нов конкурс по реда на ЗОП за създаване и оборуване на нови 3 центъра за насърчаване на предприемачеството във висшите училища Очаквани резултати - 3 създадени нови центъра, минимум 300 обучени студенти, създадени 6 учебно-тренировъчни фирми и създадени 6 реални фирми.	Индикаторите по този проект са - брой обучени студенти, създадени учебно-тренировъчни фирми, създадени реални фирми, проведени студентски конкурси и подпомогнати с награден фонд студенти. Мярката е от типа "меки мерки", с резултат от 2-5 г.	Да не се сключат нови договори с висшите училища	Бюджетни средства за 2012 г.-2013 0,4 млн. лв.	Повишаване на адаптивност и конкурентоспособност на младите хора	МИЕТ	ВПИ
	Б) постигане на заетост сред по-възрастните (55-64 г.) от 53% през 2020 г.	НЦ1-Б (1): Насърчаване на заетостта сред по-възрастните	Активни политики на пазара на труда. Повишаване на заетостта сред по-възрастните и	Национална програма "Помощ за пенсиониране" на основание на чл.31 от ЗНЗ Насърчаване на работодателите да наемат безработни	ЗНЗ НПДЗ за 2013 г. Опрчр	През 2012 г. по Националната програма по чл.31 от ЗНЗ са работили 37 лица, а по насърчителната мярка по чл.55а от ЗНЗ са работили 521 лица.	По националната програма през 2013 г. 200 лица ще бъдат включени в заетост, а по насърчителната мярка по ЗНЗ -	Включени в заетост лица над 50 г.	Липса на интерес от страна на бенефициентите – работодатели и/или лица.	Бюджетни средства за 2012 г.Националната програма – 152.7 хил. лв. Мярката по ЗНЗ – 1 млн.	Повишаване пригодността за заетостта на по-възрастните	МТСП	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			осигуряване на обучение.	лица над 50-годишна възраст (чл.55а от ЗНЗ) Схема „Развитие“ по ОПРЧР		До края на 2012 г. в заетост по схема „Развитие“ са включени 6 089 лица на възраст 55-64 г. За 2012 г. 6647 лица са включени в заетост. За 2010-2012 г. по ОПРЧР – 6 089 лица на възраст 55-64 г.	900 лица.			лв. Предвидени средства за 2013 г. Националната програма – 803.1 хил. лв. Мярката по ЗНЗ – 3.4 млн. лв По схема „Развитие“ по ОПРЧР – 240 млн. лв., от които 204 млн. лв. средства от ЕСФ и 36 млн. лв. национално съфинансиране			
НЦ 2: НИРД		НЦ2 (1): Закон за иновациите	Координация на политиките и разпределение на отговорностите на държавните институции в областта на НИРД.	Разработване на закон за провеждането на прозрачна и предвидима политика в областта на иновациите. Формиране на административна структура за реализация на иновационната политика.	Ангажимент по пакт “Евро плюс”	През 2012 г. е разработен проект на закона	През май 2013 г. предстои внасяне в МС на преработен проект. Предвижда се създаването на административна структура, която да реализира част от мерките, предвидени в иновационната стратегия за интелигентна специализация в допълнение на ОП “Иновации и конкурентоспособност”.		Провеждане на парламентарни избори и неприемане/отлагане приемането на закона	Административната структура създадена със закона ще се финансира със средства на националния бюджет и средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС	Подобряване на финансирането на иновационна дейност, вкл. от НИФ, повишаване конкурентоспособността, стимулиране на частните инвестиции в НИРД и иновации	МИЕТ	ВПИ
		НЦ2 (2): Иновационна стратегия за интелигентна специализация	Дългосрочна визия за политики за повишаване на конкурентоспособността на българските предприятия, в иновативни сектори с висока добавена стойност.	Изготвяне на стратегия	Решение на МС №668/2012 г. Споразумение между МИЕТ и МБВР за изготвяне на стратегията	Споразумението с МБВР е подписано през 2012 г.	До края на 2013г ще бъде изготвена стратегията. Стратегията следва да послужи за усвояване на средства от ЕФРР и ЕСФ през 2014-2020 г. (ОП „Иновации и конкурентоспособност“) Одобрене на ОП “Иновации и предприемачество” до края на 2013 г.		Голям брой министерства, включени в разработването на стратегията	Средствата за консултантска дейност на МБВР се финансират по техническа помощ по ОПРКБИ и възлизат на 2.59 млн. лв., като частта, касаеща изготвянето на Иновационната стратегия е 870 000 лв.	Разработени мерки и програми за новия програмнен период 2014г-2020 г	МИЕТ	ВПИ
		НЦ2-(3): Насърчаване на фундаменталните и индустриалните научни изследвания и пред-пазарно проучване на МСП	Повишаване на частните инвестиции на предприятията в НИРД и насърчаване на сътрудничеството между предприятията и научните организации	Национален иновационен фонд (НИФ) - финансова схема, насочена към търговски предприятия, висши училища, БАН, научни организации и колективи	Иновационната стратегия на Република България и решение на МС от 2004 г.	36 сключени договори с иновативни предприятия по шеста конкурсна сесия на НИФ през 2012 г. 2,7 млн. лв. са авансово отпуснати средства по 6-та конкурсна сесия през 2012 г. и 96 млн. лв. са заложили за 2013-2016 г. за постигане на целе-	Промяна на действието на схемата съгласно Правилата на държавната помощ. Осигуряване на финансирането на дейността. Обявяване на нова конкурсна сесия. Изпълнение на сключени догово-		Недостатъчно финансиране (67 проекти са кандидатствали, а са одобрени 36 през 2012 г.)	Програма № 2 „Насърчаване на предприемачеството и иновациите“ Бюджетни разходи по сключени/действащи договори – 2,7 млн. лв. през 2012 г. Прогнозни	Разработени продукти и нови технологии в предприятията	МИЕТ (ИАНМ СП)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
						вите стойности	ри.			бюджетни разходи 2013-2016 г. – 96 млн. лв			
		НЦ2 (4): Центрове за върхови постижения в областта на науката и иновациите	Изграждане на национални научни мрежи и връзка наука-бизнес. Развитие на научния потенциал.	Изграждане на центрове за научна компетентност с финансиране по 7РП и съфинансирани чрез Фонд „Научни изследвания“ .	Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г. ОП Наука и образование 2014-2020 г.	Изграждат се 8 центъра : Софийски университет, Институт по зеленчукови култури – Пловдив ,Централна лаборатория по обща екология – БАН, Аграрен университет - Пловдив, Институт по биология и имунология на размножаването, Химическия факултет на СУ,, Институт по информационни и комуникационни технологии – БАН Обучени- 140 млади и утвърдени учени, създадени -9 научни мрежи.	приключване на 7-те стартирани проекта Към края на 2013 г. ще са оборудвани 7 ВУ и научни организации, изградени 8 центъра обучени са 180 млади и утвърдени учени, създадени са 10 научни мрежи.		Спиране на националното съфинансирание	Общо за 7-те текущи проекта за 2008-2012 – 28,8 млн. лв. от ЕК и 27,2 млн. лв. национално съфинансирание	Привличане на учени, извършване на специализирани научни изследвания за приложение в икономиката, улесняване на участие в международни проекти и програми	МОМН	ВПИ
		НЦ2 (5): Научноизследователска инфраструктура	Изграждане на модерна инфраструктура за постигане на значими научни резултати. Интернационализация на изследванията и иновациите	Финансиране на проектни проучвания в съответствие с пътната карта. Включване в 5 европейски проекти за подготовка изграждането на научноизследователски инфраструктурни комплекси.	Национална стратегия за развитие на научните изследвания Националната пътна карта за научна инфраструктура Регламента на ЕС № 723/2009 от 25-ти юни 2009 г.	Текущи 5 проекта по националния компонент на Пътната карта за 2012 г. в областите биомедицина и околната среда; артефакти; геноми, протеомни и метаболни изследвания и лекарства; морските изследвания; Национален суперкомпютърен център; езикови технологии и приложения	От II-то тримесечие на 2013 г. националните инфраструктури ще могат да бъдат използвани		Ненавременна актуализация и оценка на изпълнението на Пътната карта	2011-2012 г. – 0,7 млн. лв. от национален бюджет. За 2013 г. 1,4 млн.лв.	Концентриране на усилията на научно-иновационната дейност в приоритетни области. Условия за бърза комерсиализация на научни продукти и услуги	МОМН	ВПИ
		НЦ2 (6): Проиновативна инфраструктура за бизнеса	Подобряване на иновативната инфраструктура. Подобряване на връзката наука-бизнес. Подобряване на бизнес средата за МСП и иновативни предприятия	Финансиране на проекти за създаване и укрепване на офиси за технологичен трансфер, технологични паркове, технологични центрове и др. Изграждане на София Тех Парк.	ОПРКБИ	През юни 2012 г. е създадена държавна компания „София Тех Парк“ ЕАД Процедурата за създаване на научно-технологичния парк е обявена на 06.12.2012. На 10.01.2013 г. е сключен договорът за предоставяне на БФП със „София Тех Парк“ ЕАД. През 2012 г. отворени са кандидатурите за създаване и укрепване на офиси за технологичен трансфер, технологични паркове, технологични центрове и др.	Изпълнение на 21 договора за създаване и укрепване на съществуващи офиси за технологичен трансфер и 4 договора за технологични центрове. Изпълнение на проекта за създаване на научно-технологичен парк. Изпълнение на проектите до края на 2015 г.	212,6 инвестиции в НИРД за периода 2011-2015 г.	Риск от недостиг на брой проекти; Риск от невъзможност за осигуряване на съфинансирание за изпълнение на проектите.	Бюджет по схемите за 2011-2015 г. 180,7 млн. лв. – средства от ЕФРР и 31,9 млн. лв. – национално съфинансирание.	Средносрочно ще се подобри бизнес средата, което ще привлече инвестиции и ще създаде работни места. Дългосрочно ще се подобри конкурентоспособността.	МИЕТ (УО на ОПРКБИ)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		НЦ2 (7): Научна дейност в предприятията	Подобряване на връзката наука-бизнес. Развитие на човешките ресурси за НИРД	Подпомагане на млади учени, докторанти и пост-докторанти за едномесечно обучение във високотехнологични научни комплекси и инфраструктура. Финансиране на научни проекти на бизнеса.	ОПРЧР	През 2012 г. са сключени 38 договора с млади учени за обучение във високотехнологични комплекси.	През 2013 г. предстои провеждане на нови конкурси, като целта е да бъдат сключени договори с още 130 млади учени.		Невъзможност за постигане на първоначално заложените индикатори поради недостатъчен брой кандидати през 2012 г. и спираше на схемата след 2013 г.	За 2012-2013 г. – 1,8 млн. лв., от които 1,5 средства от ЕСФ и 0,3% национално съфинансиране	Увеличаване на частните инвестиции в НИРД. Реализация на младите учени на пазара на труда.	МОМН	ВПИ
		НЦ2 (8): Развитие на кластери и бизнес инкубатори	Подобряване на технологиите и управлението в предприятията	Финансиране и реализация на проекти за технологична модернизация. Създаване на кластери и бизнес инкубатори. Финансиране на процедури за внедряване на процедури за международно признати стандарти. Част от процедурите, включени в мярката са: „Подкрепа за развитието на кластерите в България“; „Подкрепа за създаване и развитие на бизнес инкубатори“; „Покриване на международно признати стандарти и въвеждане на системи за управление в предприятията“; „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“; „Технологична модернизация в големи предприятия“	ОПРКБИ	Процедури обявявани в периода 2007 – 2011 г. До края на 2012 г. са изпълнени 399 проекта в подкрепа на бизнеса, предприемачеството и новите технологии и са изпълнени 121 проекта за подобряване на ИКТ в предприятията. През I-то 2013 г. е обявена процедура за създаване и развитие на кластери. От старта на ОПРКБИ до 31.12.2012 г. са сключени общо 972 договора за технологична модернизация; 17 договора за бизнес инкубатори; 16 договора за кластери и 816 за международно признати стандарти.	Оценка на постъпилите проектни предложения и сключване на договори – второ и трето тримесечие на 2013 г. Изпълнение на проектите до края на 2015 г.	По всички проекти за периода 2007-2012 г. са създадени общо 1647 работни места и са направени инвестиции в размер на 440 млн. лв.	Риск от недостатъчно на брой проекти Риск от некачествени проекти Риск от недостиг на съфинансиране за изпълнение на проектите	Бюджет по схемите за 2011 – 2015 г. – 484,1 млн. лв. – средства от ЕФРР и 85,4 млн. лв. – национално съфинансиране.	В подкрепените предприятия производственият капацитет е нараснал с 34,5%	МИЕТ (УО на ОПРКБИ)	ВПИ
НЦ 3: Климат-енергетика		НЦ3 (1): Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“	Публично-частно партньорство за проекти за енергийна ефективност. Насърчаване на внедряването на ВЕИ-технологии. Спестени емисии на парникови газове.	Консултация за изготвяне на проекти, предоставяне на кредити и гаранции по кредити за български фирми, общини и частни лица. Енергийна ефективност на общински сгради.	Закон за енергийната ефективност Закон за енергията от възобновяеми източници (Обн. - ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г.) ПРСР	Към 31.12.2012 г. 143 финансирани проекта на стойност 59,1, млн. лв. Кредити - 40 млн.лв. Спестена енергия, MWh/год. – 85,833	Спестена енергия за 2013 г. (85 833 MWh/y) 24 подкрепени проекти през 2013 г. за 5,3 млн. лв. (кредити и гаранции)	Очаквани ползи от реализацията на проектите на ФЕЕВИ към 31.12.2012 г. Очаквана годишна икономия на средства – 13 352 425 BGN/y; Очаквани годишни спестявания на енергия -85 833 MWh/y; Очаквани годишни спестявания на вредни емисии - 70 CO ² .	Недостатъчен брой кандидати и некачествени проекти	За 2013 г. ФЕЕВИ – кредити за 4 млн лв., частни инвестиции – 1,3 млн. лв.	Повишаване на ЕЕ, чрез стимулиране по икономически ефективен начин Повишаване на конкурентоспособността чрез намаляване на ЕИ	МИЕТ	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		НЦЗ (2): Кредитна линия за енергийна ефективност и ВЕИ (КЛЕЕВИ)	Насърчаване внедряването на ВЕИ-технологии. Спестени емисии на парникови газове.	Предоставяне на безвъзмездна помощ под форма на грант/субсидия 15%-20% от размера на кредита и консултантска помощ за разработване, финансиране и изпълнение на проекти. Подпомагат се проекти за енергийна ефективност и малки проекти за ВЕИ.	Закон за енергийната ефективност (Обн. ДВ, 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) Закон за енергията от възобновяеми източници (Обн. ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г.)	Общо финансирани проекти – 209 за 2012 г. Спестена енергия, MWh/год. – 1 011 718	Продължава изпълнението на схемите през 2013 г.		Недостатъчен брой кандидати и некачествени проекти	За 2012 г. стойност на проектите – 388,2 млн. лв. Кредити за 233,7 млн. лв. Грантове за 58,3 млн. лв.	Повишаване на ЕЕ, чрез стимулиране по икономически ефективен начин повишаване на конкурентоспособността чрез намаляване на ЕИ	МИЕТ (АУЕР, МФ, МОСВ, МРРБ, МЗХ)	ВПИ
		НЦЗ (3): Национална стратегия по енергийна ефективност	Дългосрочна визия за повишаване на енергийната ефективност и конкурентоспособността на икономиката.	Разработване на стратегия.	Закон за енергийната ефективност (Обн. ДВ, бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.)	Извършена актуализация на базата данни за състоянието на енергийната ефективност в страната като цяло и по сектори – крайни енергийни потребители Разработен проект на Стратегията	До края на март проекта на Стратегия, предстои да бъде приет в МС, а от НС до края на декември 2013 г.	Намаляване на замърсяванията и CO2 емисиите до 2020 г.: сектор „Индустрия“ – 1 329 ktCO ₂ ; Сектор „Транспорт“ – 1 119 ktCO ₂ ; сектор „Домакинства“ – 657ktCO ₂ ; сектор „Услуги“ – 417 ktCO ₂ ; сектор „Селско стопанство“ – 66 ktCO ₂ Общо за цялата икономика – 3588 ktCO ₂	Промяна в законодателството по ЕЕ	Повишаване на конкурентоспособността и намаляване на ЕИ; повишаване на енергийната сигурност, Подобряване на околната среда Подобряване на здравето на нацията, създаване на нови работни места, повишаване на енергийния комфорт на домакинствата с ниски доход	МИЕТ (АУЕР)	ВПИ	
	А) 16% дял на ВЕИ в брутно крайно потребление на енергия	НЦЗ-А (1): Изграждане на малки ВЕИ-инсталации	Стимулиране на потреблението на енергия от ВЕИ. Подобряване на енергийната ефективност и намаляване на натиска върху околната среда.	Регламентиране на облекчени процедури в ЗЕВИ, ЗУТ и подзаконовни нормативни актове за изграждане на малки ВЕИ-инсталации.	Закон за енергията от възобновяеми източници (Обн. ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г.) Закон за устройство на територията (Обн. ДВ, бр. 24 от 12.03.2013 г.,) Закон за енергетиката (Обн. ДВ, бр. 20 от 28.02.2013 г.)	Регламентирани облекчени процедури в ЗЕВИ, ЗУТ и подзаконовни нормативни актове и в ЗЕ Разработен проект на Наредба за облекчаване на процедурите по присъединяване на малки инсталации за производство на енергия от ВИ.	Изменение и допълнение в подзаконови нормативни актове за облекчаване на процедурите по присъединяване на инсталации за производство на енергия от ВИ, поставяни върху покриви и фасади с цел използване енергията на за собствени нужди		Липса на средства от страна на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за инвестиции в подобряване на мрежовата инфраструктура Липса на средства за изграждане на инсталациите	Подобряване на ЕЕ в бита и икономиката и намаляване на натиска върху околната среда.	МИЕТ (МРР, МЗХ)	ВПИ	
	В) повишаване на енергийната ефективност с 25% към 2020 г.	НЦЗ-В (1): Инвестиции в енергоспестяващи технологии и използване на ВЕИ в предприятията	Намаляване на енергоемкостта на производството. Стимулиране на частни инвестиции в зелена индустрия.	Процедури „Енергийна ефективност и зелена икономика“ и „Инвестиции в зелена индустрия“ по ОПРКБИ. Предоставяне на финансова подкрепа за внедряване на енергоспестяващи технологии в предприятията и подобряване на енергийния мениджмънт.	ОПРКБИ	На 17.11.2011 г. е обявена процедура „Инвестиции в зелена индустрия“. За 2012 г. – 30 договора на стойност 77 млн. лв. На 28.06.2012 г. е обявена процедура „Енергийна ефективност и зелена икономика“. За 2012 г. постъпили общо 21 проекта, които са в процес на	Изпълнение на проектите по процедура „Инвестиции в зелена индустрия“. Подбор на проекти по процедура „Енергийна ефективност и зелена икономика“ до 31.10.2013 г. 332 подкрепени предприятия към 2015 г.		Риск от недостатъчно на брой проекти Риск от некачествени проекти Риск от недостиг на съфинансиране за изпълнение на проектите	362,4 млн. лева по ОПРКБИ (308 млн. лв. – ЕФРР и 54,4 млн. лв. - национално съфинансиране)	Намаляване на негативното въздействие на предприятията върху околната среда; Увеличаване на броя на енергийно ефективните технологии/процеси/решения предприятия Увеличаване на ресурсната	МИЕТ (УО на ОПРКБИ)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
						разглеждане.					ефективност		
		НЦЗ-В (2): Енергийна ефективност на домакинствата, жилищен сектор и на административни сгради на държавната и общинската администрация	Енергийната ефективност на административните и жилищните сгради и внедряване на ВЕИ. Използване на енергоспестяващи уреди от домакинствата	Програма REECL Финансови стимули за закупуване на енергоефективни уреди и оборудване за домакинствата Предоставяне на ниско-лихвени кредити, банкови гаранции и безвъзмездна финансова помощ за внедряване на мерки за ЕЕ в многофамилни жилищни сгради в 36 общини в градските агломерации. За периода 2014-2020 г. ще се подпомогнат 67 града, съгласно Националната концепция за пространствено развитие.	Закон за енергийната ефективност (Обн. ДВ, бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) Фонд „Жилищно обновяване“ (ФЖО) ОПРР 2007-2013 ОП „Региони в растеж“ 2014-2020	По Програма REECL се предоставя безвъзмездна насърчителна помощ под форма на грант / субсидия 20%-35% от размера на кредита и консултантска помощ за разработване, финансиране и изпълнение на проекти. Към 31.12.2012 г. 36 300 финансирани проекти испестена енергия 162 000 MWh/год по програма REECL Условието за отпускане на средства от ФЖО са одобрени от УС на Корпоративна търговска банка АД на 08.8.2012 г. Април 2012 г. - сключени 2 договора по ОПРР	До 31.07.2014 г. се предвижда общият брой на проектите да достигне 50 000 Разработване на нова програма за стимулиране на търсенето на енергоефективни уреди и оборудване през следващия програмен период 2014 г. - 2020 г. ФЖО ще оперира до 20.03.2022 г. Приключване на 2та договора през второ тримесечие на 2015 г. Одобрение на ОП за 2014-2020 г. от ЕК през декември 2013 г.	Към 2020 г. да се достигне до 130 ktOE/a, нарастващо – с по 15 ktOE/a, за всяка година от 2012 г.	Недостатъчен брой кандидати и некачествени проекти Недостатъчен интерес към кредитиране от страна на собствениците на сгради. Санирани сгради, които не отговарят на изискванията. Голям брой собственици: несъгласие на част от собствениците възпрепятства участие в схемата на съответната сграда.	1.05 млн. лв. годишно от бюджета на МИЕТ по програма „Повишаване на енергийната ефективност и опазване на околната среда“ от ТБП за 2013-2015 г. За 2012 г. - кредити за 110 млн. лв. и грантове за 48 млн. лв. ФЖО: 13,47 млн. лв. по ОПРР (ЕФРР – 10,58 млн. лв и 2,89 млн. лв национално съфинансиране) и привлечено частно съфинансиране от КТБ (банката, която управлява фонда)-1 млн. лева За двата договора по ОПРР - 95 млн. лв по ОПРР (ЕФРР – 42,5 млн. лв. и 7,5 млн. лв национално съфинансиране) и 45 млн. лв частен принос. Зависи от бъдещия бюджет на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и разпределението по приоритетни оси и инвестиционни приоритети.	Постигане на енергийни спестявания и подобряване на домашния комфорт Икономия на потребление на енергия в обновените жилищни и публични сгради и намаляване на емисиите на парникови газове Подобряване качеството на въздуха в градовете	МИЕТ, МРРБ	ВПИ
		НЦЗ-В (3): Енергийна ефективност в общинската и държавна образователна инфраструктура	Повишаване на енергийната ефективност на образователна инфраструктура за развитието на устойчиви градски ареали и устойчивост	Внедряване на мерки за енергийна ефективност Схема „Подкрепа за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура на 178 малки общини“ и „Подкрепа за енергийна ефективност	ОПРР 2007-2013 г.	2012-2013 текущо изпълнение на 114 договора. Към декември 2012 г. по ОПРР се изпълняват 40 проекта за образователна инфраструктура в градски агломерации (4 проекта са приключили) и 61 проекта за образо-	До март 2014 г. – приключване на договорите		Закъснение в изпълнението на проектите от страна на бенефициентите.	По двете схеми на ОПРР за общинска инфраструктура: 123 млн. лв. за училища в градски агломерации (105 млн. лв. средства от ЕФРР и 18 млн. лв. наци-	Прогнозна стойност на спестена енергия: 103 641 MWh/годишно Подобряване качеството на образование.	МРРБ	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			чиво местно развитие.	тивност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации" Схема „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации“		вателна инфраструктура в 178 малки общини (8 проекта са приключили). Към декември 2012 г. по схемата на ОПРР з държавна образователна инфраструктура се изпълняват 13 договора, а 2 са приключили.				онално съфинансиране) и 51 млн. лв. за училища в 178 малки общини. (43,4 млн. лв. средства от ЕФРР и 7,6 млн. лв. национално съфинансиране) държавна инфраструктура: 43 млн. лв. (36,5 млн. лв. средства от ЕФРР и 6,5 млн. лв. национално съфинансиране)			
		НЦЗ-В (4): Развитие на интегриран градски транспорт	Създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт	Изграждане на транспортна инфраструктура Доставка на превозни средства и изграждане на интелигентни транспортни системи във връзка с развитието на обществения градски транспорт в Столична община, Бургас, Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен.	ОПРР 2007-2013 г. ОПРР 2014-2020 г.	До края на м. юни 2012 – сключени 5 бр. договори 2012-2013 – текущо изпълнение на 7 бр. договори в седемте големи града на България	2013-2015 текущо изпълнение на проектите по ОПРР 2007-2013 г. До м. август 2015 – приключване на договорите по ОПРР 2007-2013 г. Одобрение на ОПРР 2014-2020 г. от ЕК - декември 2013		Закъснение в изпълнението на проектите от страна на бенефициентите	410 млн. лв. по ОПРР 2007-2013 г. (ЕФРР - 349 млн. лв., национално съфинансиране - 61 млн. лв.) 433,2 млн. лв. по ОПРР 2014-2020 (368,3 млн. лв. ЕФРР и 64,9 млн. лв. национално финансиране)	Осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите и социална интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт	МРРБ (7 общини по ОПРР 2007-2013 и 35 общини по ОПРР 2007-2013)	ВПИ
	Г) увеличаване с не повече от 20% през 2020 г. спрямо 2005 г. на нивата на емисии на парникови газове (извън ЕСТЕ)	НЦЗ-Г (1): Закон за ограничаване измененията на климата	Регламентиране на обществените отношения по осъществяването на политиката по изменение на климата – правомощия и задължения на компетентните органи и частноправните субекти.	Национална инвентаризация на емисии на парникови газове(ПГ) и гъвките механизми Провеждане на търгове на квоти за емисии на ПГ през третия период на ЕСТЕ от 2013 до 2020 Преходно безплатно разпределение на квоти на операторите на инсталации, участващи в ЕСТЕ и за модернизиране на електропроизводството; Използване в рамките на ЕСТЕ на кредити от проекти за намаляване на емисии-	Рамкова конвенция на ООН за изменение на климата (РКООН-НИК) Протокола от Киото Закона за опазване на околната среда Директива 2003/87/ЕО. Директива 2009/29/ЕО на Регламент (ЕО) № 1210/2011	Законопроектът е разработен през 2012 г. и е одобрен на заседанието на Министерски съвет на 14 ноември 2012 г. Внесен е за разглеждане от Народното събрание на 21.11.2012 г.	Приемане на законопроекта на първо и второ четене от Народното събрание до края на второ тримесечие на 2013 г.	Намаление на емисиите на парникови газове на единица енергия от целия жизнен цикъл на доставяните течни горива с 6 % спрямо средното за Европейския съюз равнище за 2010 г.	Забавяне на изпълнението, поради ненавременен приемане на законопроекта от НС	Предвижда се приходите от търгове с квоти за емисии от парникови газове да постъпват по набирателни сметки, което няма пряко въздействие върху държавния бюджет	Развитие на нисковъглеродна и ресурсно ефективна икономика.	МОСВ	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				те на ПГ; Правила за мониторинг и докладване на емисиите на ПГ от операторите на инсталации и операторите на въздухоплавателни средства Задължението за производителите и вносителите на течни горива за транспорта да постигнат до 2020 г. намаление на емисиите на ПГ на единица енергия от доставяните течни горива с 6 % спрямо средното за ЕС равнище за 2010 г.; Схема за доброволна редукция на емисии									
		НЦЗ-Г (2): Развитие на интегриран градски транспорт	Създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт	Изграждане на транспортна инфраструктура Доставка на превозни средства и изграждане на интелигентни транспортни системи във връзка с развитието на обществения градски транспорт в Столична община, Бургас, Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен.	ОПРР 2007-2013 г. ОПРР 2014-2020 г.	До края на м. юни 2012 – сключени 5 бр. договори 2012-2013 – текущо изпълнение на 7 бр. договори в седемте големи града на България	2013-2015 текущо изпълнение на проектите по ОПРР 2007-2013 г. До м. август 2015 – приключване на договорите по ОПРР 2007-2013 г. Одобрение на ОПРР 2014-2020 г. от ЕК - декември 2013		Закъснение в изпълнението на проектите от страна на бенефициентите	410 млн. лв. по ОПРР 2007-2013 г. (ЕФРР - 349 млн. лв., национално съфинансирание - 61 млн. лв.) 433,2 млн. лв. по ОПРР 2014-2020 (368,3 млн. лв. ЕФРР и 64,9 млн. лв. национално финансиране)	Осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите и социална интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт	МРРБ (7 общини по ОПРР 2007-2013 и 35 общини по ОПРР 2007-2013)	ВПИ
НЦ 4:Образование		НЦ4 (1): Карриерно ориентиране в средното образование	Подобряване на учене през целия живот, подобряване на качеството на образование и намаляване на ранното напускане	Проект „Система за карриерно ориентиране в училищното образование“ Разработване на система от 28 специализирани звена за карриерно ориентиране. Обучение по карриерно ориентиране в училищата.	ОПРЧР	Стартиране на проекта през 2012 г. Наети 150 карриерни консултанти. Разработена е програма за обучение по карриерно ориентиране - 01.10.2012 г.	Изготвяне на насоки за организиране на форуми за карриерно ориентиране до март 2013 г. До края на май 2013 г. обучени 150 карриерни консултанти за провеждане на карриерно ориентиране с ученици. За първо полугодие 2013 г. на място в училище обучени 160 000 ученици за карриерно ориентиране. До края на юни 2013 г. строител-		Недостатъчен брой ученици, ползващи услугите на карриерните центрове; недостатъчен административен капацитет на централните	За 2012-2013 г. 0,6 млн. лв. средства от ЕСФ и 0,1 млн. лв. национално съфинансирание.	Ориентиране на средното образование към пазара на труда.	МОМН	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
							но-ремонтни и монтажни дейности на сграден фонд на и доставка на офис-обзавеждане 28 центъра за кариерно ориентирани.						
		НЦ4 (2) Практическо обучение в професионалното образование	Подобряване на връзката между образованието и бизнеса	Подобряване качеството на професионалното образование и обучение чрез усъвършенстване на практическото обучение на учениците от системата на ПОО в съответствие с потребностите на пазара на труда Проект ВВВGGG051P0001-3.3.07-0001 „Ученически практики“	ОПРЧР	Проектът стартира 2012 г. Разработена УИС http://praktiki.mon.bg Направено предварително проучване готовността на системата ПОО за включването в проекта - Изявили желание 343 училища от системата на ПОО. Регистрирани работодатели в системата – в модул „Регистрация на работодателите“ – 2325 фирми	През 2013 стартиране на модул „Регистрация на училища“ Стартиране на обяви от страна на работодателите Провеждане на практики в реална работна среда на близо 10 000 ученици Провеждане на Първа секторна конференция с бизнеса Провеждане обучение на наставниците Брой ученици, включени в ученически практики 50 670.		Предизвикателствата за свързани с подобряване на качеството на практическите обучения	Проект по ОПРЧР – 32,9 млн. лв., от които 28 млн. лв. от ЕСФ и 4,9 млн. лв. национално съфинансирание Прогнозно планирани разходи за 2013 г. – 7 млн. лв. от ЕСФ	Улесняване прехода от училище към работното място-	МОМН	ВПИ
		НЦ4 (3): Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието	Подобряване качеството на училищното образование	Анализ на международните практики. Изготвяне на методика за обучение на инспектори. Законодателни промени (подзаконова нормативна уредба). Процедура „Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието“	ОПРЧР	Изпълнението на проекта стартира през 2012г. Осъществено е проучване на използваните световни практики за инспектиране на образователни институции. Изготвени са методика за обучение на инспектори в системата на средното образование, програмата и материали за обучение на инспектори. Избран е изпълнител за поръчка „Аналитично и информационно осигуряване на апробирането на модел за инспектиране на образованието“	Избор на 15 пилотни РИО и 1000 училища и детски градини, в които ще се апробира моделът на инспектиране, и обучение на 120 инспектори – второ тримесечие 2013г. Разработване на уеб базирана платформа и портфолио на училище – трето тримесечие 2013г. 360 000 ученици ще бъдат инспектирани по новия модел чрез приложение на усъвършенстван ДОС за инспектиране		Необходимост от съпоставяне на резултатите от външното оценяване и резултатите от инспектирането на учебните заведения според новия модел	1 млн. лв. средства от ЕСФ и 0,2 млн. лв. национално съфинансирание	Развитие на базовите умения в учениците и по-добро международно представяне	МОМН	ВПИ
	А) дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020г.	НЦ4-А (1): Целодневна организация на учебния процес в средните училища	Подобряване на качеството на образователния процес в средните училища Развитие на базови умения	Разработване на рамкова годишна програма за целодневна организация на учебния процес. Регламентиране на условията и реда за провеждане на целодневната организация на	ЗИД Закон за народната просвета в сила от 01.01.2013г. ОПРЧР РМС № 310 от 20.04.2012г.	Чл.26, ал.5 от Закона за народната просвета е в сила от учебната 2010/2011г. и се отнася за целодневна организация на учебния процес за ученици от I до VIII клас за ученици, които живеят в	По чл.100 на проекта на ЗПУО се предвижда да се въведе възможност за целодневна организация на учебния процес за всички ученици, чито родители изявяват желание. Целта е да бъдат		Недостатъчен капацитет и ниско качество на учебния процес; недостатъчен интерес от родители на деца от уязвими групи	От ДБ за 2012-2013г. 90,9 млн.лв. за осигуряване на целодневно обучение по чл. 26, ал. 5 на Закона за народната просвета ОПРЧР 2012-	Осигуряване на условия за качествен училищен живот Трайно осигуряване на условия за целодневна организация на учебния процес в реновирано, атрактивно	МОМН	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				учебния процес за учениците от I до VIII клас. НП „Училището - територия на учениците“ - 2012, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален етап“		населени места без средишно училище За учебната 2011/2012г. - 87 679 ученика в целодневна организация в 3 643 групи. За учебната 2012/2013г. към 30.09.2012г. - 95 988 ученика в целодневна организация в 4 067 групи. От учебната 2011/2012г. са осигурени възможности за целодневна организация и за деца от 2ри клас. Разработен е ДОС за целодневна организация на учебния процес в съответствие с новия ЗПУО. Финансирани 91 училищни проекта	обхванати 136 000 ученици от I до VIII клас, в не малко от 700 средишни училища. Разработване на система за проследяване на образователните резултати на учениците и изготвяне на анализ на постиженията до септември 2013г. Провеждане на обучение за учителите и възпитателите за прилагане модела на целодневна организация на учебния процес до септември 2013г.			2014г. 143,3 млн. лв. средства от ЕСФ и 28,7 млн. лв. национално съфинансирани за разработване на ДОС и обучение на учители. Национално финансиране за 2012 година – 0,8 млн. лв. бюджет по модула	обзаведени и оборудвани помещения за занимания по интереси.		
		НЦ4-А (2): Задължителна предучилищна подготовка	Обхващане на децата в образователната система от ранна детска възраст. Развитие на базови умения	Допълнителни инвестиции в инфраструктура и човешки ресурс за осигуряване на предучилищна подготовка в определени общини.	ЗИД Закон за народната просвета в сила от 01.01.2013г. ОПРЧР Проект на ЗПУО	В допълнителни и заключителни разпоредби на ЗИД на Закона за народната просвета задължителната предучилищна подготовка е от 5г., като до началото на учебната 2012/2013г. 675 училища са осигурили необходимите условия. Останалите деца на тази възраст се обучават в 2025 на брой детски градини. Изготвяне на ДОС за предучилищна подготовка от 4г. Подготовка на кадри и осигуряване на материални условия за провеждане на обученията в училища и детски градини	След приемане на новия ЗПУО, от учебната 2016/2017г се въвежда предучилищна подготовка от 4г. като целта е поне 90% от децата на тази възраст да бъдат обхванати от системата		Условията за предучилищна подготовка се осигуряват чрез делегирани бюджети и собствени средства, което е риск за навременно осигуряване във всички общини	За 2012-2013г. средствата от държавния бюджет за издръжка на предучилищна подготовка от 5г. 152,1 млн.лв (делегирани бюджети за общините), както и 30 млн.лв инвестиционни разходи за двугодишния период	По-висока успеваемост в учебния процес	МОМН	ВПИ
		НЦ4-А (3): Допълнителни занимания за деца със затруднения при усвояване на учебния материал	Диференцирана грижа към личностното развитие на децата в зависимост от възможности и интереси. Развитие на базови умения	Предоставяне на допълнително обучение за деца от подготовителните групи и на допълнително обучение за ученици от началния и прогимназиалния етап на основното образование Национална програма „С грижа за	Подзаконова нормативна уредба към Закон за народната просвета Проект на ЗПУО ОПРЧР Заповед № РД 09-1577/12.10.2012 г и Заповед № РД 09-1727 с инструкция за изпълнение на	Програмата „С грижа за всеки ученик“ за учебната 2011/2012г. тя се разделя в три модула – участие на талантили ученици в олимпиади (3000 ученици), допълнителна предучилищна подготовка на деца от подготовителните групи и допълнително обучение на	До средата на 2013г. ще се оцени ефекта на програмата. Проектът е тригодишен и предвижда дейности и през учебната 2013/2014 година		Участието в програмата „С грижа за всеки ученик“ се базира на националното външно оценяване	Общ бюджет на програмата „С грижа за всеки ученик“ е 2 млн. лв. за учебната 2011/2012. Проект „Успех“ 195,6 млн. лв., от които 166,2 млн. лв средства от ЕСФ и 29,3 млн. лв	Повишаване на знанията и уменията и увеличаване на перспективите за успех на младите хора. Социално включване; Достъп до създадени в училищата в цялата страна условия за занимания в	МОМН	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				всеки ученик". Проект „Успех“	дейностите на проекта на МОМН	ученици от началния и от прогимназиалния етап на основното образование в подготвителен клас (1000 деца), за повишаване на постиженията в начален и прогимназиален етап (5000 ученици). По проект „Успех“ за учебната 2012/2013г. са утвърдени 1303 училища, 15042 извънкласни и извънучилищни форми и 177696 ученици от I до XII клас.				национално съфинансиране за 2012- 2014г. За допълнителните занимания по проект „УСПЕХ“ за учебната 2013/2014г. - 34,6 млн. лв.	извънкласни и извънучилищни форми, с възможности за приоритетно включване на ученици, нуждаещи се от допълнителна подкрепа за преодоляване на прояви на агресия.		
		НЦ4-А (4): Национална стратегия за намаляване на преждевременното напускане на училище	Подобряване на координацията и взаимодействието между институциите в политиката за борба с преждевременното напускане	Цялостен мониторинг на процеса чрез детайлен анализ на данните, дефиниране на дългосрочни политики и работа с учители, ученици, родители и местни общности.	Препоръка на Съвета от 28.06.2011 г. относно политики за намаляване на преждеременно напускане на училище	Изготвен е проект на стратегията. През октомври 2012 г. е представен за междуетностително обсъждане в рамките на РГ. Проектът е в процес на обсъждане с НПО и други заинтересовани страни.	Приемане на стратегията през 2013 г. Приемане на план за действие 6 месеца след приемане на стратегията.	Цел на стратегията – дял на преждевременното напускане под 11%	Забавяне на приемането на стратегията	В рамките на бюджета на МОМН за заплати на персонала. Не са предвидени отделни разходи за заплащане на труда на членовете на работната група.	Повишаване на цялостното равнище на уменията	МОМН	ВПИ
		НЦ4-А (5): Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система	Реинтеграция и превенция на повторното отпадане	Идентифициране на отпадналите ученици по региони и типове училища. Предоставяне за безвъзмездно ползване на учебници и учебни помагала. Работа с родителите на отпаднали деца. Прилагане на механизъм за превенция от повторно отпадане. Схема „Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система“	ОПЧР	Подписани 19 договора с училища, фондации, сдружения. 2 500 отпаднали ученици, участващи в мерки за връщане в образователната система	До края на 2013 г. да бъдат реинтегрирани поне 740 ученици. До края на проекта (10.2014 г.) поне 1 000 отпаднали ученици ще са отново интегрирани в образователната система.		Краткосрочен резултат върху отпадането от училище	2,9 млн. лв., от които 2,5 млн. лв. средства от ЕСФ и 0,4 млн. лв. национално съфинансиране	Повишаване на знанията и уменията на младешките за икономическо и социално включване	МОМН	ВПИ
		НЦ4 –А (6): Подобряване на материалната база в образователни институции	Подобряване на качеството на образование. Подобряване на достъпа до образование за групите в неравностойно положение.	Строителство, реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на образователни институции – детски ясли и градини, основни, средни и висши училища (включително учебни	Закон за държавния бюджет за 2013 г. ОП „Региони в растеж“ и ОП „Наука и образование“ 2014-2020 г.	От държавния бюджет-ремонтни дейности в 132 училища за 2012 г. На 18.12.2012 г. е приет проект на ОП „Региони в растеж“ на б-то заседание на тематичната работна група.	От държавния бюджет-ср. годишно 330 училища за 2013- 2015г. (14 % от всички общо образователни и професионални училища) По ОП „Региони в растеж“-		Недостатъчно покриване със средства от държавния бюджет Капацитет на училищата за участие в подбора на проекти по ОП за 2014-2020 г.	Програма 3: „Осигуряване на образователния процес“ на МОМН – 3,1 млн.лв. годишно за 2013 г.-2015 г. Зависа от бъдещия	Развитие на модерни методи за обучение в училищата Създаване на възможности за целодневна организация на учебния процес.	МРРБ, МОМН	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				зали, библиотеки, лаборатории, спортни съоръжения, учебни корпуси, интернет връзки)			финансиране на образователни институции в 67 града (ИПГВР) и ОП „Наука и образование“ – извън 36 градски ареали.			бюджет на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и разпределението по приоритетни оси и инвестиционни приоритети			
	Б) дял на 30-34 годишните със завършено висше образование – 36% до 2020г.	НЦ4-Б (1): Развитие на рейтинговата система за висшите училища	Качество на висшето образование Задръжане в образователната система и връзка с пазара на труда.	Актуализация на рейтинговата система. Проект „Развитие на рейтинговата система на висшите училища“	ОПРЧР Заповеди на Ръководителя на ДО № РД09-67/18.01.2012 г. и № РД09-68/18.01.2012 г.	Проектът стартира през април 2012 г. Предвидено е участие на академични среди, бизнес и заинтересовани страни. Той ще обхване всички 51 висши училища (държавни и частни), над 650 специалности в 52 професионални направления	Проектът приключва 10.2014 г. Ще бъдат проведени 3 броя социологически изследвания. В периода на изпълнение на проекта Рейтинговата система ще бъде актуализирана 3 пъти. Ще бъдат обучени минимум 51 експерти		Обвързване на рейтинговата система с финансирането на държавните висши училища	3 млн. лв, средства от ЕСФ и 0,5 млн. лв. национално съфинансиране	По-добра реализация на пазара на труда на висшите Въвеждане на система за мониторинг и оценка на качеството на висшето образование в България.	МОМН	ВПИ
		НЦ4-Б (2): Студентски стипендии и студентски кредити за равен достъп до образованието	Качество на висшето образование Разширяване на достъпа до висше образование и задръжане в образователната система	Проект „Студентски стипендии“ по ОПРЧР Предоставяне на стипендии от държавния бюджет по програма „Студентско подпомагане“ Предоставяне на банкови кредити с цел споделяне на разходите за обучение на студенти и докторанти между държавата и обучаващите се лица	ОПРЧР Закон за кредитиране на студенти и докторанти (ЗКСД) РМС № 58/01.02.2013 г. за издаване на държавна гаранция за 2013 г. по ЗКСД	По проекта по ОПРЧР за периода февруари - август 2012 г. са изплатени евростипендии на 30 366 студенти на стойност 18 млн. лв. и награди на 9 688 студенти на стойност 2 млн. лв. През декември 2012 г. стартира трета фаза на проект за 2012-2014 г. на стойност 65 млн.лв. През IV-то тримесечие 2012 г. подготвен проект на ЗИД на ЗКСД за усъвършенстване на системата за студентско кредитиране Към 31.12.2012 г. са отпуснати общо 10 434 броя кредити по ЗКСД, Към 31.12.2012 г. трите банки-участници в програмата са предоставили общо 48,9 млн. лв за студентско кредитиране.	От държавния бюджет за периода 2013-2015 г., 22 000 български студента ще получат стипендия, 450лв. за 2 200 български и чуждестранни докторанти и специализанти, през 2013 г. и 2300 през 2014-2015 г. През II-ро 2013 г. анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студенти и докторанти през 2010-2012 г. и подготвен проект на РМС за одобряване на размера на държавните гаранции за 2014 г. по ЗКСД; До края на 2013 г. общо 3 620 договора за кредит по ЗКСД в общ размер на 17,7 млн. лв.		Технически риск от дублиране на отпуснати повече от един кредит по ЗКСД на едно лице от различни банки. Съществува риск от непогасяване на кредитните задължения по ЗКСД на част от кредитополучателите.	По проект по ОПРЧР за 2011-2012 г 38,6 млн. лв. (от които 32,8 млн. лв. от ЕСФ и 5,8 млн. лв. национално съфинансиране), а за 2012-2014 г. до края на проекта – 65 млн. лв. (от които 55,3 млн. лв. от ЕСФ и 9,8 млн. лв национално съфинансиране) По ЗКСД от държавен бюджет за 2010-2012 г. - 160,6 млн. лв., а за 2013 г. – 80,5 млн. лв.	Споделяне на разходите за обучение между държавата и обучаващите се лица и създаване на условия за равен достъп до висше образование и подобряване на качеството на обучението	МОМН	ВПИ
НЦ 5: Бедност		НЦ5 (1): Достъпна социална, здравна и институционална среда	Подобряването на здравната и социална инфраструктура	Достъпна архитектурна среда за дирекции „ Социално подпомагане“ към АСП. Реконструкция/обновяване/оборудване на лечебни и социалните заведения общинска и дър-	Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020 г. приета от МС на 06.02.2013 г. ОПРР 2007-	Изпълняват се 19 проекта за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации по ОПРР. Изпълняват се 20 проекта за реконструиране/ обновява-	Приключване на текущите проекти до края на 2015 г. Декември 2013 г. одобрение на ОПРР 2014-2020 г. от ЕК		На този етап, навременното приемане на регламентите по ОСР и одобряването на така разработения проект на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.	ОПРР 2007-2013 г. за проекти на АСП – 105,5 млн. лв., от които 9,2 млн. лв. ЕФРР и 1,6 млн. лв. национално	Подобряване на качеството и достъпа до лечение и социални услуги	МРРБ	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				<p>жавна собственост и на съвременни социални жилища</p> <p>Подобряване на достъпа на хора с увреждания</p>	<p>2013г. ОПРР 2014-2020 г.</p>	<p>не на сгради за дирекциите за социално подпомагане към АСП по ОПРР (2 проекта са стартирали през 2012г.)</p> <p>Изпълняват се 2 проекта за съвременни социални жилища стартирали през 06.2012 и 01.2013г.</p>				<p>съфинансирани, за общинска здравна инфраструктура 94,7 млн. лв, от които 80,5. Млн. средства от ЕФРР и за социални жилища 14,2 Млн. национално съфинансирани и 10 млн. лв. от които 8,5 ЕФРР и 1,5 национално съфинансирани.</p> <p>Зависи от бъдещия бюджет на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и разпределението по приоритетни оси и инвестиционни приоритети</p>			
		<p>НЦ5 (2): Подобряване на жилищните условия на уязвими групи и подкрепа на бездомните</p>	<p>Облекчен достъп до жилища за домакинствата с ниски доходи</p>	<p>Статистическа база данни относно бездомността. Осигуряване на достъп до жилищно настаняване; Въвеждане на нова социална услуга "Социално общежитие" Създаване на интегрирани междусекторни услуги за бездомните, включително и просещите деца и възрастни</p>	<p>Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020г. ОПРР ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.</p>	<p>12 центъра за временно настаняване с капацитет 611 места, 595 заети места- към 31.01.2013г. Изготвен доклад за въвеждане на нова социална услуга "Социално общежитие". Към 01.2013 г. - 3 проекта за съвременни социални жилища за настаняване на групи в неравностойно положение по ОПРР</p>	<p>През III тримесечие на 2013 г. ще стартира 1 проект за съвременни социални жилища по ОПРР. По ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища</p>		<p>Недостатъчно финансиране за разкриването на нови услуги и осигуряване на устойчивост на съществуващите. Закъснение в изпълнението на проектите от страна на бенефициентите по ОПРР.</p>	<p>Бюджетни разходи за издръжка на центрове за временно настаняване 1,47 млн. лв. за 2013г.</p>	<p>Подобряване достъпа до социални услуги и намаляване броя на хората без дом</p>	<p>МТСП и МРРБ (МЗ, МОМН, МФ, АСП, Общини)</p>	<p>ВПИ</p>
		<p>НЦ5 (3): Създаване на предприятия в социалната икономика</p>	<p>Създаване на благоприятна среда за предприятията и организациите от социалната икономика</p>	<p>Наръчник за правните норми в областта на социалната икономика. Подкрепа на проектен принцип за новосъздадени и съществуващи предприятия в социалната икономика. Схема „Помощ в дома“, схема</p>	<p>Национална концепция за социална икономика ОПРЧР</p>	<p>Изготвено е първоначално проучване на правните норми в областта на социалната икономика. По ОПРЧР са финансирани 260 проекта (173 нови договора са сключени през 2012 г.) за създаване на 101 нови социални предприятия и подкрепа на</p>	<p>През 2013 г. ще продължат да се изпълняват 4 мерки по ОПРЧР в подкрепа на социалната икономика, по които се очаква да бъдат финансирани нови договора.</p>	<p>21 200 лица ползвали преференции за включване в гъвкави форми на заетост; По схема „Съпричастност“ - 110 лица започнали работи с сектор на социалната икономика</p>	<p>Недостатъчен интерес от всички категории предприемачи, недостатъчно финансиране</p>	<p>По схема „Социални иновации в предприятията“ -32,2 млн. лв. средства от ЕСФ и 5,7 млн. лв. национално съфинансирани</p>	<p>Подобряване качеството на социалните услуги, едновременно с подкрепа за нови работни места</p>	<p>МТСП (АСП)</p>	<p>ВПИ</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				„Съпричастност“, схема „Шанс за всички“, „Нови възможности“, „Социално предприемачество - Популяризиране и подкрепа на социални предприятия /Пилотна фаза		171 съществуващи предприятия) Разработен наръчник.		По схема „Помощ за дома“ - 4000 лица започнали работа в сектора на социалната икономика и 8% преминали от сектора на социалната икономика към пазара на труда.					
	А) намаляване със 78 хил. души на броя на децата (0-18г.), живеещи в бедност (т.е. с 25% спрямо 2008г.)	НЦ5-А (1): Подпомагане на семействата с деца	Подобряване качеството на живот и сигурността на семействата с деца	Предоставяне на помощи по ЗСПД за подпомагане при бременност и раждане, за подпомагане на деца до завършване на средно образование (не повече от 20-годишна възраст), за подпомагане на отглеждане на дете и целеви помощи за транспорт и за ученици	ЗСПД	Еднократни помощи при бременност – 2,8 млн. лв. (18 210 бр. случаи) Еднократни помощи при раждане на дете – 25,8 млн. лв. (68 614 деца) За подпомагане на деца до завършване на средно образование (не повече от 20-годишна възраст – 352,7 млн. лв. (808 680 ср. мес. бр. деца) Месечни помощи за отглеждане на дете до 1 година- 26,7 млн. лв. (21 733 деца) Целева помощ за безплатно пътуване с железопътния и автобусния транспорт в страната на многодетни майки – 1 млн. лв. (14 921 деца) Целеви помощи за ученици – 6,8 млн. лв. (45 549 деца) Изплатените помощи по ЗСПД в размер на 490,1 млн. лв.	Според направените през 2012 г. промени в ЗСПД: от 1.09.2013 г. изплащането на месечни помощи за дете до завършване на средно образование се извършва при условие на посещаване на детето на задължителна предучилищна и училищна подготовка	878 000 подпомогнати деца средно годишно за периода 2013-2015 г.	Недостатъчно средства за изплащане на помощите по ЗСПД	Бюджетни разходи по Програма „Подпомагане на семейства с деца“ на МТСП за 2013-2015 г. – 487,4 млн. лв. годишно	Устойчивост и адекватност на социалните плащания	МТСП (АСП)	ВПИ
	Б) намаляване с 52 хил. души на броя на лицата на 65+, живеещи в бедност (т.е. с 10% спрямо 2008г.)	НЦ5-Б (1): Адекватност на пенсиите	Запазване покупателната способност на възрастното население. Подобряване адекватността на пенсионната система.	Осъвременяване на пенсиите за трудова дейност и старост	Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2013 г. ПМС № 332 от 20.12.2012 г.	Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2013 г. приет на 10.10.2012 г. от МС Диференцирано осъвременяване на пенсиите за трудова дейност, както следва: Отпуснатите с начална дата до 31.12.2009 г. – с 9,8%; Отпуснатите с начална дата от 1.01 до 31.12.2010 г. – с 8,8%; Отпуснатите с начална дата от 1.01 до 31.12.2011 г. – с	От 01.04.2013 г. минимален размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст от 145 на 150 лв. максимален размер на получаваните една и повече пенсии от 700 на 770 лв. диференцирано осъвременяване според годината на отпускане социална пенсия за старост от 100,86 на 110 лв. увеличаване на пенсиите, несвързани с трудова			Разходи за изплащане на пенсиите са предвидени в бюджета на Държавното обществено осигуряване 2013г: 9,8% 2014г: 9,8% 2015г: 9,6% 2016г: 9,3% (% от БВП)	Устойчивост и адекватност на социалните плащания	МТСП (МФ, НОИ)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
						5, 7%; Отпуснатите с начална дата от 1.01 до 31.12.2012 г. – с 2, 2%.	дейност, както и добавките, определящи се като % от социалната пенсия за старост						
	В) намаляване с 52 хил. души на броя на заетите лица (18-64г.), живеещи в бедност	НЦ5-В (1): Контрол на недекларираната заетост	Намаляване дела на недекларираната заетост и повишаване качеството на работните места. Стимулиране на първичния пазар на труда.	Обучение на служители в ИА ГИТ за повишаване качеството на контролната дейност. Допълнителен административен капацитет за контролната дейност. Прилагане на санкции при установени нередности.	Кодекс на труда Кодекс за здравословни и безопасни условия на труд, ЗНЗ, Закон за държавния служител План за дейността на ИА ГИТ	Общо 56431 проверки, а проверените предприятия са 40 347, като 97 % са МСП. Проверените през 2012 г. за първи път предприятия са 9904; 35% от предприятията в хотелиерство и ресторантьорство са с пълна оценка на риска. 85% от проверените предприятия изпълняват условията на труд. 258546 нарушения по трудовото законодателство и ЗНЗ са приложени 252338 принудителни административни мерки. Наложени са глоби за 18,7 млн. лв. Преминали обучение 547 служители на ИА ГИТ, а са проведени 44 обучения.	Целите са през 2013г. да се увеличат с 2% проверените за първи път предприятия, с 1% броя на извършените проверки, с 2% предприятията с подобрено качество на изготвени оценки на риска, с 1% предприятията изпълняващи условията за труд, с 1% работниците работещи при отговарящи на хигиенните норми изисквания, с 1% консултациите за МСП. Ще бъде увеличен с 3% броя на обученията.		Неработещи предприятия. Временна неработоспособност на проверяващ. Предизвикателство е равномерно покритие на проверките по сектори и целеви групи предприятия.	37.6 млн. лв. средства по програма „Осигуряване на подходящи условия на труд“ от програмния бюджет на ИА ГИТ за 2012-2016 г .	Подобряване безопасността на труда и спазване на трудовото законодателство. Намаляване на дела на заети в сивия сектор. Подобряване на качествените характеристики на работната сила	МТСП (АЗ, ГИТ)	ВПИ

—МЕРКИ ПО ВОДЕЩИТЕ ИНИЦИАТИВИ ПО СТРАТЕГИЯ „ЕВРОПА 2020“, ГОДИШЕН ОБЗОР НА РАСТЕЖА ЗА 2013 Г. И ДРУГИ

Наименование на водещата инициатива/приоритет на ГОР 2013 г./друго	Под-раздел	Номер на мярката и кратко заглавие	Информация относно предприетите и планирани мерки								Очакван ефект		Отговорна институция	Статус на мярката
			Описание на основните мерки, директно адресиращи водещите инициативи	Цели по стратегия „Европа 2020“						Предизвикателства/рискове	Бюджетен ефект	Качествен ефект		
				Основна цел и отношение към водещата инициатива	Описание на мярката	Законодателен/административен документ	График на постигнатия напредък през последните 12 месеца	График на предстоящи етапи в изпълнение на мярката	Оценен принос за постигане на целите по стратегия „Европа 2020“					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ДМ 1 „Съюз за иновации“		ДМ1 (1): Интеграция на български учени и научни организации в Европейско изследователско пространство (ЕИП)	Коherentност на националните и европейските политики в областта на науката. Интернационализация на българската наука	Участие в инициативата COST и 7РП. Подписано споразумение за присъединяване в COST. Подкрепа на акции с българско участие. Сключване на споразумения за финансова подкрепа по 7РП съфинансирани чрез Фонд „Научни изследвания“	Стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г.	-16 млн.евро привлечени средства, 150 учени, участвали в проекти, 83 броя проекти, 9 информационни кампании. До края на 2012 г. по инициативата COST има 140 акции с българско участие. По 7РП са сключени 375 договора и са финансирани 130 проекти по двустранно сътрудничество. В началото на 2013 г. са проведени сесии за двустранно сътрудничество с още 3 страни.	Крайна дата за изпълнение- 2020г Целта по инициативата COST за 2013 г. е 60 нови проекта с българско участие. Целта е набиране на кандидатури за 3000 проекта, 400 сключени договора и 160 проекта по двустранно сътрудничество за 2013 г.	Привличане на 230 млн. лв инвестиции в научни изследвания	Ниска активност за участие от страна на българските научни организации в конкурсните сесии; невъзможност за осигуряване на релевантно национално съфинансиране	COST включени в 15 нови акции годишно осигуряване на национално съфинансиране в размер на 1 млн. лв. годишно По 7РП, 32 млн. лв средства от ЕК и 0,7 млн. лв годишно средства от държавен бюджет Двустранно сътрудничество – 0,85 млн. евро годишно средства от Фонд „Научни изследвания“	Повишаване на научния потенциал. Подобряване на научната инфраструктура и привличане на инвестиции в НИРД. Създаването на трайни партньорства	МОМН	ВПИ	
		ДМ1 (2): Интернационализация на МСП	Повишаване конкурентоспособността на българските фирми. Развитие на иновативния потенциал.	Подкрепа за участие на български МСП в инициативата Еврика и програмата Евростарс към тази инициатива, както и в Европейската мрежа на предприятията.	Решение на МС 658/2009 – за програмата Еврика и Евростарс Програма СІР на ЕК за подпомагане на Европейската мрежа на предприятията	През ІV на 2012 г. са проведени информационни кампании за Еврика и Евростарс в 5 града. По Евростарс за цялата 2012 г. има 8 проектни предложения За цялата 2012 г. 214 МСП са участвали в местни и регионални събития, 25 МСП са участвали в първи фирмени срещи и 5 МСП са получили интерна-	По инициативата Еврика за 2013 г. се очакват 10 участия и 10 проекта. 10та конкурсна сесия по Евростарс приключва на 04.4.2013 г., като целта е 10 проектни предложения.		Липса на капацитет на българските фирми при кандидатстване по програма Евростарс	Бюджетни разходи за 2013-2014 г. за участие в Евростарс – 2 млн. лв. и за членски внос за Еврика – 0,03 млн. лв. Бюджетни разходи 2013–2014г за участие в Европейската мрежа на предприятия-	Сътрудничат с европейските предприятия и научно-изследователски организации	МИЕТ (ИАНМ СП)	ВПИ	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
						ционална и иновационна подкрепа.				та – за сметка на ЕК – 0,014 млн. лв., а за сметка на МИЕТ – 0,09 млн.лв.			
ДМ 2 „Програма в областта на цифровите технологии в Европа“		ДМ2 (1): Национална стратегия по киберсигурност	Повишаване на доверието и сигурността в информационното общество	Разработване на институционален модел за разработване и осъществяване на политиката по киберсигурност в България	Цифрова програма за Европа Европейска стратегия за киберсигурност Национална програма „Цифрова България 2015“	Създадена междуведомствена работна група за изготвяне на предложения	До 30.12.2013 се очаква да бъде разработена Национална стратегия по киберсигурност, хармонизирана с европейските изисквания		Липса на административен капацитет и лоша координация	За 2013 г. прогнозен бюджет на МТИТС – 0,1 млн. лв.	Краткосрочен ефект	МТИТС	ВПИ
		ДМ2 (2): Широколенцова електронна съобщителна инфраструктура за достъп от следващо поколение	Направление 4: Високоскоростен и свръхвисоко скоростен достъп до интернет Ще се стимулира процеса на изграждане на нови NGA мрежи и надграждат съществуващите мрежи за осигуряване на заложените в ЦПЕ параметри	Разработване на Национален план за широколенцова електронна съобщителна инфраструктура за достъп от следващо поколение	Национална програма „Цифрова България 2015“ Предварителни условия по Анекс IV. към проекта на Регламент за определяне на общо-приложими разпоредби за фондовете, обхванати от Общата стратегическа рамка и отговорни институции за изпълнението им	През м. януари 2013 г. стартира разработването на програмата	До 28.02. 2013 г. – разработване на задание за провеждане на процедура по реда на ЗОП До 30.12.2013 се очаква да бъде разработен Национален план за широколенцова електронна съобщителна инфраструктура за достъп от следващо поколение		Липса на административен капацитет и лоша координация, забавяне на процедурите по обявяване на ОП	За 2013 г. прогнозен бюджет на МТИТС – 0,13 млн. лв.	Средносрочен ефект	МТИТС	ВПИ
		ДМ2 (3): Широколенцов достъп до отдалечени и слабо-урбанизирани райони	Преодоляване на цифровото разделение. Предоставяне на електронни административни услуги.	Пред-инвестиционно проучване. Разработване на средносрочна рамкова програма и проектни фишове. Изграждане на оптична инфраструктурата (мрежи от следващо поколение) за определени общини	ОПРР	Подписан през май 2012 проект „Развитие на високоскоростния широколенцов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“ Подадена на 20.02.2013 г. официална нотификация на държавна помощ до ЕК	Предстои одобряване на нотификацията на държавната помощ от ЕК, след което ще започне изпълнението на проекта и ще бъдат обявени процедури по ОП. Октомври 2015 г. - приключване на проекта.		Неодобряване от страна на ЕК, забавяне на отговора на ЕК	Възможни разходи за бюджета на ИА ЕСМИС при евентуална санкция на ЕК свързана със забавянето на нотификацията на държавна помощ 39 млн. лв. по ОПРР (33,2 млн. лв. от ЕФРР и 5,8 млн. лв. национално съфинансиране)		МТИТС (ИА“ЕС МИС“) МРРБ	ВПИ
ДМ 3 „Европа за ефективно използване на ресурсите“		ДМ3 (1): Трети национален план за действие по ЕЕ 2014 – 2016 г.	Намаляване на енергийната интензивност на БВП Намаляване на външната зависимост от внос на енергия и енергийни ресурси, повишаване на конкурентоспособ-		Директива 2006/32/ЕО за енергийна ефективност при крайното потребление и енергийните услуги. Национална стратегия по енергийна		Набиране и обработване на информация, необходима за разработване на Трети национален план за действие по ЕЕ 2014-2016 г. Разработване на Трети национален план за действие		Липса на административен капацитет и лоша координация			МИЕТ (АУЕР)	П

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			ността на националната икономика, намаляване на разходите за енергия, опазване на околната среда.		ефективност на Република България		по ЕЕ 2014-2016 г. до края на трето тримесечие на 2013 г.						
ДМ 4 „Стимулиране на растежа и конкурентоспособността за днешния и утрешния ден“		ДМ4 (1): Национална стратегия за насърчаване на МСП за периода 2014-2020 г.	Укрепване на политиката и мерките за насърчаване на МСП.	Разработване на нова стратегия, която да замени действащата за периода 2007-2013, като бъде адаптирана към Акта за малкия бизнес	РМС за разработване на стратегията	Стратегията се прилага за периода 2014-2020 година. До момента е разработена хоризонталната част от стратегията с пълната адаптация към Акта за малкия бизнес	До края на март 2013 г. ще бъде разработена секторната част от стратегията и се очаква да бъде готова изцяло до края на юни 2013.		Липса на съгласуваност между институциите в страната.	Бюджетни разходи в рамките на Програма 2 "Насърчаване на предприемачеството и иновациите" от Бюджетната прогноза на МИЕТ 2013-2015 г. - 1.97 млн. лв	Целта на стратегията е да подсили МСП в страната и да допринесе за промяна в структурата на секторите в българската икономика. Стратегията има конкретни показатели за измерване и съпоставимост на напредъка по нея.	МИЕТ	ВПИ
		ДМ4 (2): Нов Закон за таксите	Намаляване на административната тежест за бизнеса и гражданите.	Аналитичен преглед на политиката по отношение на събираните такси. Изготвяне на концепция за нова политика за таксите. Изготвяне на методика за разходо-ориентиран размер на таксите. Подпомагане изготвянето на нова единна политика за таксите	Концепция за нов закон за таксите. (проект по ОПАК) Методика за разходо-ориентиран размер на таксите, приета с ПМС №1/2012	Проект "Политика на таксите в съответствие с обществените отношения – условие за добро управление" Договорът за изпълнение на проекта е подписан на 08.09.2011 г. Към края на декември 2012 г. бяха изпълнени 3 от дейностите на проекта. Прилагане на методиката, изготвяне на разчети и проекти на нормативни актове за промяна на тарифите за таксите, които не съответстват на принципа за разходо-ориентираност на административните услуги регулиращи стопанската дейност (съгласно обхвата на ЗОАРАКСД) – до 01.01.2013 г. Издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма Инструкция по прилагане на методиката	В рамките на първо тримесечие на 2013 г. очакваните резултати са: разработен анализ на действащата нормативна уредба относно таксите; направени препоръки за нова политика по отношение на таксите; разработена концепция за нова политика за таксите; оценка на въздействието на концепцията в социално-икономически и бюджетен аспект; оценка на въздействието на концепцията по отношение на специалното законодателство; осигурена координация между институциите при реализирането на новата политика по отношение на таксите.	Изпълнението на мярката ще допринесе за създаване на условия за по-конкурентоспособна икономика.		По ОПАК 2 млн. лв., от които 1,7 млн. лв. средства от ЕСФ и 0,3 млн. лв. национално съфинансиране	Изпълнението на мярката ще подпомогне изготвянето на нова единна политика за таксите. Спестяване на разходи за предприятията между 25,6 и 102,3 млн. лв.	АМС (МИЕТ, МФ)	ВПИ
		ДМ4 (3): Втори План за действие (2012-2014 г.) за намаляване на административната тежест.	Намаляване с 20% на административната тежест за бизнеса в приоритетни области на националното законодателство	Изпълнение на два Плана за действие за постигане на националната цел за намаляване на административната	Първи План за действие за намаляване на административната тежест с 20%, за периода 2010-2012, приет с	По първия План – в края на всяко тримесечие се изготвя отчет по изпълнение на мерките от Плана, който се внася за одобрение в МС. Към края на 2012 г. 83%	По втория План за намаляване на административната тежест ще се изготвя и внася в МС отчет на всеки шест месеца съгласно РМС №25 от		Риск от забавяне изпълнението на част от мерките поради липса на финансови средства в различни ведомства,		Намалена административна тежест за бизнеса в размер на 20% и спестени общо около 332 млн. лв. годишно, които	МИЕТ (координатор)	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			ство.	тежест с 20%: първия – за периода 2010-2012 г. и втория – за периода 2012-2014 г.	РМСN№235 от 23.04.2010 г. Втори План за действие за намаляване на административната тежест за периода 2012-2014 г., приет с РМС №25/27.06.2012 г.	от мерките на първия План са изпълнени. Те водят до ежегодното спестяване на бизнеса на 16.8 млн. лева. По втория План за действие: към края на 2012 г. изпълнени са 55 мерки, които спестяват на бизнеса по 75 млн. лв. годишно.	27.6.2012 г. За неизпълнените мерки от първия план (2010-2012), ще се предложи тяхното прехвърляне и последващо изпълнение и отчитане към втория план (2012-2014 г.).		отговорни за конкретната мярка или при забавяне на законодателни промени. Риск поради липса на съгласувано решение на ръководителите на отговорните за изпълнението на дадена мярка институции.		могат да бъдат използвани от бизнеса за неговата основна дейност.		
		ДМ4 (4): Институционализиране на оценка на въздействието на нормативни актове	Подпомагане усъвършенстването на нормативните актове	Институционализиране на процеса по оценка на въздействието на нормативните актове, чрез разработване на методика за оценка на въздействието и промяна на УПМСНА и въвеждане на МСП тест	ЗИД на Закона за МСП	Разработване на мерки от приоритет №3 "Мисли първо за малкия" на SBA и проекта на Национална стратегия за насърчаване на МСП	ЗИД на Закона за МСП Изготвяне идеен проект на методика за извършване на МСП тест - юли 2013; обсъждане със заинтересованите страни – декември 2013 г.; Изготвяне на проект на нормативен акт 2014-2015 г. (в зависимост от приетия подход във финалния вариант на Стратегията за насърчаване на МСП		Успешното прилагане МСП-теста зависи изключително от успеха на политиката за „разумно“ регулиране и институционализирането на процеса по извършване на ОВ.	Бюджетни разходи в рамките на Програма 2 "Насърчаване на предприемачеството и иновациите" от Бюджетната прогноза на МИЕТ 2013-2015 г. – 1.97 млн.лв	Предвидимост на законодателната средата, изпълнение на трети принцип на SBA "Мисли първо за малките", за да подпомогне изготвянето на нова единна политика за таксите	АМС, МИЕТ	ВПИ
		ДМ4 (5): Подкрепа за интегрирани инвестиции в градовете	Устойчиво и интегрирано градско развитие	Разработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) Съвместна европейска инициатива JESSICA Стимулиране на ПЧП за инвестиции в градовете Инвестиции в градска среда според ИПГВР (извън енергийна ефективност, образователна и социална инфраструктура и градски транспорт)	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020	Стартиране на разработване на ИПГВР за 36 общини през 2012 г. Подписано оперативно споразумение за финансиране на „Фонд за устойчиво градско развитие на София“ ЕАД – май 2012г. Прието решение на 19.12.2012 г. на Европейската комисия за нотификация за държавни помощи на схемата за България по инициативата JESSICA.	Подаване на проектни предложения за разработване на ИПГВР на 31 общини (от ниво 3 и 4) - 30.04.2013 и сключване на договори до 31.07.2013г. Приключване на договорите на 36 общини (от ниво 1 и 2) и внасяне за одобрение на ИПГВР на 31 общини (от ниво 3 и 4) -31.12.2013 г. Приключване на договорите на 31 общини - 31.03.2014 Продължава изпълнението на оперативните споразумения с двата фонда за градско развитие. Одобрение на ОПРР 2014-2020 г. от ЕК 12.2013		Недостатъчен интерес от страна на частните инвеститори.	За ИПГВР- 28,6 млн. лв. (24,3 млн. лв. от ЕФРР и 4,3 млн. лв. национално съфинансиране) JESSICA - 65,5 млн. лв. (55,7 млн. лв. от ЕФРР и 9,8 млн. лв. национално съфинансиране) Завис от бъдещия бюджет на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и разпределението по приоритетни оси и инвестиционни приоритети	Принос към осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите и социална интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт и общо подобряване на качеството на живот на градските общности	МРРБ (ЕИБ)	ВПИ
		ДМ4 (6):	Подобряване на	Строителство,	ОПРР 2007-2013	До 31.01.2013 г. -	2013-2015 текущо		Закъснение в	За текущите	Създаване на	МРРБ	ВПИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		Изграждане, рехабилитация и реконструкция на регионалната пътна инфраструктура	условията за растеж и конкурентоспособност чрез създаване на достъпна и качествена транспортна инфраструктура	реконструкция и рехабилитация на първокласни, второкласни и третокласни пътища, обслужващи вътрешнорегионални връзки или осигуряващи достъп до райони с потенциал за развитие на туризъм	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020	постъпване на нови проектни предложения До 30.03.2013 – сключване на нови договори 2012-2013 текущо изпълнение на 37 договора сключени преди 2013 г.	изпълнение на договорите като до април 2015 г. – приключване на всички договори През декември 2013 одобрение на ОП от ЕК		изпълнението на проектите от страна на бенефициента.	договори: 394,35 млн. лв. (85% ЕФРР, 15% национално съфинансиране), за предстоящите за сключване договори: 4,5 млн. лв. (85% ЕФРР, 15% национално съфинансиране) Зависи от бъдещия бюджет на ОПРР 2014-2020 и разпределението по приоритетни оси и инвестиционни приоритети	достъпна и качествена инфраструктура и увеличаване на дела на пътничкопотока и товаропотока по ТЕН-Т мрежата Подобряване на мобилността на регионално равнище Опазване на околната среда и ефективно управление на ресурсите		
		ДМ4 (7): Мълчаливо съгласие за регистрационните режими	Намаляване на съдебните дела за актовете на „мълчалив отказ“ за регистрационни режими.	Иницириране на законови промени от всички ведомства за, регламентиране на регистрационните режими, които те администрират.	Промяна в законодателството - ЗИД на ЗОА-РАКСД.	Внесен в НС ЗИД на ЗОАРАКСД /изготвен от МИЕТ- етап второ четене/	Привеждане на подзаконовите нормативни актове в съответствие със Закона		Предсрочни избори и сформирание на Народно събрание		Съкращаване на времето за стартиране на бизнес инициативи и еднократни сделки, намаляване на административната тежест за бизнеса със 7 до 10% над националната цел и подобряване на бизнес средата	МИЕТ (МС, МЗХ, МП, МЗ, МОМН, МРРБ, МОСВ, Облестни управители, Общини)	ВПИ

Приложение 2: Усвоени и договорени средства за финансиране на мерки, свързани с постигането на по-висок растеж и повече работни места, данни от ИСУН към 29.03.2013 г. (млн. лева)

Код на Приоритетна тема	Приоритетна тема	Финансиране на мерки за по-висок растеж и заетост към 29.03.2013 г. (млн. лева)		Оперативна програма
		Усвоени средства	Договорени средства	
01	НИТРД в изследователски центрове	25,3	73,6	ОПРКБИ
02	Инфраструктура на НИТРД (включително оборудване, съоръжения и инструментариум и високоскоростни компютърни мрежи, свързващи изследователските центрове) и центрoвете за компетентност в определена технологична област	1,8	1,8	ОПРР
03	Трансфер на технологии и усъвършенстване на мрежите за сътрудничество между малките и средни предприятия (МСП), между тях и другите предприятия и университети, висши учебни заведения от	0,8	15,3	ОПРКБИ
04	Помощ за научно-изследователски, технологични и развойни дейности (НИТРД), по-специално в малките и средни предприятия (включително достъп до услугите за НИТРД в изследователските центрове)	9,4	79,6	ОПРКБИ
05	Високотехнологични услуги за подпомагане за предприятия и групи предприятия	0,6	83,2	ОПРКБИ
07	Инвестиции във фирми, които са пряко свързани с изследвания и иновации (иновационни технологии, създаване на нови предприятия от университетите, съществуващите НИТРД центрове и предприятия и др.	585,7	621,1	ОПРКБИ
08	Други инвестиции в предприятия	207,2	491,5	ОПРКБИ
09	Други мерки за стимулиране научноизследователската дейност, иновациите и предприемачеството в МСП	9,8	17,8	ОПРКБИ
12	Информационни и комуникационни технологии (TEN-ИКТ)	3,7	38,7	ОПРКБИ
13	Услуги и програми за граждани (електронно здравеопазване, електронно управление, електронно обучение, електронно приобщаване и т.н.)	7,2	19,0	ОПАК
16	Железопътен транспорт	0,04	0,04	ОПТ
17	Железопътен транспорт (TEN-T)	203,7	757,2	ОПТ
21	Автомобилни магистрали (TEN-T)	559,8	1 253,7	ОПТ, ОПРР
22	Национални пътища	213,9	423,5	ОПРР, ОПТ
23	Регионални/общински пътища	86,5	87,2	ОПРР
25	Градски транспорт	344,9	494,5	ОПТ, ОПРР
26	Мултимодален транспорт	358,8	547,9	ОПТ
28	Интелигентни транспортни системи	0,1	183,5	ОПРР, ОПТ
32	Вътрешни водни пътища (TEN-T)	7,6	30,2	ОПТ
35	Природен газ	0,9	79,0	ОПРКБИ, ОПРР
43	Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление	67,2	144,7	ОПРР
44	Управление на битови и промишлени отпадъци	87,4	556,6	ОПОС
45	Управление и снабдяване на питейна вода	99,6	1 290,6	ОПОС
46	Пречистване на отпадни води	251,6	1 770,7	ОПОС
51	Насърчаване на биоразнообразието и опазването на природата (включително Natura 2000)	39,2	291,7	ОПОС
53	Превенция на риска (включително разработване и изпълнение на планове и мерки за управление на природни бедствия и технологични рискове)	55,2	130,7	ОПРР
55	Популяризиране на природните ресурси	4,2	21,6	ОПРР
56	Опазване и популяризиране на природното наследство	2,6	5,0	ОПРР
57	Допълнителна помощ за подобряване на туристически услуги	1,1	15,5	ОПРР
58	Защита и опазване на културното наследство	36,9	195,0	ОПРР
59	Развитие на културната инфраструктура	43,0	58,4	ОПРР
60	Допълнителна помощ за развитие на културната инфраструктура	7,2	15,0	ОПРР
61	Комплексни проекти за възстановяване на градската/селската среда	209,2	229,3	ОПРР
62	Разработване на системи и стратегии за учене през целия живот в	106,8	232,1	ОПРЧР

Код на Приоритетна тема	Приоритетна тема	Финансиране на мерки за по-висок растеж и заетост към 29.03.2013 г. (млн. лева)		Оперативна програма
		Усвоени средства	Договорени средства	
	предприятията, за обучение и услуги за служителите			
63	Проектиране и разпространяване на иновационни и по-продуктивни начини за организиране на работата	0,9	12,6	ОПРЧР, ОПРР
65	Модернизирани и укрепване на институциите на пазара на труда	4,9	23,8	ОПРЧР
66	Въвеждане на активни и превантивни мерки на пазара на труда	202,8	419,7	ОПРЧР
67	Мерки за поощряване на активното остаряване и удължаване на трудовия живот	8,2	22,6	ОПРЧР
68	Подкрепа за самостоятелна заетост и създаване на предприятия	5,2	22,00	ОПРЧР
69	Мерки за подобряване на достъпа до заетост и увеличаване на участието и професионалното развитие на жените	3,7	19,1	ОПРЧР
70	Увеличаване участието на мигранти в заетостта и по този начин укрепване на социалната им интеграция	0,06	0,06	ОПРЧР
71	Пътеки за интегриране и повторно връщане на работа за хора в неравностойно положение: борба с дискриминацията по отношение на достъпа и напредъка на пазара на труда, както и насърчаване приемането на разнообразие на работното място	147,5	198,5	ОПРЧР
72	Проектиране, въвеждане и осъществяване на реформите в системите за образование и обучение, за да се развият шансовете за наемане на работа, за да се усъвършенства адаптивността на началното и професионалното образование за пазара на труда и непрекъснатото осъвременяване на уменията на персонала за обучение за участие в икономиката, основана на иновациите и знанието	70,6	222,2	ОПРЧР
73	Мерки за увеличаване участието в образованието и обучението през целия живот, включително чрез действие за намаляване на преждевременното напускане на училище, дискриминацията на лицата, основана на пол и увеличен достъп до началното, професионално и висшето образование и обучение и повишаване на тяхното качество	147,2	372,6	ОПРЧР
74	Развитие на човешкия потенциал в областта на изследванията и иновациите, и по-специално чрез следдипломно обучение и образование за изследователи и нетуъркинг дейности между висши училища, изследователски центрове и предприятия	16,2	100,7	ОПРЧР
75	Образователна инфраструктура	167,2	202,1	ОПРР
76	Инфраструктура за здравеопазването	16,7	214,7	ОПРР
77	Инфраструктура за грижа за подрастващите	1,2	9,7	ОПРР
78	Жилищна инфраструктура	10,9	62,0	ОПРР
79	Други социални инфраструктури	38,9	120,6	ОПРР
80	Насърчаване на партньорствата, споразуменията и инициативите чрез създаването на мрежа между заинтересованите страни	2,6	11,0	ОПРЧР
81	Механизми за подобряване на политиката, програмния дизайн, мониторинга и оценката	246,9	616,7	ОПОС, ОПАК, ОПТП, ОПРР, ОПРЧР
85	Подготовка, изпълнение, мониторинг и инспекция	77,4	254,5	ОПОС, ОПАК, ОПТП, ОПРР, ОПРЧР, ОПТ, ОПРКБИ
86	Оценка и проучвания, информация и комуникация	26,0	82,1	ОПАК, ОПТП, ОПРР, ОПРЧР, ОПТ, ОПРКБИ
	ОБЩО	4834,1	13242,0	